

‘DEBUNKING’

Gender Teórie

Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet (Jn1,9), a v tomto svetle uvidíme svetlo (Ž36,10)

Obrázok: Zdeněk Hajný, Dotek milosti

Martina Dašková, 2025

1. VÝZNAM POJMU ‘DUBUNKING’

Názov tejto drobnej knižky je sčasti anglický. V skutočnosti mi nič výstižnejšie pre túto tému nenapadlo z dvoch dôvodov. Samotné anglické sloveso „to debunk“ je totiž veľmi výstižné a znamená „vyvrátiť, ukázať v pravom svetle“ (ang. synonymá „refute, disprove, show in its true light“). Zároveň je to slovo, ktoré mi asociuje *de- (teda od-) bunkrovávanie* územia, na ktorom boli vystavané bunkre. Bunkre mali obrannú funkciu, boli zakamuflované a zostreľovali nepriateľské útočiacie objekty. Aj taká gender teória zabunkrovala územie sexuality a osoby človeka (symbolicky povedané), a používa často veľmi šikovnú kamufláž. Tvári sa, že bráni toto územie lásky a osoby, a „zostreľuje“ (útokmi a obvineniami) všetko, čo by chcelo naň vrhnúť trochu svetla. Cieľom tejto drobnej publikácie je teda odbunkrovanie územia lásky a sexuality, a ukázanie gender teórie v jej pravdivom a pravom svetle (ideológie).

Aby sme tak mohli urobiť, je treba najprv opísať, aké sú súčasné presvedčenia medzi odborníkmi ako aj laikmi. Pozrieme sa na pôvod tejto teórie: na akých základoch stojí, z čoho vychádza, kde má vlastne pôvod a ako vznikla. Pretože, pokiaľ „boli sväté prvotiny, potom aj cesto; ak je svätý koreň, potom aj ratolesti“ (Rim11,16). Ak boli pravdivé a vedecké základy tejto teórie, potom by bola aj táto teória pravdivá a vedecky podložená. Ak však neboli, nemôže obstať ani táto teória, a z teórie sa stáva ideológia, ako spoločensko-politické úsilie o dosiahnutie myšlienkových ideálov, cieľov a osobných hodnôt, vychádzajúca z nejakej filozofie o živote a človeku. Toto pátranie nás teda prevedie aj samotným zmýšľaním o človeku a nie len to. Nazrieme aj do sveta Intersex osôb, ktorý by nám mohol pomôcť osvetliť pravým (rozumným, skutočným) svetlom túto gender teóriu. Keďže pohlavie týchto osôb nie je jednoznačne určené, je teda veľmi zaujímavé a relevantné, ako sa toto prejavuje v „rode“.

Nemyslím si, že touto knižkou sa podarí vyčerpať celá téma LGBTQI. Poznanie určite nie je ešte úplné a poznávanie nie je u konca. Aj Slovo Božie hovorí, že poznávame len čiastočne (1Kor13,12). A hoci by sa nám ku koncu tejto knižky mohlo podariť oslobodiť „územie“ osobnosti človeka, jeho sexuality a „územia“ lásky ako takého, mohlo by to predstavovať začiatok novej nádeje na seba-prijatie, uzdravenie a vzájomnú lásku, novú zrelosť a nové poznávanie. Tento text nadväzuje a súvisí s predošlými štyrmi knižkami (Vývinový štandard, Homosexualita ako možná porucha vzťahovej väzby, Summa o LGBTQ, a Nebo a peklo), a tak uzatvára túto sadu, aspoň nateraz, no nie samotné poznávanie. Keďže táto gender teória, alebo azda ideológia, preniká aj Cirkev, nech sa ukáže, že to, ako nás stvoril Boh a Jeho plán s ľudskou láskou, naozaj nemá obdobu vo svete, a kiežby tak táto sada piatich knižiek priniesla uzdravenie aj vo vnútri Cirkvi. Ako Dávid, keď šiel bojovať s Goliášom (čo môže byť symbol niečoho, čo nás premáha), vyzliekol si brnenie, lebo sa v ňom nedalo hýbať, a radšej si z potoka vybral päť hladkých kameňov a vložil si ich do pastierskej kapsy (1Sam17,38-40 a 45). Knižky sú venované Nepoškvrnenému Počatiu, aby s nimi mohla Mária narábať ako chce.

Boží plán je veľmi dobrý a pravdivý až tak, že mnohí by vedeli prijať toto poznanie, aj keď by nechceli prijať Krista za spasiteľa. V poznaní, ktoré je zhora a osvecuje každého človeka, je múdrosť, požehnanie a život (Dt4,1-2a5-9): „A teraz, Izrael, počúvaj prikázania a ustanovenia, ktoré ťa chcem naučiť konať, aby ste žili... K slovám, ktoré vám hovorím, nepridáte vôbec nič, ani z nich nič neuberiete; zachovávajte prikázania Pána, svojho Boha, ktoré vám ukladám! ...Lebo to bude vaša múdrosť a rozumnosť pred národmi, ktoré zvedia o každom tomto príkaze

a budú vravieť: „Naozaj múdry a rozumný je tento veľký národ!“ Ved’ kdeže je národ taký mocný, ktorý by mal svojich bohov tak blízko, ako je Pán, náš Boh, kedykoľvek k nemu voláme. A kde je národ taký slávny, ktorý by mal (také) spravodlivé prikázania a ustanovenia, ako je celý tento zákon, ktorý vám dnes predkladám? Len dávaj pozor na seba a chráň svoju dušu veľmi! Nezabudni na veci, ktoré si videl na vlastné oči, nech nevymiznú z tvojho srdca po všetky dni tvojho života; lež poučíš o nich svojich synov a synov svojich synov...“ Toto učenie nie je neaktuálne preto, že je od počiatku. Veru od počiatku – tak staré, a tak platné, a tak pravdivé.

2. Gender teória

Súčasná gender teória rozlišuje tri zložky (Suchý & Pavuková Rušarová, 2023), ktoré určujú rod, alebo gender človeka:

- Pohlavie – biologicky určené
- Gender/rodová identita – alebo psychologické pohlavie (vnútorný pocit)
- Gender expression, alebo rodové sebavyjadrenie (kultúrna nadstavba – rola, expresia rodu, najmä skrze obliekanie, zvyky, správanie)

Hyldig (2023, 3:40) sumarizuje dané poznatky nasledovne: „The word sex and gender have a long and intertwined history. In science speak, sex is focused on the biological aspect and is about if you're male or female based on your body parts, gender has to do with how you feel and express yourself, like if you're masculine or feminine. **What's interesting is that this separation is a 20th century thing...** (4:10) Remember, **while experts try to keep them separate** (myslí pohlavie a gender), **people often tend to blend the two together**, so it's a very complicated topic.“

Jednotlivé zložky rodu opisuje nasledovne (Hyldig, 2023, 4:39): „**The biological sex** is a multi-dimensional biological construct based on anatomy, physiology, genetics and hormones... **Gender identity** refers to a person's internal and individual experience of a gender, which may or may not correspond to their sex at birth. **Gender expression** is the way in which people show their gender identity, especially in the way they dress and behave. Now, **sexuality** is about your sexual feelings, thoughts, attractions, and behaviors towards other people. You can find other people physically, sexually, or emotionally attractive and all those things are a part of your sexuality. Sexual orientation is a major part of one's sexuality. Sexual orientation is usually divided into these categories, ...heterosexual, bisexual and homosexual, and then there is pansexual, who are attracted to people of any gender identity, and then we have asexual, who are not sexually attracted to other people.“

Paradoxom je, že feministické teórie a zástancovia gender teórie tvrdia, že niekto—neznámo kto—je obvinený z toho, že „we divide the world into male and female“ (Moss, 2017). Je to prvý mýtus a kamufláž, pretože nie je z výmyslu človeka, jeho rozhodnutia, stvoriť človeka ako pohlavnú bytosť, ako muža a ženu, je to prijatý dar a prijaté poznanie toho, čo je, z pozorovania sveta takého, aký je. My nedelíme svet na mužov a ženy, my sme muži a ženy. Práve tým, že je človek muž alebo žena je svet spojený; svet je spojený skrze mužstvo a ženstvo, ktoré umožňujú jedinečnú jednotu vo vzájomnej láske. *Svet je rozdelený, odkedy sa rozdeľuje pohlavie a gender*, odkedy sa snažíme oddeliť osobu od jej pohlavia, čiže odkedy sa propaguje gender teória.

Problém nespočíva v binárnosti pohlavia; je to táto dualita tela a duše, pohlavia a rodu, čo rozdeľuje ľudí. Gender teória totiž nie je len toto poňatie troch zložiek rodu (fyziologického, psychologického a kultúrneho pohlavia). Nadväzujú na ňu ďalšie reality v spoločnosti, ako je 'gender-affirming care', čo je forma zdravotnej a terapeutickej starostlivosti pre transrodové a "nonbinárne" osoby, založená na zosúladiení ich vonkajších, fyzických črt s ich rodovou identitou, a myšlienkové hnutia ako je *woke* (doslova existuje tzv. 'woke culture', a pritom sa jedná o aktivistické hnutia, ktoré upozorňujú na nerovnosti vo svete a v *minulosti*, a jednou

z ich náplne je aj upozorňovanie na upieranie LGBTQ práv). Až tak sa táto dualita pohlavia a rodu považuje za samozrejmosť vďaka gender teórii, že sa v skutočnosti preoperovávajú zdravé telá, aby sedeli psychologickému pohlaviu – to je akoby nadradené, určujúce, keďže už údajne, podľa niektorých, nesúvisí s pohlavím fyziologickým.

Odkedy sa rozdeľuje pohlavie od rodu, nerozdeľujú sa len ľudia medzi sebou v názoroch na túto tému; je pravdepodobné, že sa deje niečo omnoho horšie: rozdeľuje sa človek vo vnútri; *dualita pohlavia a gender rozvracia človeka zvnútra*, čomu nasvedčuje enormný nárast počtu detí s gender dysfóriou a krízou identity: „Our children are struggling to know how to live in today’s world: „I just go into this trance of nothingness“... „It’s just cutting me open inside“ (4:21) The latest figures they’re interesting, some might even say astonishing. What is happening? Ten years ago, they (The Tavistock Centre) had around 40 referrals, last year, they had more than 1400. What’s really interesting in this area at the moment is that awareness has raised exponentially over the last year and in some senses, culture and society are moving *faster* in terms of what they think they understand about it and what they think we should do about it, *than the evidence base*.“ (Origin, 2022, 1:07).

Pozrime sa teda na to, čo vieme, čo môžeme považovať za vedecké poznatky (evidence), ktoré nie sú len ideológiou, ako aj na to, ako ideológie vstupujú do tejto problematiky. Ako táto teória vlastne vznikla? Dá sa o tomto dualizme pohlavia a rodu povedať, že je to poznanie toho, čo je, alebo je to produkt ľudského uvažovania, teda stvorené človekom, určitá filozofia?

2.1. Pôvod gender teórie alebo ako sa z teórie stáva ideológia

Jeden by sa mohol spýtať: „Čo je nesprávne, nepravdivé, a zlé na tom, keď chápeme rod človeka ako zložený z troch určujúcich zložiek: jeho biologického pohlavia, jeho vnútorného pocitu a spôsobu vyjadrovania seba?“ Vedť to znie celkom rozumne a dáva to zmysel. A hoci sa k tomu do hĺbky postupne dostaneme, v čom spočíva tá kamufláž, úplne prvá, základná odpoveď spočíva v tom, že táto gender teória spočíva v tom a vyrastá z toho, že **gender je sociálny konštrukt**, a preto je možná variabilita rolí a identít; je to len aspekt jedinca (Dušková, Fafejta, & Sloboda, 2022, s.1). To znamená, že to, v čom je toto chápanie človeka nepravdivé, spočíva predovšetkým v možnosti existencie týchto troch zložiek akoby nezávislých jedna od druhej, každá akoby si môže „robiť čo chce“ v rámci neobmedzenej variability.

Hoci sa vyskytujú vo svete prípady, že si vzájomne tieto zložky odporujú („myseľ uväznená v nesprávnom tele“, hovoria Trans osoby), toto nie je normálny stav, ale porucha. Takto to aspoň vysvetľujeme my, čo neuznávame oddelenie pohlavia od rodu. Pravdaže, tu je v otázke aj základné chápanie človeka a hodnoty osoby. Avšak, empiricky vzaté, dualita pohlavia a rodu je umelá; **myseľ je vtelená** „(embodied) – (there is) biological foundation of selfhood“ (Siegel, 2020, s.383). Nie je normálny stav mysle ísť proti telu (pozri Vývinové štandardy, časť 2.2.7). „Iba telo je schopné urobiť viditeľným to, čo je neviditeľné: duchovné a božské“ (Ján Pavol II., 2015, s.100). A tak, aby sme lepšie pochopili gender teóriu a jej dôsledky, a získali odpoveď na danú otázku, potrebujeme sa preto pozrieť na jej samotný vývin.

Gender teória, alebo ako neskôr uvidíme, ideológia, je spájaná s feministickým hnutím za rovnosť rodov a so sexuálnou revolúciou v 60. rokoch. Diskusia o rode sa objavovala najmä vo filozofii a snažila sa držať krok s rozvíjajúcou sa psychoanalytickou teóriou o ľudskej sexualite a identifikácii sa so svojím pohlavím. Filozofia veľmi ovplyvňovala myšlienkové procesy v spoločnosti, pretože psychológia sa ako vedná disciplína začala rozvíjať omnoho neskôr ako filozofia. Tých psychológov, ktorí, dá sa povedať, priniesli túto gender teóriu, však feministické hnutia veľmi neradi spomínajú a sú viacmenej tabu. Prečo? Prečo, keď konečne začali aj psychológovia podporovať tieto filozofie, sa filozofia k nim nepriznáva?

Jedným z týchto psychológov je dr. John Money, rodák z Nového Zélandu. „**John Money can be considered the very founder of modern gender theory and the trans movement**, but is mostly based on a lie. This is a man whose work should theoretically be mentioned by feminists but is largely ignored or swept under the rug due to the ethical and scientific controversy surrounding him.“ (Hyldig, 2023, 0:09) John Money sa stal známym pre jeho názory už začiatkom päťdesiatych rokov. Hyldig (2023, 1:55) pokračuje: „Basically, he invented the idea that we have this psychological gender and that we were **born gender neutral**... He believed that gender is a social construct, he had this revolutionary idea that because you were born gender neutral, a boy could be raised as a girl, and a girl as a boy. But a theory has to be put to the test, to be proven, right. And so he did.“

Okolnosti života nahráli do karát dr. Money-mu, keď malý chlapec z Kanady, Bruce Reimer, jeden z dvojčiek, vo veku osem mesiacov, podstúpil zo zdravotných dôvodov operáciu penisu, ktorá sa nepodarila a penis mu spálila (Jordan B Peterson Clips, 2023, 1:00). Môžeme si predstaviť jeho zúfalých, veľmi mladých rodičov, ktorí nevedeli, čo si počať, takže keď sa

dozvedeli o dr. Money-m z televízie, bolo to pre nich ako záblesk nádeje na pomoc, na budúcnosť pre ich syna, že niekto vie, ako a čo robiť. Ako to vyriešiť. Takto dr. Money-mu zaklopala šanca na jeho tak potrebný experiment priamo na dvere. „So not only was this the answer to the Reimer’s prayers, this was, as you can understand now, the answer to dr. Money’s prayers, right. He had an experiment. This was the experiment, this was his proof of his concept. His concept was that being male and female is completely separate from biology, it’s imposed by society, it’s a social construct.“ (Jordan B Peterson Clips, 2023, 5:52)

Tak sa z Bruca stala Brenda, ktor(á) v skutočnosti celý čas veľmi trpel(a), aj so svojím bratom Brianom. Totižto, Dr. Money, v rámci svojho uvažovania, považoval za potrebné „for a healthy adult gender identity“ venovať sa Brende, a to skrze „childhood sexual rehearsal play..., starting at age six“, v ktorej „the twins were forced to act out sexual acts, with David (Bruce zmenený na Brendu) playing the female role—Money made David get down on all fours, and Brian was forced to “come up behind [him] and place his crotch against [his] buttocks”. Money also forced David, in another sexual position, to have his “legs spread” with Brian on top.“ (Colapinto, 2004) Deti stále nástojčivejšie odmietali k doktorovi chodiť až ho prestali úplne navštevovať. Keďže sa Brenda nikdy necítila ako dievča, v tom najcitlivejšom veku, štrnásť rokov (Hyldig, 2023), sa dozvedel(a) o tom, čo sa mu stalo a kto je. Časom tak začal ďalší bolestivý proces premeny Brendy na Davida.

„Now, what happened is that this theory of John Money’s was accepted over the decades. We didn’t find out what really happened with the twins until decades later, and in the meantime, during those decades, his **theory became doctrine**. His theory became just baked into... so many fields of both soft and hard science, so that **it was standard**, that whenever you had for example an XY or any trial that had ambiguous genitalia, if they could be raised as a girl, they’d be raised as a girl. So they’d be castrated, just automatically. Why? Because of the great success, **because of what John Money „proved“ to us...** I mean, **this was written into the textbooks** of endocrinology and the textbooks of genetics. I mean, this became a truth so to speak. Not that there weren’t people, other scientists, that were standing up and saying: John we know this isn’t proven yet, you know, let’s look a little closer... But what did he do, he wouldn’t tolerate that. John Money was a tyrant. He would not tolerate another psychologist or biologist or geneticist standing up and trying to publish something that would challenge his great gender theory. He... would intimidate the editors at the scientific journals to not publish those articles. It’s a lot of what’s actually going on right now, is very similar.“ (Jordan B Peterson Clips, 2023, 10:16)

„In fact, John Money wrote a book in 1997 in which he said, yet again, that his twin study, that his gender theory had been confirmed and supported by the results of this experiment with the twins—Following one person by the way.—But even that one person, it didn’t work... We discovered that David stood up and he said, he just blew the cover off, **this whole thing was a hoax** and his name was now David, Brenda had become David, and he was not only a man but he was married to a woman.“ (Jordan B Peterson Clips, 2023, 12:41) „...And so, John Money’s big experiment fell apart... John Money’s big ideas had flaws and even bigger consequences... Money had thought **he could play with nature but nature had its own rules**... The scars of Money’s experiment were deep. David battled with severe depression and a sense of betrayal, but Money, on the other hand, refused to admit any wrongdoings and continued to consider his experiment as success, causing public outrage.“ (Hyldig, 2023, 10:18) Davidov brat Brian sa predávkoval antidepresívami a keď Davida o dva roky na to opustila aj jeho žena, spáchal

samovraždu (písal sa rok 2004). Mal iba 38 rokov. (Wikipedia, n.d.)

Obr. David Reimer (voľne dostupný na internete). Narodený Bruce, preoperovaný na Brendu, po poznaní pravdy sa stáva Davidom. - Odpočinutie večné, daj mu Pane aj jeho bratovi Brianovi, a svetlo večné nech im svieti.

Obr. Dr. John Money, narodený 8.7.1921, zomrel 7.7.2006 (voľne dostupný na internete)

Čo z toho vyplýva? Okrem toho, že má táto gender teória temný, hnílý koreň, tak aj to, že gender nie je sociálny konštrukt, nezávislý od pohlavia tela. Minimálne to priamo naznačuje, že nemožno preučiť, preškoliť, pre-socializovať niekoho na iné pohlavie (nehovoriac o rode), či inú sexuálnu orientáciu, než je v jednote tela a mysle (teda v jednote pohlavia a rodu, ako neoddeliteľných od seba). Mnohí aktivisti a feministky, nevzdávajúc sa, poznamenávajú, že to bol prípad Davida, ale príklad ľudí, ktorých telo a jeho pohlavie nie je jednoznačné, by predsa len mohol dokázať opodstatnenosť gender teórie. V minulosti sa v komunite lekárov nazývali takíto ľudia „hermafroditi“, avšak u väčšiny z nich sa predsa len dalo určiť ich pravé pohlavie, aj keď ich pohlavné znaky neboli jednoznačné, alebo boli zmiešané, a preto sa vytvoril pojem pseudo-hermafroditi. Dnes sa používa termín „Intersex“, a menej známy je termín „porucha vývinu pohlavných znakov“ (porucha vývinu pohlavia), ktorý sa používa v medicíne (Disorders of Sex Development, ďalej len DSD) (Dušková, Fafejta, & Sloboda, 2022). Moss (2017) dokonca tvrdí, že „the power of intersex bodies is their ability to disrupt social norms... The truth is that *intersex just might be the silver bullet in the culture wars about sex and gender.*“

Tak to teda overíme. A overíme to na osobe, ktorá je považovaná, tak povediac, za akéhosi patróna intersex osôb. „Herculine Barbin, or at least the version that Foucault wrote of, became what so many intersex people can speak of in their own lives: *a template for others* to overlay their theories of sex and gender.“ (Jaye, 2015)

3. Herculine Barbin – „A template for others“

Herculine Barbin – meno tak významné, že deň jeho narodenia, 8.novembra 1838, bol zvolený za „Intersex Day of Remembrance“ (Wikipedia 2, n.d.). Jedná sa o „an internationally observed civil awareness day designed to highlight issues faced by intersex people“ (Wikipedia 2, n.d.). A kto bol Herculine Barbin? Toto je jeho tvár:

Obr. Abel (Herculine) Barbin (voľne dostupné na internete). Svetlo večné nech mu svieti.

Narodený vo Francúzsku, v meste Saint-Jean-d'Angely, rodičom Jean Barbin a Adélaïde Destouchesová. Bol pokrstený ako dievča menom Adélaïde Herculine Barbin, prezývaný ako Alexina, Camile a neskôr—už ako muž—Abel. „Není jasné, zda již v té době vznikly nějaké pochybnosti ohledně pohlaví dítěte.“ (Dreger, 2009, s.29) Jeho otec zomrel, keď bol malinký a matka bola veľmi chudobná; pracovala ako gazdiná v jednej šľachtickej rodine, ktorá s ňou zaobchádzala veľmi úctivo a priateľsky (In Foucault, 1980, s.4). Preto Barbin vyrastal u rehoľných sestier, kde nastúpil ako sedemročný. Podľa samotného Barbina bola láska týchto sestier naozaj vrúcna, na čo sám rád spomína vo svojej autobiografii, ktorú čitateľom sprostredkoval Michel Foucault (1980) a ktorá, ako uvidíme, býva neraz dezinterpretovaná.

Barbin (In Foucault, 1980, s.3) píše: „My childhood and a great part of my youth were passed in the delicious calm of religious houses. Houses that were truly pious, hearts that were pure and true, presided over my upbringing. I saw them from within, those blessed sanctuaries where slip away so many lives which, in the world, might have been brilliant and envied. The modest virtues that I saw shining there contributed greatly to my understanding and love of true religion, that of devotion and of abnegation.“ „...The mothers who surrounded me, offering their angelic smiles to my childish gaze, seemed to love me so much! I was not afraid at their side, and I was so happy when one of them, taking me on her knees, would offer her sweet face for me to kiss!“ (ibid., s.5)

Celý dospievajúci život strávil v dievčenských školách a bol vyučený za učiteľku. Hoci až miesto učiteľky zmenilo jeho život, už počas pobytu na internátnej škole spoznával(a) samú(samého) seba. Už tu sa totiž zamiloval, čo bolo považované ním aj učiteľkami ako normálna afekcia medzi mladými dievčatami plnými života. „Among my brilliant companions I

had made a friend of the daughter of a counselor of the royal court... I loved her at first sight, and though her outward appearance had nothing about it that was dazzling, it was irresistibly attractive because of the modest grace that was shed over her entire person.“ (In Foucault, 1980, s.9) Toto samo o sebe môže byť významné, pretože to nebola len obyčajná vonkajšia telesnosť, ktoré ho priťahovali, ale niečo neviditeľné, čo akoby zaplavovalo celú jeho bytosť, zvnútra von. Už tu sa akoby naznačuje, že nešlo len o povrchnosť a márnosť, ale niečo z hlbiny jej osoby v ňom vyvolávalo obdiv, až úctu.

Jej meno bolo Lea, a bola staršia od Barbina, ktorý mal dvanásť rokov; Lea mala sedemnášť. „Whether or not it was our physical condition that had brought about this closeness between us—which should have been prevented by the age difference that separated us, for I was less than twelve years old—I would be unable to explain. *Certain forms of sympathy cannot be explained. They are born without having been provoked.*“ (In Foucault, 1980, s.9-10) Barbin ďalej opisuje svoj vzťah s Lea-ou, ako jej dával bozky a ako jej hovoril, že ju miluje. Matka predstavená ho musela pokarhať za jeho absencie na ubytovni, keď sa vytrácal za Lea-ou. Ale bolo s ním zaobchádzané s veľkou láskou, ktorú opisuje, že namiesto strachu z trestu: „What I felt for our Mother was a kind of affectionate and submissive adoration rather than fear. The thought that I had incurred her displeasure was unbearable to me.“ (In Foucault, 1980, s.12) Dva roky na to, ako dovŕšil vek a opustil internátnu školu, Lea zomrela, a Barbin o tom píše vo svojej autobiografii: „Thus was broken *the first attachment* of my life!“ (In Foucault, 1980, s.15)

Ako pätnásťročný odišiel z tohto špecificky ženského prostredia späť do bežného života, späť k mame, a stále prežíval, že je milovaný. Toto obdobie bolo pre neho novým tým, že doteraz s matkou nežil. „Here I enter a phase of my existence that has no resemblance to the calm and tranquil days that were passed in that cheerful home... I was fifteen years old, and it must be remembered that from the age of seven I had been separated from my mother. I used to see her only at rare intervals. My coming to B., to the house where she was living, had always been celebrated as if I were a member of the family...” (In Foucault, 1980, s.15) Madam domu mala tri deti, a „(she) had only one desire: to keep me in the house by attaching me to her daughter, who was eighteen years old at the time... So there I was, her lady’s maid.“ (In Foucault, 1980, s.16)

Keď sa však mala jej dcéra vydať za muža, Barbin potreboval nové zamestnanie. „The excellent parish priest, a friend of the household and my spiritual guide, gave me the idea of devoting myself to teaching... It displeased me supremely. I had an antipathy toward this profession that was not reasoned but deep. I was no more flattered by the prospect of being a *working woman*. I believed I deserved better than that...” (In Foucault, 1980, s.20) Dostal pracovnú ponuku, ktorá sa páčila jeho matke aj pánovi domu, a Barbin ju prijal. „It was all over. My fate was sealed. That evening had determined the rest of my life! But, Lord, how different it was from the one they were expecting!!“ (In Foucault, 1980, s.21) A hoci bol k tejto ponuke indiferentný, táto ponuka bude pre neho začiatkom obdobia, ktoré si vypýta odpoveď na otázku vlastnej identity. A ako inak, než skrze lásku?

Nastúpil do normálnej školy, dievčenskej. „I do not know what inexpressible uneasiness seized me when I crossed the threshold of that house. *It was pain, it was shame.* What I felt - no words could express it. That will seem incredible, no doubt, because after all I was no longer a child. I was seventeen years old, and I was going to find myself in the presence of girls some of whom

were barely sixteen... *Something instinctive disclosed itself in me*, seeming to forbid me entrance into that sanctuary of virginity. My dominant feeling, my love of study, took my mind off *the strange perplexity that had possessed my whole being...*" (In Foucault, 1980, s.25-26) Nemal samostatnú izbu, mali spoločné bývanie. Stále viac v ňom prebiehala snaha o identifikáciu svojho pohlavia, ale zdalo sa, že mu v tom niečo bráni: „At that age, when all a woman's graces unfold, I had neither that free and easy bearing nor the well-rounded limbs that reveal youth in full bloom. My complexion with its sickly pallor denoted a condition of chronic ill health. My features had a certain hardness that one could not help noticing. My upper lip and a part of my cheeks were covered by a light down that increased as the days passed..." (In Foucault, 1980, s.26) Porovnával svoje telo s dievčatami a nenachádzal podobnosť črt. Siegel (2020, s.316) píše: „Children learn early on who is like them and who is not like them," o to zvlášť v čase puberty a adolescencie, keď sú tieto veci zjavné a jasné a telo sa prebúdzá pre otvorenosť a dávanie sa druhému pohlaviu v láske.

Podľa vývinového psychológa Kagana (2010, s.64- 65): „...By the fourth birthday children are aware of the physical and psychological features that they share with each parent and with others of their gender.“ Barbin vyrastal prevažne v jedinečne ženskom prostredí a považovaný za dievča. Nemal dôvod pochybovať, a predsa mu niečo zvnútra našepkávalo, že by nemal tak celkom byť, kde je (na dievčenskej škole), ako jedna z nich. „A few years later they recognize their degree of similarity to those belonging to different“ sex... The establishment of an identification requires that two conditions be met. First, the child has to recognize that he or she shares some distinctive features with another person or group... The second requirement is the experience of an emotion, usually a form of *pride or shame* when a desirable or undesirable event occurs to the person or group with whom the child shares features. This phenomenon is called vicarious emotion. When both criteria are met we say that the person is identified with that individual or social category.“ (Kagan, 2010, s.64- 65) Spoločnosť dievčat mu dávala pocit hrdosti, dobra, úcty, čnosti, avšak to nestačilo, pretože prvá podmienka nebola splnená: podobnosť pohlaví. Neskôr, ako uvidíme, pocit hanby a znechutenia, bude zohrávať nesmiernu úlohu v jeho ťažkosti prijať svoju identitu muža, o ktorej priznanie sa sám usiloval. Ale to všetko v správnom čase. V tomto jeho období identifikácie a sebazpoznania je okrem tohto dôležitým faktorom aj to, či je „*social engagement rewarding*“ (Siegel, 2020, s.391), alebo nie.

Napriek všetkému vnútornému turmoilu, bol obľúbený a milovaný. V tomto príjemnom dievčenskom prostredí spoznáva samého seba ako pohlavnú osobu (muža) stvorenú pre lásku: „I was born to love. All the faculties of my soul impelled me to it; beneath an appearance of coldness, almost of indifference, I had a passionate heart.“ (In Foucault, 1980, s.27) Aj v tomto školskom prostredí si našiel dievča, ktoré zohralo svoju rolu, volala sa Thécia: „I could not go to bed without kissing her..." (ibid.) Jedna udalosť v ňom však vzbudila nesmiernu, doteraz neznámu emóciu - žiadostivosť. Počas jednej búrky sa nesmierne zľakol blesku, pritúlil sa k rehoľnej sestre, „she put her arms around my neck, while I pressed my head hard against her breast, which was covered only by a nightgown..." (ibid., s.32) „...A total confusion reigned in my thoughts. My imagination was ceaselessly troubled by the memory of **the sensations that had been awakened in me**, and I came to the point of blaming myself for them like a crime... That is understandable; at this time I was completely ignorant of the facts of life. I had no suspicion at all of the passions that shake mankind... What had happened was not only *a revelation to me*, but *a further torment in my life*... From that moment on, my natural reserve

increased a great deal in regard to my companions.“ (ibid., s.33) „...How many memories of that kind arise to crowd my imagination!!!“ (ibid., s.35)

Barbin zažíval interakciu s nádhernými mladými dievčatami ako veľmi odmeňujúcu a príjemnú. A to sa stalo aj zdrojom utrpenia. Prečo? Pretože bol považovaný za ženu, čo nebol, a jeho prirodzená túžba po ženách tak bola ako v pasci. Nakoniec v ňom však zvíťazila pravda a túžba po láske. Význam sociálnej skúsenosti je tak silný, že vplyv prostredia má vplyv na stimuláciu mozgu a na sekréciu hormónov (Short & Balaban, 1994, s.114) - tak isto aj pohlavných hormónov. Spomeňme si na to, ako funguje mozog (viac v časti Vývinové štandardy). Na prirovnanie si zoberme schopnosť počuť zvuk. Mozog „umožňuje“ počuť zvuk (ak nejde o nejakú poruchu), no na to, aby sme ho počuli, musíme byť vystavení zvuku; je nutné aby sa stimulovali akustický nerv a zvukové centrá v mozgu (Siegel, 2020). Short a Balaban (1994, s.308) z výskumov u zvierat pozorovali, že byť vystavený sexuálne receptívnemu opačnému pohlaviu zvyšuje produkciu testosterónu. Preto sa dá o skúsenosti povedať, že „...skúsenosť je biológia v tom, že tvaruje aktivitu a štruktúru vteleného (embodied) mozgu.“ (Siegel, 2020, s.39-40) Barbinove zmysly jeho mužskosti boli takto stimulované v prostredí žien, že hoci bol považovaný za dievča (teraz vieme, že jeho telo bolo intersex), naozaj bol pravým mužom. **A svoje mužstvo odhalil práve vďaka podnetom, tvárou tvár opačnému pohlaviu.** Vďaka opačnému pohlaviu objavil svoju schopnosť milovať.

To, čo Barbin popisuje, je to, čo mu pomohlo objaviť svoju vlastnú identitu. Považovaný za dievča, pozoruje rozdiely medzi nimi a ním. Zároveň sa v ňom objavujú fantázie a túžby, ktoré nie sú súčasťou vzťahov medzi ženami, ale v pravde medzi mužom a ženou. Musel mať množstvo otázok, na ktoré nevedel nájsť odpoveď aj preto, že medicína nebola ešte tak rozvinutá a psychológia ešte ani neexistovala. Nemal sa na koho obrátiť. Nie je nezvyčajné, že človek, ktorý hľadá samého seba, nájde podobnosť s postavami v literatúre, s ktorými sa môže identifikovať. Pre Barbina, ktorý svojmu benefektorovi, čítaval knihy, bolo takýmto dielom Metamorfózy: „I confess that I was extraordinarily shaken when I read Ovid’s Metamorphoses. Those who know them can imagine how I felt. As the sequel of my story will clearly show, this discovery had a special bearing on my case.“ (In Foucault, 1980, s.18) Pointou Metamorfóz sú premeny; sú to rôzne antické príbehy plné milostných zápletok, kde sa neživé mení na živé a živé na neživé. Bohovia trestajú ľudí za ich previnenia, alebo je premena útechou či únikom. Možno sa cítil potrestaný, len preto, že nevedel a nerozumel sebe samému, a nebolo mu dovolené milovať, kým bol považovaný za ženu. Možno preto, že jeho pohlavie nebolo od začiatku pravdivo rozpoznané ako mužské, vníma jasné rozdiely, ktoré sa snaží skryť, a zároveň v ňom vrcholia predstavy a túžby. „...I was aware that my condition was causing anxiety. Science was unable to find an explanation for a *certain absence* and quite naturally attributed to it the kind of langour in which I was wasting away.“ (In Foucault, 1980, s.39)

Tento turmoil umocňoval odchod na prázdniny domov pokaždé, keď sa škola skončila. Pri každom odchode zo školy opisuje podobný strach. „Was I not leaving behind me within those walls the peace, *the unalterable calm, that are granted by a tranquil conscience?* Was I not going to have to struggle in the world against enemies of all kinds? And how was I to survive that struggle?“ (In Foucault, 1980, s.40-41) Možno sa niektoré jeho pocity, najmä tie, ktoré sa teraz zdajú byť prorocké, dajú psychologicky vysvetliť teóriou, ktorú priniesol Hillman (2000). Azda súvisela jeho antipatia voči učiteľskému povolaniu, „that was not reasoned but deep“ (In Foucault, 1980, s.20) s tým, čo to pre jeho život malo priniesť - výzva čeliť svojej identite a túžba dať veci na pravdu za každú cenu, čo znamenalo zároveň akoby „vyhnatie z raja“, t.j.

týchto miest (kláštory a dievčenské školy), kde prekvitala čnosť, láska a dobro, týchto „sanctuary of virginity“ (In Foucault, 1980, s.26)? „My fate was sealed...“ (In Foucault, 1980, s.21) Azda pocity, ktoré cítil k Lea-y alebo „something instinctive (that) disclosed itself in me, seeming to forbid me entrance into that sanctuary of virginity“ bolo volanie jeho daimona?

Podľa **Hillmanovej žalud'ovej teórie** je cesta človeka v živote podobná žaľuďu, ktorý keď je zasadený vyrastie v dub. „Žalud'ová teória tvrdí, že každý človek v sebe nesie jedinečnosť, ktorá sa dožaduje, aby sme ju žili, a ktorá existovala skôr, než sme ju mohli žiť, tak ako žalud' v sebe nesie obraz budúceho stromu.“ (Hillman, 2000, s.16) Má na mysli skôr vnútornú dynamiku, vonkoncom nie fatalizmus, ako aj žalud' v sebe nesie svoju „dubovosť“ (ibid., s.35), neobyčajnú silu osudového volania k určitej ceste (ibid., s.39). Táto dubovosť žaľuďa sa v tej úplne základnej podobe objavuje ako naša mužskosť či ženskosť, práve preto, že naším úplne fundamentálnym povolaním k životu je povolanie k láske. Každý okrem toho dostal aj svoj špecifický dar, ktorý Boh ukryl do jeho mena, ktoré nám rodičia dali. Naše meno pravdepodobne nie je len podstatné meno, označenie, ale meno aj určuje povahu osoby, jej určenie. Preto Boh, napríklad, zmenil meno Abramovi na Abrahám a Saraj na Sára¹, a anjel Márii povedal, že synovi dá meno Ježiš, čo znamená „Pán zachraňuje“ alebo „Pán spasí“: „dás mu meno Ježiš, lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov“ (Mt1,21).

Hillman (2000, s.183) strikne rozlišuje toto volanie od obyčajného fatalizmu, kde vlastne ani neexistuje slobodná vôľa, ktorá je len sebaklam, pretože nezáleží na tom, čo si zvolí človek, celý život je vopred určený, niečo rozhoduje náš život. Taký fatalizmus vníma ako citový stav, pri ktorom opúšťame myslenie (ibid.). Avšak, touto žalud'ovou teóriou hovorí, že my sa rozhodujeme, ide o naše voľby vyplývajúce z **významu, ktorý my prikladáme** udalostiam, veciam, či svojmu prežívaniu (ibid.). V jeho ponímaní je tento daimon, osud, či moira, práve hlboko psychologický pojem, ktorý vyžaduje, aby sme udalosti podrobne skúmali s ohľadom na podiel, ktorý pochádza odinakiaľ a je nevysvetliteľný, a na podiel, ktorý patrí nám, čo my sme urobili, čo sme mohli urobiť, čo môžeme urobiť. (ibid.) „Zachytiť lišiacke mrknutie osudu je **čin sebareflexie**. Je to premýšľavý skutok“, (ibid.) ktorý si vaďaduje naše uvaďovanie, hľbanie, zvaďovanie a staranie sa, istá psychická dynamika, ktorá dáva udalostiam pocit zmyslu (ibid., s.191), kedy, „po udalosti objasňujeme, čo ju spôsobilo“ (ibid., s.183). Dá sa teda povedať, že ide o náš potenciál. Nejde o našu pasivitu, že nám nejaký osud určuje, „čo máme robiť“, ale skôr nás volá k bytiu. A tak volal aj Barbina.

Hillman (2000, s.16) hovorí: „Výklad života spätne nám umožňuje vidieť, ako naše ranné nutkania naznačujú naše terajšie správanie... Spätný výklad znamená, že rast je v životnom príbehu menej významným pojmom než forma a že vývoj má zmysel len vtedy, keď odhaľuje nejakú stránku pôvodného obrazu.“ Preto, keď Barbin spätne vo svojom denníku uvaďuje, že „my fate was sealed“, nejde o to, že bol obeťou toho, čo mu niekto druhý urobil, ale jeho vlastná jedinečnosť vyrástla do plnosti „stromu“ s plodmi jeho rozhodnutí; poznal, že „I was born to love“, a postupne dozrel do rozhodnutia dať na pravdu svoje pohlavie, a podľa toho

¹ Meno Sára, Abraháмова manželka, znamená „kňazná“ (vysvetlivky v Biblii Gn17,15), ale ako vieme, jej kňazstvo nie je to, čo feministky teraz požadujú, môcť byť svätené za kňazov a diakonov, jej kňazstvo je jej daimon (slovami Hillmana), stala sa matkou kráľov, a my môžeme byť jej dcérami, ak robíme dobré (1Pt3,6) ako ona, a tým aj tých, čo neveria Slovu, bez slova získava náš život, keď vidia náš čistý život v bázni (1Pt3,1-2). Tak ako Abrahámovým potomstvom sú tí, čo veria Bohu, a teda Jeho Slovu (Gal3,6-7),—a On poslal svojho Syna, aby nás zachránil—tak Sáriným (kňazským) potomstvom sú tie, ktoré svojím životom získavajú aj tých, čo neveria Slovu. To znamená kňazstvo u ženy.

i konal. Aby sa mohol stať sebou samým, bolo to za cenu strát. Táto teória súvisí s jedinečnou cestou človeka na zemi a jeho povoláním. Mnohé analýzy Barbinovho života sú akoby hľadaním vinníka. A Hillman (2000, s.186) rozlišuje kauzalitu, ktorá sa pýta „Kto to začal?“, alebo by sme mohli aj dodať: „Kto/čo za to môže?“, kto môže za to, že Barbin nakoniec spáchal samovraždu, kdežto *telos* (význam), sa pýta: „O čo ide?“, „Aký to má zmysel?“, umožňuje nám vrátiť sa k prvotnému a pôvodnému zmyslu: „To, kvôli čomu“. Kauzalita predstavuje udalosti ako tlačené zozadu minulosťou, kdežto *telos* nás povoláva k cieľu, k zmyslu. Takýmto povoláním je i bytie človeka pohlavné, a význam jeho tela. Takéto poznanie zmyslu nášho tela priniesol Ján Pavol II. (2015) v jeho Teológii tela. A Barbin poznal kvôli čomu mu to utrpenie stálo za tú pravdu: kvôli láske.

Spomeňme si ešte aj na Leviho (1982) teóriu, ktorú detailnejšie môžeme nájsť v časti *Nebo a Peklo*. On písal, že „hodnota je uvedomený význam a význam je podvedomá hodnota“ (Levi, 1982, s.31). Meradlom subjektívneho významu lásky, je náš vnútorný stav. „Ak sa hodnoty a význam zhodujú, človek je vyrovnaný... Ak sa nezhodujú, vzniká duševný konflikt, rozpor medzi emóciami a rozumom, vnútorná disharmónia“ (Levi, 1982, s.31). „To, čo nás pretvára zo živočíchov na ľudí, z detí na dospelých, z jednotlivcov na osobnosti, čo predstavuje ľudskú zrelosť, je vedomá vôľová kontrola správania, **hodnotová kontrola významov**“ (ibid., s.32). Podľa toho, aké hodnoty máme, podľa toho tieto významy budeme priradovať aj nášmu telu, nášmu pohlaviu, vzťahom, a hoci aj gender teórii. „Pokiaľ je duševný život v rovnováhe, hodnoty sa menia na významy, alebo inak povedané, hodnotenia na stavy. Pokiaľ sa však táto rovnováha naruší, a čím viac sa vychýli ku krajnostiam, tým väčší je to naopak: *význam sa mení na hodnotu, stav na hodnotenie*“ (Levi, 1982, s.32). Môže sa teda stať, že podľa svojho stavu myslí človek hodnotí, čo je láska a čo je dobré. Barbin je práve preto tak veľkým vzorom, lebo u neho pravdivé a krásne hodnoty formovali to, aký význam prisudzoval svojmu životu a vzťahu so Sarou, ba aj svojmu pohlaviu a tomu, ako sa zachovať. Podľa pravdy posudzoval svoj život; nepodriaďoval pravdu svojmu prežívaniu, a tak mohol naplniť svoj potenciál mužnosti, tento daimon, ako to volá Hillman.

Foucault (1980, s.x-xi) pred tým, než uvádza Denník Barbina, píše, že „we also admit that it is in the area of sex that we must search for the most secret and profound truths about the individual, that it is there that we can best discover what he is and what determines him... Sex itself hides the most secret parts of the individual: the structure of his fantasies, the roots of his ego, the form of his relationship to reality. At the bottom of sex, there is truth... *Whole truth about ourselves secretly keeps vigil in our true sex...*“ **Potenciál lásky je v našom pohlaví ukrytý ako hlas volajúci nás k láske.** Ján Pavol II. (2015) v Teológii tela píše, že už od svojho stvorenia človek hľadá svoju identitu, svoju podstatu (ibid., s.42) a vďaka tomu, ako bol stvorený, hlboko **vníma zmysel vlastného tela** (ibid., s.47). „Poznanie človeka prechádza skrze mužstvo a ženstvo... Ženstvo nachádza v istom zmysle samo seba tvárou tvár mužstvu, zatiaľ čo mužstvo sa potvrdzuje skrze ženstvo. Práve funkcia pohlavia, ktoré je v istom zmysle konštitutívnym prvkom osoby a nie len atribútom osoby, ukazuje ako hlboko je človek s celou duchovnou samotou, s jedinečnosťou a neopakovateľnosťou svojej osoby konštituovaný telom ako „on“ a „ona“.“ (ibid., s.62) U Barbina sa práve takto rozvíjalo vedomie významu tela. Totižto, „skrze mužstvo a ženstvo sa osoby stávajú jeden druhému darom. Takto dosahujú vo vzájomnosti zvláštne pochopenie významu vlastného tela.“ (ibid., s.75)

A tak tu Barbin prežíva jedno volanie ducha, ktorý je spojený s pravdou o jeho osobe s jeho konštitutívnym pohlavím, a potom záhadný odpor voči učiteľskému povolaniu i strachy,

pochádzajúce z neznámych súvislostí, a tieto by akoby chceli odporovať jeho duchu. A tak sú tu akoby dva „žalude“, alebo dve rôzne semená. Iste, teória Hillmana môže byť chápaná aj ako prehnaná, ale v jednom nachádza podobnosť so Slovom Božím (Mt13,31-32): „Nebeské kráľovstvo sa podobá horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial na svojej roli. Ono je síce najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie než ostatné byliny a je z neho strom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch.“ A v podobenstve o rozsievачovi hovorí, že semeno je Božie Slovo (Lk8,4-8 a 11-15). Rozsievач je Boh, ktorý vyšiel rozsievat semeno, a ono padlo do rôznej pôdy: na kraj cesty, na skalú, do trnia a do dobrej zeme. „Ďalej hovoril: „S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne semeno kľíči a rastie a on ani o tom nevie. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrnó v klase.“ (Mk4,26-28) My máme na výber. My si môžeme vybrať, čo v sebe necháme rásť – či „žalud“ telesnosti, alebo semeno Božieho Slova. A ktoré semeno nechal v sebe rásť Abel Barbin? Ja si myslím, že Slovo Božie, a ono sformovalo jeho povolanie daimonom, ako to volá Hillman. Boh mal prostredníkov, skrze ktorých mohol svoje horčičné zrnko zasievať do Barbinovho srdca, a ono rástlo a on o tom ani nevedel, a prinášalo úrodu. On bol schopný si zvolit pravdu a Boha – zvolil si úzku cestu (Mt7,14), zvolil si zaprieť samého seba, nieť svoj kríž a nasledovať Krista (Mk8,34). „Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.“ (Mt10,39) Stratil svoj život, aby ho našiel. A hoci Barbin spáchal samovraždu, ako uvidíme, neprivedol ho k tomu život s Bohom. Boh mu ponúkal riešenie a život... Ale to uvidíme až ďalej, aby sme nepredbiehali. Teraz sa pozrime na tú najdôležitejšiu ženu pre Barbina: Sárú.

Keď sa prázdniny skončili, Barbin dostal nové pracovné miesto u madam P., ako ju označuje, ktorá mala štyri dcéry a viedla internátnu školu pre dievčatá. Keďže jedna jej dcéra sa stala rehoľnou sestrou, a ďalšia sa vydávala, bolo potrebné najat novú pani učiteľku. (In Foucault, 1980, s.42) Madam P. mala za dcéru aj Sárú, ktorá bola rozhodujúcou postavou v živote Barbina a jeho voľbe pravdy o svojom pohlaví. „On that day we began a relationship that was not slow to become a real attachment.“ (In Foucault, 1980, s.44) Barbin opisuje ich vzťah a to, ako a prečo Sára dokázala akceptovať „jej“ prejavy nežnosti, ktoré „seemed to her the height of folly“ (ibid., s.49), keď jej bozkával nahé prsia a pod. Sára svojou čistotou, čo nepoznala ťažké hriechy ani necudnosť to brala, ako prejav „which bore witness to my attachment, she did not try to give them an impossible meaning“ (ibid., s.50). Toto vnútorné rozdelenie Barbina, na „dievča“ a muža, pričom bol muž a túžil po Säre, mu spôsobovalo „mental agony“, ku ktorej sa neskôr pridali aj fyzické bolesti vyplývajúce z jeho intersex zdravotného stavu jeho tela. (ibid., s.51) „My God! Was I guilty? And must I accuse myself here of a crime? No, no!... That fault was not mine; it was the fault of an unexampled fatality, which I could not resist!!! Henceforth, Sara *belonged to me*!! ...*She was mine*!!! ...What, in the natural order of things, ought to have separated us in the world had united us!!! Try to imagine, if that is possible, what our predicament was for us both! Destined to live in the perpetual intimacy of two sisters, we now had to conceal from everybody the terrifying secret that bound us to each other!!!“ (ibid.)

Bola to chyba „of an unexampled fatality, which I could not resist“ – Barbin bol totiž muž, ale nespoznali jeho pravé pohlavie. Nebolo jeho chybou, že bol považovaný za dievča, a nedá sa z toho obviňť ani lekár – pamätajme, že tieto udalosti sa stali naozaj veľmi dávno, pred 186 rokmi! „What, in the natural order of things, ought to have separated us in the world had united us“ - keby bol mužom, nikdy by sa pravdepodobne neboli stretli, pretože muži nepracovali ako učelia na dievčenských školách. Odvtedy začal Barbin vážne premýšľat nad tým, ako vyznať

svetu pravdu, že je muž a že došlo k strašnému omylu. „Where would I find the strenght to declare to the world that I was usurping a place, a title, that human and divine laws forbade me?—že (nie) je žena. (In Foucault, 1980, s.52) „Ah, well! I appeal to the judgement of my readers in time to come. I appeal to that feeling that is lodged in the heart of every son of Adam. Was I guilty, criminal, because a gross mistake had assigned me a place in the world that should not have been mine?“ (ibid., s.54)—že ju považovali za dievča, keď bola chlapcom. Hľa, ako Barbin volá po pochopení, ako volá po pravde, a po dôležitosti pravdivého pohlavia! Všetko bol ochotný podstúpiť preto, aby mu bolo uznané jeho pravdivé pohlavie a jeho pravdivé miesto vo svete. To je opak toho, čo tvrdia aktivisti a feministky interpretujúce život Barbina. Foucault (1980, s.vii) sa dokonca pýta hneď na začiatku knižky: „*Do we truly need a true sex?*“ Myslím, že utrpenie Barbina na to dáva jasnú a jednoznačnú odpoveď.

Vyznal sa v spovedi, no svätosť kňaza v tejto farnosti ešte nedozrela, a zahrnul ho urážkami a výčitkami. To muselo byť veľmi ťažké, zvlášť preto, že Barbin mal autentickú vieru. Barbin a Sára spolu zdieľali posteľ i naďalej. Barbin sa pýta na zmysel tejto lásky: „Why did I meet you if this love was to become the sorrow of my whole life?!“ (In Foucault, 1980, s.58) Aj keď sa to nemusí zdať, ale vďaka tejto láske Barbin spoznal samého seba ako pohlavnú osobu, kým je, a že je povolaný pre lásku. Ako sám hovorí: „My God! You had given me an immense amount of happiness!“ (ibid., s.59) Bez stretnutia Sáry by možno ostal v nevedomí a v lži o sebe samom. Lenže láska si žiada naplnenie skrze sebadarovanie. Bohu vďaka, že pri tom všetkom hľadal Boha. Boha miloval nadovšetko a nezanevrel na Neho. Jeho hľadal vo chvíľach, keď sa rozhodol pre pravdu, a začínalo mu byť jasné, čo ho to bude stáť. „I had need of that religious calm in the midst of the everincreasing disturbances of my life! At the moment when I was perhaps putting an insurmountable barrier between the past and the future, I had need of meditation in the presence of God!!!“ (In Foucault, 1980, s.61)

Pri tejto duchovnej obnove, ktorú si robil, hľadal radu iného u kňaza a on mu preukázal milosrdenstvo, dokonca mu navrhol, aby to nehovoril svet, avšak Barbin cítil, že potrebuje povedať pravdu a byť sebou. Nezniesol „...the falsity of the situation, which I had to get out of, whatever the price might be.“ (In Foucault, 1980, s.71) Paradoxné je, že presný opak je znázornený vo filme „The Mystery of Alexina“, natočenom v roku 1986 (1:02:06): „On the bishop's advice he applied for a change of status“. A hoci sa niekde dá dočítať, že to bolo okolie Barbina, ktoré si žiadalo, aby vyšla pravda najavo, a on sa len stal obeťou ich túžby po „pravom pohlaví“, bol to práve Barbin, ktorý túžil po náprave, a jeho okolie to chcelo nechať neodhalené. „Sara absolutely rejected any decision of that kind. For her it was no longer a matter of making amends; she thought only of the shame, the slander that would be attached to her entire life. Alas! I understood!“ (In Foucault, 1980, s.71)

„In the ordinary circumstances of life I have often lacked courage, initiative. In the presence of danger I recover. Misfortune finds me full of strenght. So it was at this moment, when the future of my whole life was at stake... The struggle that was likely to follow gave me a preternatural vigor.“ (In Foucault, 1980, s.76) A tak sa stalo, že sa Barbin rozhodol ísť za biskupom, ktorý bol „a man of genius par excellence...“ (ibid.), ktorému všetko rozpovedal, a o ktorom píše tieto slová chvály: „Everything that the Christian religion can offer by way of encouragement, consolation—I felt it then! ...The few moments that I spent in the presence of that very great man are perhaps the most beautiful ones of my life!“ (ibid., s.77) Barbin podstúpil vyšetrenie, aby sa zistilo, či overilo, akého pohlavia teda naozaj je. „It now remained for him (a doctor) to bring about the correction of an error that had been committed beyond the

bounds of all the ordinary rules. To do so, it was necessary to instigate a judgement that would rectify my civil status.“ (ibid., s.78) Cez to všetko ho sprevádzala jeho matka. Správa sa potvrdila; Barbin bol muž. Biskup mu veľmi pomáhal, nenechal ho samého a strateného: „...We shall think about the way to make a new place for you in society.“ (ibid., s.80)

Barbin cítil hanbu, ale putá, ktoré rozviazal so Sárrou, urobil zo svojej vôle. „The shame that I felt because of my present position would alone have sufficed to make me break with a past for which I blushed. That vast desire for the unknown made me egoistic and prevented me from regretting the very dear ties that I was going to break of my own free will.“ (In Foucault, 1980, s.81) Predovšetkým reakcia Sárinej matky bola plná lásky: „Don't you see how much we are going to miss you? Why do you persist in your determination to leave us?“ (ibid., s.83) Veril, že koná správne, aj keď to bolo pre neho veľmi bolestivé: „I have thoroughly atoned for my folly! But what is the use of laments, regrets? I submitted to my destiny, I fulfilled—courageously, I believe—the painful duties of my situation. Many people will laugh. I pardon them, and I hope they shall never know the nameless sorrows that have overwhelmed me!“ (ibid., s.85) „...Doesn't the truth sometimes go beyond all imaginary conceptions, however exaggerated they may be? Have the Metamorphoses of Ovid gone further?... O my God! What a fate was mine! But You willed it, no doubt, and I shall say no more.“ (ibid., s.87) Takú mal silnú vieru...

Napriek rôznym konšpiráciám, ktoré sa po zverejnení jeho pohlavia objavili, Barbin bol pod ochranou biskupa. „I shall never forget everything I owe that man, who lived the Gospel and was truly worthy of his position as much through the loftiness of his rare genius as through the immense generosity of his soul.“ (In Foucault, 1980, s.91) Tak isto prefekt ho prijal veľmi priateľsky a povzbudzoval ho: „You know what a storm you've raised and the many misdeeds that you are accused of. Don't pay any attention to all that. Walk with your head up; you have the right to do so. It will be difficult for you, perhaps. That's understandable.“ (ibid.) Poradil mu, aby načas odišiel, ale nijako ho nenútil, ako niektoré feministické opisy tvrdia (film „The mystery of Alexina“), ale naopak, Barbin „appreciated the rightness of this advice better than anybody. I felt the need for a temporary absence, and I deeply desired it.“ (In Foucault, 1980, s.91) Ale aktivisti tieto udalosti vykresľujú úplne inak (Keehnen, 2024): „Herculine was forced to resign and undergo a medical examination by authorities... Press coverage of the incident prompted Abel to escape the notoriety and move to Paris. Alone, agonized at having his secret revealed and shamed for being who he was, Barbin was desolate.“

Nastalo smútenie a snaha vyrovnať sa s udalosťami, ale výzva bola príliš veľká: „I, who had been raised until the age of twenty-one in religious houses, among shy female companions, was going to leave that whole delightful past far behind me, like Achilles, and enter the lists, armed with my weakness alone and my deep inexperience of men and things.“ (In Foucault, 1980, s.89) „But You remain to me, my God! You have willed that I belong to no one here below, through none of those earthly bonds that elevate man by perpetuating Your divine work! Though I am a sad disinherited creature, I can still lift up my eyes to You, for You at least will not reject me!“ (ibid., s.93) ...O, kiežby sa dal čas vrátiť späť a povzbudiť ho, ako veľmi je milovaný. Keby sa to bolo stalo v dnešnej dobe, nebol by odkázaný na ťažkú manuálnu prácu, pretože dnes je veľa učiteľov mužov. Kiežby vedel, akú veľkú cenu má v Pánových očiach smrť jeho svätých (Ž116,15), keď úplne zaprel samého seba a vzal svoj kríž (Mt16,24). Takáto zmena by bola ťažká aj dnes, a nie ešte v tých časoch, a predsa konal hrdinskejšie než mnohí konajú dnes.

Barbin odišiel do Paríža pracovať pre železnice. „Always good and farsighted, Monsieur de Saint-M. earnestly recommended me to one of his grandnephews in Paris... Thanks to him, I was spared the terrible confusion that provincials experience when they are thrown for the first time, and alone, into the whirlpool of Paris...” (In Foucault, 1980, s.93) „I must say besides that the people who knew me very well had shown me more sympathy since the scandal caused by the latest events.“ (ibid., s.94) Pri tom všetkom, myslí skôr na ľudí, ktorí mu pomáhali, namiesto sebaľútosti a hnevu. Je to obdivuhodné. Dopisoval si so Sárrou. No nie len Sára, ale aj jej matka ho mala naďalej v úcte, a bolo jej ľúto, že jej prestal písať listy. „I no longer dared write to her (Sara's mother). I was wrong not to, however, as I later understood. My fearful silence in her regard must have seemed to her to be either a sign of cold indifference to her or a belated admission that I had behaved guiltily in her house. Here again my inexperience was my undoing. *I cannot doubt that if I had known how to manage the situation my future would have been different.*“ (ibid., s.95) Tu za zmienku stoja ďalšie nezrovnalosti s filmom „The Mystery of Alexina“. Vo filme je ukázané (1:03:22), napríklad, že sa Barbin už ako muž, vrátil za Sárrou v nádeji, že budú žiť spolu, že sa vezmú, a ona ho s nadšením prijala, ale ľudia ho vyhnali odiaľ preč. Dokonca Sárina matka mu v tom filme hovorí: „You? Why did you come back? Go away! You don't belong here! Leave my daughter alone. Go away! Go on!“. (1:06:50) A sfackovala ho tam. Ako môžeme vidieť, je to strašná lož. Lenže príbeh o nešťastnej láske sa predáva viac než pravda.

V Paríži okrem neznámeho mužského sveta narazil Barbin ešte na niečo omnoho horšie pre neho: ich zvrhlý život. Dokonca to, čo píše, je možné považovať za jednu z nádherných kázní a exhortácií, ktorá stojí za to, aby bola počutá! Lebo skutky tých, ktorým je adresovaná, sú nápadne podobné tým našim dnes. „You are to be pitied more than I, perhaps. I soar above all your innumerable miseries, partaking of the nature of the angels; for, as you have said, my place is not in your narrow sphere. You have the earth, I have boundless space. Enchained here below by the thousand bonds of your gross, material senses, your spirit cannot plunge into that limpid Ocean of the infinite, where, lost for a day upon your arid shores, my soul drinks deep.“ (In Foucault, 1980, s.99) „...It is I, rather, who should be sorry for you, poor fallen spirits, who have exhausted all the living springs of your hearts in wretched satisfactions, who have extinguished down to the final ray of your intelligence that pure torch that was intended to guide your steps along the paths of life. Yes, I am sorry for you, for you have not suffered. You have lacked the noble, the great heart, the generous soul, that are needed in order to suffer. But the hour of expiation shall come, if it has not already come. And then you will be terrified by the frightful emptiness of your entire being. Unfortunate men! You shall find nothing to fill it. You are coming to the threshold of eternity to regret - what? Life. In the presence of immortality you shall regret the dust, the nothingness!“ (ibid., s.100)

Kiežby bolo jeho pohlavie včas poznané správne. „I was young. I too desired a place at that feast of love. And I was to belong to nobody – except to God. Before I arrived at that absolute detachment of a soul defeated by its very struggle, oh! Believe it, I suffered cruelly!“ (In Foucault, 1980, s.101) Kiežby stretol duchovného sprievodcu, ktorý by ho povzbudil, keď prechádzal *temnou nocou* duše. Mnohí, ktorým bola dopriata taká milosť, hovoria o neopísateľnom utrpení. „My reason, which had gone astray, was restored to me. With it I soon found oblivion again, if not peace or happiness...” (ibid., s.102) Všetko dokázal posudzovať vo svetle viery a jeho autobiografia je svedectvom modlitby. Avšak podáva

svedectvo i tomu, že človeku nie je dobré samému. A svet mužov, bol nie len nový a neznámy, ale ako opisoval ich skutky, aj veľmi odporný.

Vyššie bolo spomínané, aké dôležité je pre schopnosť identifikovať sa aj to, aby bolo „social engagement rewarding“ (Siegel, 2020). A on nebol. Emócie, ktoré pociťoval bola nechúť, a nie hrdosť, čo nijako neuľahčovalo jeho možnosť stotožniť sa s rolou muža. Pokiaľ bola pre neho učiteľská práca neatraktívna, lebo „I was no more flattered by the prospect of being a *working woman*. I believed I deserved better than that“ (In Foucault, 1980, s.20), potom stať sa pracujúcim mužom, vykonávať prácu, ktorá je fyzicky náročná, v sociálnom prostredí, ktoré bolo plné perversností a márností, skutkov neznesiteľných pre dušu čistú, formovanú v láskyplnom kláštore, plnom anjelských duší, muselo byť nepredstaviteľné. „Can my isolation be more complete? Can my abandonment be more painful?... This incessant struggle of nature against reason exhausts me more and more each day, and drags me with great strides toward the tomb.“ (ibid., s.103)

Dostal sa na pokraj chudoby, „where can I find for tomorrow the bit of bread that is given by work?“ (In Foucault, 1980, s.104) Prosil Boha o pomoc. Zúfalý, hľadal prácu, a našiel ponuku ísť pracovať na loď plaviacu sa do Ameriky. Hoci bol na to slabý, prijali ho. Boh sa nad ním ale zmlieval a medzičasom, ako sa odchod lode odkladal, si našiel inú prácu. A začal byť šťastný. Preto v ňom začal rásť pocit, že to nemá robiť - že nechce ísť do Ameriky. Avšak, jeho nešťastná voľba z hrdosti, bola tá posledná... „Why should I go and cast myself into a future that was uncertain at the least? Solely because I believed I had committed myself (že sa zaviazal tej spoločnosti, že nastúpi na loď do Ameriky). A fine reason when serious interests are at stake... With a single word I might still have put an end to this cruel uneasiness, determinedly renouncing what I foolishly believed it was my duty not to refuse. This accursed obstinancy was a matter of *false pride*, which was surely very much misplaced. I did not want to weaken in my initial resolution...“ (In Foucault, 1980, s.113) „I braced myself against what I denounced as weakness, and with my heart heavy and full of misgiving, I tremblingly pronounced my final word of acceptance... It was too late for others to advise me or reproach me. They let me go my own way, believing that I had been tempted by the lure of a favorable position... What strange blindness was it that made me hold on to this absurd role until the end?“ (ibid., s.114) To sú v podstate posledné vety z jeho autobiografického denníka.

Táto posledná zachytená časť jeho života je však úplne opačne znázornená vo filme „The Mystery of Alexina“. V ňom Barbina navštívi známy, ktorý ho prehovára, aby odišiel do Ameriky: „Listen, why don't you leave? And go far, far away? Where no one will know your story. Where you'll be left in peace... to America.“ (1:13:38) Barbin je v tom filme ten, čo nechce ísť do Ameriky, ale ho nútia druhí, dokonca vraj samotná Sára a jej matka... Strašné je, že takto sa celková správa a posolstvo, ktoré jeho denník ponúka, úplne inak prezentuje a budí priam opačný efekt, než je pravda. V tom filme Barbin veril až dokonca, že si Sáru vezme za ženu, —I'm going to marry her, if I can find work. (1:09:41)—ale v Denníku píše, ako pochopil, akú obeť ho to bude stáť, keď si zvolí pravdu o svojom pohlaví. „I saw everything then in a light that was radiant and free of clouds. Poor fool that I was I possessed happiness, true felicity, and with gaiety of heart I was going to sacrifice all that-for what?“ (In Foucault, 1980, s.85) „...It was then, after this last, this unique, happiness had been torn away from me that I really understood the extent of my duties and the painful sacrifice they demanded of me. Immediately, unselfishly, I broke with all the memories of my past. I buried myself alive, young, in that eternal solitude that I find everywhere, in the midst of the turmoil of the crowds

as much as in the most unfrequented retreat! My reason, which had gone astray, was restored to me. With it I soon found oblivion again, if not peace or happiness.“ (In Foucault, 1980, s.101-102)

Našli ho mŕtveho, vo februári 1868 vo veku 29 rokov. Do Paríža „boli k preskúmaniu samovraždy mladíka... predvolaní jeden miestny policajný komisár a istý pán Régnier, lekár zamestnaný na štátnom matričnom úrade. Keď obaja úradníci vystúpili po schodoch do miestnosti smrti... Na piatom poschodí penzionátu na ulici École-de-Médecine, našli mŕtvolu Abela Barbina ležiaceho na posteli. Barbin evidentne použil kachle na drevené uhlie vo svojej izbe, aby sa otrávil oxydom uhoľnatým. Z jeho nehybných pier vytekal prúd tmavej, spenenej krvi...“ (Dreger, 2009, s.28)

4. V čom má pôvod oddelenie rodu od pohlavia

Na jednej strane je tu David Reimer, ktorý nechcel byť vychovávaný ako dievča zo svojej vôle, nevedel o tom, že je chlapec, lebo bol príliš malinký na to, aby si pamätal, že ho preoperovali na dievča, kvôli traumatickému a bolestivému poškodeniu penisu. Jeho identitu sa však nikdy nepodarilo prevychovať, presocializovať, prerobiť na ženskú. Lebo „gender“ a „pohlavie“ **nie sú oddeliteľné** fenomény našej identity, a za normálnych okolností vývoja sú integrované. Zarážajúce i fascinujúce je, že zástancovia gender teórie používajú zlyhanie experimentu s Davidom Reimerom na obhajobu svojej teórie spočívajúcej v dualite pohlavia a rodu; hoci tvrdia, že rod je vrodený, môže byť zároveň v rozpore s pohlavím osoby, lebo je od pohlavia osoby nezávislý, je akoby samostatným *atribútom* osoby, ako je aj samostatným *atribútom* osoby jej pohlavie.

„In the words of ...psychologist Diane Ehrensaft—a leading proponent of “gender affirming” healthcare—„a person’s gender identity is an innate, effectively immutable characteristic.” ...The problem is **a mismatch between the child’s sexed body and their gender identity**, and since it isn’t possible to change someone’s gender identity, the only solution is to change the body. What’s more, can’t the failure of Money’s experiment be taken as *support* for Ehrensaft’s claim that gender identity is innate and immutable? David Reimer, being a normal “cisgender” boy, had a male gender identity, notwithstanding the physical changes imposed on him after his medical accident. No wonder raising him as a girl was a miserable failure... Here’s physician Joshua Safer, ...another proponent of gender affirming healthcare, drawing a similar conclusion from the Reimer case in 2019: We cannot change people’s gender identity despite the most intense program for doing so.“ (Byrne, 2024) To je ale *posun od chápania gender ako sociálneho konštrukt, k gender ako vrodenému*. Ak je ale vrodený, ako môže byť oddeliteľný od biologického pohlavia? Ved’ psychologické pohlavie by neexistovalo, keby nebolo telo, keby neexistovala najprv osoba, ktorá môže ten duševný život mať (prežívať). A tak sa tu vynárajú ďalšie nezrovnalosti. Pretože pointa toho, že môže existovať variabilita gender rolí spočívala v tom, že je to sociálny konštrukt, že sa človek rodí gender neutral, ako tvrdil Money. Ako by potom jeho neúspešný experiment mohol slúžiť k podporeniu teórie o variabilite gender keď je vrodený, a teda vtelený (embodied)?

Na druhej strane je tu zase Herculine Barbin, Intersex (viď Príloha č.3), s pravým pohlavím muž, ktorý bol vychovávaný ako dievča. Zo začiatku netušil, že je iný ako ostatné dievčatá, a proste bol šťastný počas svojho detstva a dospievania. Dokonca prežíval tie najkrajšie chvíle svojho života. A predsa to nestačilo na to, aby „ostal“ ženou. Zvolil si radšej ťažkú cestu, než žiť v klamstve. Ani jeho identitu sa nepodarilo „presvedčiť“, a už vôbec nie oddeliť od jeho pravdivého pohlavia, aj jeho prežívanie svojho pohlavia (rodová identita) bolo neoddeliteľné, bolo späté s jeho pravdivým pohlavím. Nebol to sociálny konštrukt, ktorý by prostredníctvom týchto ideálnych podmienok spravil ženou, nakoniec, jeho fyziologické pohlavie si to „mohlo dovoliť“. Nenarodil sa gender neutral, a jeho rod nebol vrodený bez ohľadu na jeho pohlavie. V prípade Barbina (Intersex), jeho psychické prežívanie svojho pohlavia z jeho pohlavia vychádzalo. Obaja títo muži teda vydávajú svedectvo pohlavnosti človeka a jej súvislosti s láskou, vydávajú svedectvo pravde o láske, ktorá nás otvára opačnému pohlaviu, a ktorú zakúšajú len vďaka opačnému pohlaviu. A je to láska, ktorá ich uzdravuje, ktorá ich osobnosť

integruje, vďaka ktorej dokážu integrovať svoje prežívanie seba s tým, kým sú v pravde.

Odkiaľ teda pochádza táto dualita oddeľujúca od seba pohlavie a rod? Akú má históriu? Pozrime sa na pôvod tohto uvažovania ako aj na argumenty, ktoré k nemu viedli, resp. ktorými bolo toto myslenie vysvetľované. Takto by sme mohli zistiť, či je toto uvažovanie, ktoré tomuto oddeleniu rodu od pohlavia dalo vznik, pravdivé. Ak však nie je pravdivé toto uvažovanie, potom nemôže byť pravdivé ani samotné oddelenie rodu od pohlavia (podľa Rim11,16, ako sme naznačili v úvode). Nebude prekvapením, keď sa čitateľ dozvie, že pôvodne bolo toto oddelenie rodu a pohlavia tak isto ovocím feministického hnutia za rovnosť pohlaví, a preto sa rod chápal ako *kultúrne sformulovaný fenomén*, niečo, ako keď sa dnes hovorí, že je to len sociálny konštrukt. Zaujímavé je, že dokonca aj Judith Butler (2003),—„one of the foundational thinkers in queer theory” (Byrne, 2024)—spochybňuje toto myslenie práve tým, že by takéto rozdelenie narúšalo jednotu osoby.

Butler píše (2003, s. 22): „Feminizmus chcel spochybniť formuláciu „biológia je osud“, tým že rozlíšil pohlavie a rod, ale ukázalo sa, že rozlišovanie medzi pohlavím a rodom prináša argument, že nech už je pohlavie biologicky akokoľvek nemenné, rod je kultúrne konštruovaný – a tak rod nie je ani kauzálny dôsledok pohlavia, ani nie je tak fixovaný, ako sa nám javí. Už toto rozlíšenie, ktoré pripúšťa, že *rod je mnohoraká interpretácia pohlavia*, potenciálne *spochybňuje jednotu subjektu*. Ak je rod súborom kultúrnych významov, ktoré si pohlavné telo osobuje, nedá sa povedať, že by rod nejakým, akýmkoľvek, čo i len jediným spôsobom *vyplýval z pohlavia*. Ak to dotiahneme do logických dôsledkov, rozlišovanie medzi pohlavím a rodom podnecuje radikálnu diskontinuitu medzi pohlavnými telami a kultúrne konštruovanými rodmi... Ba čo viac, ak by aj vysvitlo, že pohlavia sú vo svojej morfológii a konštitúcii bezproblémovo dve (čo je však otázne), niet dôvodu predpokladať, že rody by tiež mali byť práve dva. Predpoklad binárneho rodového systému implicitne zachováva vieru v mimetický vzťah rodu k pohlaviu, pričom rod odzrkadľuje pohlavie, alebo je ním nejakým inak určený. V situácii, keď sa o konštruovanosti statusu rodu uvažuje teoreticky ako o radikálne nezávislom na pohlaví, stáva sa rod úplne nezávislým a voľne poletujúcim vynaliezavým trikom, ktorý vyúsťuje do takých situácií, že muž a mužské môže rovnako ľahko označovať ženské aj mužské telo, a zase žena a ženské môže rovnako ľahko označovať mužské aj ženské telo.“

Proti tomuto presvedčeniu, že niet dôvod predpokladať, že rody sú tiež dva, stojí „prítomnosť takzvaných heterosexuálnych konvencií v rámci homosexuálnych kontextov“. (Butler, 2003, s.53) Hoci Butler (ibid., s.54) tvrdí, že „butch“ a „femme“ „nemožno chápať ako deštruktívne zotrvávanie na heterosexistických konštruktoch v rámci homosexuálnej sexuality a identity, opakovanie heterosexuálnych konštruktov v rámci rôznych sexuálnych kultúr... môže byť veľmi ľahko potrebným dejiskom pre pokusy denaturalizovať a mobilizovať rodové kategórie.“ A to, čo je evidentné (dve pohlavia), kritizuje v podstate ako politický nástroj diskurzu, namiesto toho, aby tento fakt privádzal k pravdivejšiemu pochopeniu a následnému úsudku: „Replikácie heterosexuálnych konštruktov v neheterosexuálnych rámcoch zľahčujú evidentnú konštruovanosť tzv. heterosexuálneho originálu.“ (Butler, 2003, s.54) A tak sa Butler pýta (ibid., s.22): „Čo je to vlastne pohlavie? Je to čosi prirodzené, anatomické, chromozomálne alebo hormonálne? A ako má feministická kritička posúdiť vedecké diskurzy, ktoré si nárokovujú nastolovať nám tieto „fakty“? Má pohlavie nejakú históriu?“ A my sa môžeme pýtať, sú to azda feministické kritičky, ktoré môžu či majú posudzovať vedecké poznatky? Azda sú

filozofie feministiek nadradené dokonca i nad odbornými, vednými poznatkami, dokonca i nad samotnou realitou, ktorá nás obklopuje nezávisle ich nespokojnosti, že to tak je? Pozrime sa na niektoré z týchto feministických myšlienko-tvorcov, ktorých teóriu kritizuje aj sama Butler.

Simone de Beauvoir napísala knihu „Druhé pohlavie“ a jej myšlienky sú, že „ženou sa nik nerodí: stáva sa ňou.“ Butler (2003, s.154) na to reaguje nasledovnou otázkou: „Je to zvláštna veta, dokonca nezmyselná, veď ako sa môže niekto stať ženou, ak ňou nebol odjakživa? A kto je to, kto sa stáva ženou?“ „Beauvoir chcela potvrdiť to, že sa človek rodí s pohlavím, ako pohlavne určený človek... *Pohlavie však nie je príčinou rodu a rod nemožno pochopiť ako odraz alebo vyjadrenie pohlavia. Pohlavie je podľa Beauvoir nemennou skutočnosťou, rod je naopak nadobudnutý*, a kým pohlavie sa nedá zmeniť – alebo si to tak aspoň myslela - *rod je variabilnou kultúrnou konštrukciou pohlavia* a predstavuje nespočetné a otvorené možnosti kultúrneho významu, ktorých bezprostrednou príčinou² je pohlavne určené telo.“ (In Butler, 2003, s.155) „Takáto radikálna formulácia rozlišovania pohlavia a rodu naznačuje, že pohlavne určené telá môžu byť podnetom pre množstvo rozličných rodov, ba čo viac, rod ako taký sa vôbec nemusí obmedzovať len na tie dva, ktoré sú známe. Ak pohlavie nelimituje rod, potom možno existujú *rody, spôsoby kultúrneho interpretovania pohlavne určeného tela*, ktoré nie sú žiadnym spôsobom obmedzené zjavnou binárnosťou pohlavia. Ak zvážime ďalší dôsledok myšlienky, že ak rod je niečím, čím sa človek stáva... potom je rod ako taký istým druhom stávania sa alebo istým druhom aktivity.“ (Butler, 2003, s.156)

Možno ešte radikálnejší pohľad prináša ďalšia známa feministka *Monique Wittig*. „Wittig *chce zvrhnúť kategóriu pohlavia ako aj systém povinnej heterosexuality*, ktorý je jej pôvodom.“ (Butler, 2003, s.160) Je to zvláštne uvažovanie, považovať heterosexuálnu sexualitu za pôvod pohlavia, a nie opačne. „*„Pomenovanie” pohlavia je činom ovládania a donucovania...*, ktorý utvára a zákonom nariaďuje sociálnu realitu tým, že vyžaduje diskurzívnu konštrukciu tiel v súlade s princípmi pohlavnej odlišnosti... Wittig teda uzatvára, že sme „nútené a nútení v našich telách a v našich myšliach k tomu, aby sme - črta po črte - zodpovedali idey prírody, ktorá bola vytvorená pre nás... *„Muži” a „ženy” sú politické kategórie, nie prírodné fakty.*“ (Butler, 2003, s.160) Monique síce nerozdeľuje človeka na pohlavie a rod, to vidí ako súvisiace, ako jedno, ale jej paradigma je, že „neexistuje jedno alebo dve pohlavia, ale veľa pohlaví, toľko pohlaví, koľko jednotlivcov.“ (ibid., s.164) To sa tiež veľmi podobá mnohým *woke* myšlienkam dneška. A Butler (ibid.) toto myslenie kritizuje: „Neobmedzené **rozšírenie počtu pohlaví však má logicky za následok popretie pohlavia ako takého...**“

„Wittig tvrdí, že iba cez takýto univerzálny a absolútny uhol pohľadu, ktorý **lesbianizuje celý svet**, je možné zrušiť povinnú heterosexuálnu sexualitu.“ (Butler, 2003, s.166) „Wittig je, zdá sa, presvedčená, že len radikálnym *odklonom od heterosexuálnych kontextov*—konkrétne sa tento odklon prejavuje tak, že sa človek stáva lesbou alebo gejom—môže spôsobiť *zrútenie heterosexuálneho režimu*. No k takémuto *politickému dôsledku* dochádza len vtedy, ak človek chápe, že akákoľvek „participácia“ na heterosexuálnosti je opakovaním a konsolidáciou *heterosexuálneho útlaku*.“ (ibid., s.167) Keď vidíme tieto ich zámery, ich snahy, zrušiť heterosexuálnu sexualitu len preto, že ju považujú za útlak, je nám jasné, že toto lesbianizovanie sveta vôbec nemá na zreteli dobro homosexuálov a snahu vysvetliť ich prežívanie, ale že sa používa

² Tu je nezrovnalosť, pretože najprv píše, že pohlavie nie je príčinou rodu a potom píše, že pohlavne určené telo je bezprostrednou príčinou jeho kultúrneho významu (rodu).

homosexualita vyprázdnená o ľudskosť osôb a konkrétnych životov ľudí, živých ľudí, ktorí majú svoju dôstojnosť a hodnotu osoby, v kontexte komplexov a predsudkov feministickej kritiky. Jej teória je tak radikálna a absurdná, že ani netreba oponovať nejakými argumentami, lebo odsudzuje samu seba. A pritom, ako uvedieme neskôr v príslušnom kontexte, ani táto absurdnosť nebráni tomu, aby sa toto lesbianizovanie sveta dialo. A takéto teórie nemajú len ženy feministky, ale aj muži (feministi).

„Foucault vystríha pred používaním kategórie pohlavia ako „fiktívnej jednoty... a kauzálneho princípu“ a hovorí, že *fiktívna kategória pohlavia* pomáha prevrátiť kauzálne vzťahy, takže „pohlavie“ sa chápe ako čosi, čo je príčinou štruktúry a významu túžby: ...predstava „pohlavia“ umožnila spojiť do jedného umelého celku anatomické prvky, biologické funkcie, druhy správania, vnemy a rozkoše, a tak umožnila človeku využiť túto fiktívnu jednotu ako kauzálny princíp, všadeprítomný význam: pohlavie mohlo takto fungovať ako jedinečný signifikant a univerzálny signifikát.“ (In Butler, 2003, s.129) Pre Foucaulta, ktorý sa pýtal, či naozaj potrebujeme pravé pohlavie (1980, s.vii), je *pohlavie* teda *vymysleným konštruktom*, ktorý v skutočnosti vlastne neexistuje. „Pre Foucaulta nie je telo v nijakom signifikantnom zmysle „pohlavne určené“ skôr, než bolo určené v rámci diskurzu, prostredníctvom ktorého sa zahŕňa do „idey“ prirodzeného alebo esenciálneho pohlavia. *Telo nadobúda význam v rámci diskurzu iba v kontexte mocenských vzťahov*. Sexualita je historicky špecifická organizácia moci, diskurzu, tiel a emocionality. Foucault teda chápe sexualitu ako to, čo vytvára umelý koncept „pohlavia“, pričom tento koncept účinne rozširuje a maskuje mocenské vzťahy, ktoré zapríčinili jeho vznik.“ (In Butler, 2003, s.130) Preto propaguje myšlienku, že „kultúrne skonštruované telo bude potom oslobodené, no nie tak, že sa prinavráti do svojej „prirodzenej“ minulosti či k svojim prapôvodným slastiam, ale vstúpi do otvorenej budúcnosti kultúrnych možností.“ (ibid., s.132) Jeho nápad *kultúrne skonštruovať telo* stojí v opozícii biblického poňatia *tela stvoreného* - stvorenia človeka ako dôstojnej hodnotnej osoby povolanej k láske. Povedzme si, ktorý nápad je sympatickejší a prítiažlivejší? Ten Boží - realita, skutočnosť, alebo Foucaultovský? „Podľa foucaultovského modelu emancipačnej pohlavnej politiky by zvrhnutie „pohlavia“ malo za následok uvoľnenie primárnej sexuálnej mnohorakosti.“ (ibid., s.136) Uvoľnenie sexuálnej mnohorakosti nie je takým prítiažlivým zmyslom života ako možnosť žiť lásku.

Aj sama Butler (2003, s.23) sa pýta, či „existuje história toho, ako sa vytvorila dualita pohlaví“, avšak samotnú históriu nesumarizuje, iba dopĺňa k histórii tejto duality (ibid.) ďalšie myšlienky, nad ktorými sa zamýšľa: „Rod by sa nemal chápať len ako kultúrny zápis istého významu na vopred danom pohlaví...; pojem rod musí zároveň označovať samotný aparát, pomocou ktorého sa pohlavia ustanovujú. Výsledkom je, že rod nie je v takom istom vzťahu ku kultúre, v akom je pohlavie k prírode. *Rod* predstavuje diskurzívne/kultúrne prostriedky, ktorými sa produkuje a ustanovuje „*pohlavná prirodzenosť*“ alebo „*prirodzené pohlavie*“ ako „preddiskurzívne“, čiže také, *ktoré bolo skôr ako kultúra*, ustanovuje sa ako politicky neutrálny povrch, *na ktorom sa koná kultúra*.“ Butler (2003, s.24-25) toto spochybňuje otázkami, ako napríklad či sa nejedná potom o istý *sociálny determinizmus* vopred uzatvárajúci možnosť konania a zmeny – že sme potom len „pasívni recipienti neúprosneho kultúrneho zákona... čo by znamenalo že *biológia je osud*, ibaže sa osudom nestáva biológia, ale kultúra a dospieva k tomu, že *pohlavie už po celý ten čas bolo rodom*.“ V tejto kritike takéhoto rozlišovania píše (Butler, 2003, s.42), že „rod môže označovať jednotu skúsenosti, pohlavia, rodu a túžby iba vtedy, ak pohlavie možno chápať tak, že je v istom zmysle *nutným predpokladom rodu* – ak rod

je psychické a/alebo kultúrne označenie seba a túžby, ak túžba je heterosexuálna, čiže poznateľná len cez vzťah k opačnému, inému rodu, po ktorom túži. *Vnútna koherencia alebo jednota* jedného aj druhého rodu, muža alebo ženy, si teda vyžaduje rovnako stabilnú, opozične založenú *heterosexualitu*.“

A nakoniec feministická teória rozlíšenia pohlavia a rodu, podľa štrukturalistickej antropológie Leviho-Straussa, tvrdí, že „existuje prírodná alebo biologická samica, ktorá je následne transformovaná do sociálne podriadenej „ženy“ s tým dôsledkom, že „pohlavie“ má k prírode alebo k „surovému“ taký vzťah, aký má rod ku kultúre alebo k „varenému“.“ (In Butler, 2003, s.60) Vníma pohlavie iba ako „surovinu pre kultúru... (Pričom) kultúra svojvoľne nariaďuje prírode jej zmysel.“ (ibid., s.61) Butler (ibid., s.61) sa teda opäť pýta: „Ako sa konštruujú dualizmy pohlavie/rod a príroda/kultúra a ako sa v sebe a cez seba navzájom naturalizujú?“ „Ak je samotné určenie pohlavia politickým činom, potom „pohlavie“, o ktorom sa predpokladá, že jeho určenie je skôr surové, dokazuje, že je vždy už „varené“ a hlavné rozdiely štrukturalistickej antropológie, zdá sa zlyhávajú... Veď ak je rod konštruovaný tak, ako sa sám prezentuje, potom neexistuje nijaké „mimo“, nič čo by bolo epistemicky ukotvené v predkultúrnem „pred“ a čo by mohlo byť alternatívnym epistemickým východiskom pre kritické zhodnotenie existujúcich rodových vzťahov. *Vypátrať mechanizmus, ktorým sa pohlavie transformuje na rod, znamená nielen priznať konštruovanosť rodu, jeho status neprirodzenosti a nepotrebnosti, ale priznať aj kultúrnu univerzálnosť útlaku v nebiologickom význame... Vykonštruovanosť rodu per se sa ukáže ako užitočná pre politický projekt...* ak sa však normatívnym cieľom feministickej teórie stáva život tela nad rámec zákona, alebo obnovenie tela v období ešte pred zákonom, potom táto norma účinne odvádza od konkrétnych podmienok súčasného kultúrneho zápasu...” (Butler, 2003, s.62)

Ako vidno, táto dualita, oddeľovanie rodu od pohlavia, má mnohé nedostatky. Je to tiež, dá sa povedať, „zlý (nepravdivý) koreň“, z ktorého nemohli vyrásť zrdavé ratolesti a už vôbec nie plody. Dá sa preto predpokladať, že toto oddelenie je v skutku umelé, a má slúžiť politickým zámerom. To je možno dôvod, prečo si niektorí myslia, že práve intersex, osoby s poruchou vývinu pohlavných znakov, dokážu vnieť trochu svetla do tejto diskusie. Pokiaľ ich pohlavie nie je jasne určené, ako to oni majú v otázke prežívania svojho pohlavia, aký je ich rod? Ako to je s pohlavím a rodom, keď osoba má určité odlišné pohlavné znaky, znaky akoby čiastočne z oboch pohlaví? V skutku sa dá povedať, že „historie hermafroditizmu je ponejvíce historií *strastiplných zápasu o „realitu“ pohlaví* – o povahu „pravého“ pohlaví, rádné role pohlaví a o otázku, čo môže, mělo by, alebo musí pohlaví znamenať.“ (Dreger, 2009, s.27) Pozrime sa teda ďalej, hlbšie, do týchto strastiplných zápasov, v nasledujúcich kapitolách.

5. Dezinterpretácie a morálna panika, a prínos Intersex osôb v otázke duality pohlavie - rod

Predtým než sa pozrieme na samotnú psychológiu intersex osôb, pomenujeme ešte niektoré súvisiace faktory, ktoré zohrávajú rolu v tejto diskusii o pohlaví a rode, a pri týchto strastiplných zápasoch o realitu pohlavia ako aj pri gender teórii ako takej. V predošlých kapitolách bol spomínaný David Reimer, ktorý bol “jediným experimentom” a jediným participantom tohto experimentu, na základe ktorého bola táto gender teória obhajovaná. Videli sme, že to bol veľmi neúspešný a tragický experiment, ktorý skôr dokazoval opak, než samotná teória ustanovila za novú dogmu. Dá sa povedať, že sa jedná o “jasný prípad”, dokonca aj feministky vedia, že sa jedná o experiment s katastrofálnymi následkami, ktorý vyvracia gender teóriu, a preto ho buď radšej ani nespomínajú, alebo ho obracajú, interpretujú, v prospech svojej teórie. Naopak, Herculine Barbin je pre zástancov gender teórie významnou osobnosťou, pretože pôsobí sľubne ako potvrdenie tejto teórie. Na oboch prípadoch, a nie len na nich, bolo možné demonštrovať, v čom nás zástancovia gender teórie/ideológie v skutočnosti zavádzajú. Len konkrétne na prípade Barbina, patróna intersex osôb, by sa tieto oblasti dali zhrnúť do nasledujúcich bodov, ktoré sa objavujú aj u *woke*, „gender affirming care“, aj gender teórii:

1. Z Barbina urobili obeť „zlých“ ľudí a spoločnosti, najmä rodovej binarity.
2. Kritika binarity pohlavia. *Nútili* „ju“ zverejniť a zmeniť si svoje pohlavie. Vraj prečo musia muži (lekári, právnici...) rozhodovať o pohlaví; nebyť vraj binarity pohlavia, nebol by Barbin trpel.
3. Kritika Cirkvi.
4. Spoločnosť nanucuje niečo, čo osoba nechce. Napríklad, nútila Barbina (označovaného ako „ju“, či „oni“) opustiť Sáru a odísť do Paríža či odísť do Ameriky.

Zamyslime sa úprimne, kebyže si prečítame opis Abela Barbin, ktorý napísala Butler (2003),— vid' nižšie—aký obraz by sme o situácii dostali? Bol by taký, či podobný, ako sme uvádzali v predchádzajúcich kapitolách? Butler (2003, s.137-138) o Barbinovi píše takto: „Herculine, ktorá sa v tomto príbehu volá Alexine, rozpráva príbeh o svojej tragickej situácii, o rozpoložení osoby, ktorá žije život nespravodlivej viktimizácie, klamstva, túžby a nevyhnutného neuspokojenia... Herculine nikdy priamo nehovorí o svojej anatómii, ale o svojich trampotách hovorí ako o chybe prírody, ako o metafyzickom bezdomovstve, o stave neukojiteľnej túžby a hlbokkej samoty, ktorá sa pred jej/jeho samovraždou pretransformovala do výrazného záchvatu zúrivosti, sprvoti nasmerovaného voči mužom, ale napokon voči svetu ako takému... Dalo by sa povedať, že skôr, než došlo k právnej premene Alexiny na muža, mohla/mohol Alexine vychutnávať rozkoše účinne oslobodené od právneho a regulačného tlaku kategórie „pohlavia“. Vskutku, vyzerá to tak, že Foucault považoval tieto denníky za možnosť nazrieť práve do tejto neregulovanej oblasti rozkoše, existujúcej ešte pred tým, než zákon uvalí na človeka jednoznačnosť pohlavia.“

Ako vieme, nie je pravda, že Barbin pretransformoval svoju neukojiteľnú túžbu do záchvatu zúrivosti nasmerovaného proti mužom a celému svetu. Ani sám seba takto Barbin nevnímal, ako ho tu vykreslili. Butler (2003, s.147) sa pokúsila dokonca psychologizovať Barbinov stav hnevu a spojiť ho so skúsenosťou, že „ju“ a „jej“ otca opustila matka: „No táto láska, vyjadrená

ako istý druh spojenectva s otcom proti matke, ktorá ich oboch opustila, vôbec nie je očistená od hnevu nad tým, že ich matka opustila...“ To samozrejme tiež nie je pravda (Barbinov otec zomrel, keď bol malinký a matka ho milovala aj keď bola chudobná), ale, povedzme si, aký dojem to v nás zanecháva, zvlášť keby sme nepoznali Denník Abela Barbina?

Ba čo viac. Butler (2003, s.178) píše dosť nechvalne o Cirkvi a to nie len s ohľadom na Abela Barbina: „Kresťanský a karteziánsky náhľad, ktorý pred tým než sa v 19. storočí objavili vitalistické biológie, chápal „telo“ ako inertnú hmotu, ktorá neoznačuje nič, presnejšie, označuje svetskú prázdnotu, hriešny stav: podvod, hriech, zlovestnú metaforiku pekla a večného ženstva.“ Je dojímavé, keď Cirkev kritizuje niekto, kto o nej veľa informácií nemá. Totižto, bola to práve Cirkev, ktorá ako jediná svojho času bojovala s herézami tohto typu, ako sú tu opísané, ktoré šíрили rôzne protestantské „cirkvi“, či individuálni „falošní proroci“, ktorých by sme dnes volali influencermi. Tí práve hlásali, že telo je hriešne. Spomeňme si ako sv. Anton bojoval s herézou katarov v Rimini. Tu sa dokonca odohral veľký Eucharistický zázrak, kedy sa Eucharistickému Kristovi poklonil oslík. A to nie je bájka, svedčili tomu reálni ľudia ako my. Sv. Dominik bránil pravdu viery proti albigénskej heréze. Vlastne celý zástup svätých je tým povestný. Heinze (1995, s.38) píše o „entrenchment of the normative-heterosexual paradigm“ ako o „the residue of colonial laws“, ale dalo by sa povedať, že misionári iba priniesli to, čo považovali za najväčší poklad, podelili sa oň s tými, čo o tejto možnosti myslieť a žiť ešte nepočuli, a to nie je politická moc (misionári neboli politici, ale chudáci navonok, no bohatí v srdci), ale zvesť, ktorú ľudské srdcia s radosťou a slobodou prijali, lebo ľudská myseľ má schopnosť poznať pravdu, keď ju počuje (Bonaventúra, 2009).

Tu je však Butler (2003, s.178), ktorá píše o údajnom „karteziánskom dualizme vedomie/telo“, pričom nie len sv. Ján Pavol II., ešte ako Karol Wojtyła (2003), dualizmus tela a duše kritizoval (objasňoval), šlo totiž o dielo tzv. Manichejcov. Tradíciu manicheizmu Cirkev odsúdila v prvých storočiach. Práve táto tradícia tiež odvrhovala manželstvo ako niečo, čo je samo o sebe zlé a nečisté alebo „telesné“ (Wojtyła, 2003, s.36). Je to práve táto tradícia, ktorá je založená na utilitaristickom maxime príjemnosti a minimalizácii nepríjemnosti (viac v Summe o LGBTQ). Podobné dnes hlása *woke tradícia*. Moc sa nelíšia dnešné časy od tých tradícií minulých storočí. Ako ďalšie nepravdivé tvrdenie, proti ktorému vystupuje práve Cirkev, je to, „že duša je uväznená telom alebo v tele“, —čo je, paradoxne podľa Butler (2003, s.186), zakotvené zase v kresťanskej symbolike, že duša je väzenie tela. Ani jedno z týchto tvrdení nie je pravdivé, ale aký dojem to zanecháva a zvlášť človeku, ktorý sa nestará o učenie Cirkvi a o podstatu človeka? Preto že o tieto argumenty opierajú svoje teórie, ba ich na nich zakladajú, tak aby sme boli fér, pozrieme sa na to, čo učí kresťanská viera. Možno objavíme krásu dosiaľ skrytú nášmu bytiu.

Keď si to tak vezmeme, nemožno sa nespýtať, či sa nejedná z ich strany o „morálnu paniku“, tú, na ktorú sa odvolávajú Trans terapeuti a aktivisti pri propagovaní gender teórie, a z ktorej práve obviňujú osoby zastávajúce iný názor. Tak by na sebe samých naplňali Slovo Božie (Rim2,1): „V čom súdiš iného, sám seba odsudzuješ.“ Podľa Suchého a Pavukovej Rušarovej (2023) je morálna panika „reakcie sociálnej skupiny založená na falešnom alebo prehnanom dojmu, že chováni niejaké iné skupiny... je nebezpečne deviantní a je hrozbou pro spoločnosť, pro sociální hodnoty a zájmy.“ Aj Butler a Heinze, ako tu vidíme, vykresľujú Cirkev ako šíriteľku nezmyslov, a je vinná za normatívnu heterosexuálnosť³. Aj vo filme „The Mystery of

³ Keď bude Cirkev hájiť zdravú heterosexuálnosť, bude jej to na o to väčšiu slávu, o čo väčšiu falošnú kritiku pre to bude musieť vytrpieť. Preto takéto kritiky jej nijak nemôžu uškodiť.

Alexina” boli ľudia, heterosexuálna spoločnosť, vykreslení ako hrozba pre život a šťastie intersex osoby, Barbina, ako tí, čo mu nedopriali lásku, na ktorú má predsa právo. Práve gender aktivisti označujú binaritu pohlavia za deviantnú a hrozbu pre spoločnosť, pre ľudí LGBTQI, pre sociálne hodnoty a záujmy, a k tomu všetkému, je táto ich reakcia ešte aj založená na falošných informáciách a dezinterpretáciách, a prehnaných dojmach. Je to strašné, ale naozaj sa zdá, že je to tak.

Duškovej a kol. (2022, s.112) veľmi prekáža, keď osoby intersex podstupujú chirurgické zákroky—aj keď ich podstupujú dobrovoľne, zo svojho vlastného želania; a keďže to vidia ako zlo, hľadajú samozrejme vinníka: „Aj napriek tomu, že sú pacienti (s DSD) s týmito rizikami (operačných zákrokov) zoznámení, operácie dobrovoľne podstupujú. Problém tu teda nemôžeme hľadať na strane medicíny, ale na strane sociokultúrnych noriem, ktoré si internalizujú i jedinci s variáciami pohlavných znakov.“ Preto priam vyzývajú čitateľov (ibid., s.60): „Aké sú teda možné prístupy a zmeny k problematike na sociokultúrnej i medicínskej rovine? Nakoľko si vystačíme so systémom dvoch disparátnych pohlaví a nakoľko je nutné tento systém revidovať, či už v tom zmysle, že už nebudeme trvať len a iba na dvoch pohlaviach, alebo v tom zmysle, že mužstvo i ženstvo budeme vnímať ako množiny, do ktorých môžu prináležať rôzne individuálne variácie, ktoré v súčasnom systéme mužskému či ženskému pohlaviu nezodpovedajú?“ Mimochodom, odkedy je pohlavie „systémom“? Keď si predstavíme, že systém je účelná forma organizácie, princíp usporiadania, tak nás to vracia späť k ich chápaniu pohlavia ako sociálneho konštruktu, nezávislého od biológie a pravdy, ale zato úplne závislého od človeka, ktorý to takto usporiadal. Ale to je predsa nepravda. Človek neusporiadal svet do dvoch pohlaví! Pohlavie nestvoril človek! Je absurdné, aby o niečom tak jasnom, sme museli odborníkov presviedčať, dokazovať to. A predsa, tento falošný, bludný dojem im slúži na to, aby to vnímali ako hrozbu pre spoločnosť a hodnoty.

Butler (2003, s.200-203) vo svojej knižke píše o „základnej neprirodzenosti tejto pohlavnosti“, píše, že binárnosť pohlavia „má fantazmatický status“, a opisuje cieľ „denaturalizovať rod“, priam snahu zrušiť pohlavie: „zánik rodových noriem“. Ako vidíme, dôsledky tejto gender teórie, z ktorej sa stále viac stáva ideológia, prekračujú dezinterpretácie Barbinovho príbehu používané aktivistami, či naopak, zamlčanie tak katastrofálneho fiaska ako je Money-ho „výskum“. Netýkajú sa teda len ich životov, ani len životov intersex, ale týkajú sa celkového spôsobu myslenia: o pohlaví, o človeku, o hodnotách, o všetkom, čo s týmto „strastiplným zápasom o realitu pohlavia“ môže súvisieť.

Suchý a Pavuková Rušarová (2023) ďalej vysvetľujú, že táto morálna panika „je obecně posilována médii a jejich sociálními tématy... Morální panika (jak ji definoval Stanley Cohen) se točí kolem domnělého ohrožení nějaké hodnoty nebo normy, kterou společnost normálně stimuluje její glorifikací v masových médiích nebo „lidových legendách“ uvnitř společnosti. Panika se může projevit různě. Nejdojímavější je dojem panikářů, že k tomu, co dělají, je opravňuje pozornost masmédií, což je posílí v aktivitách, které vedly k původnímu pocitu morální paniky.“ Aj aktivisti využívajú médiá na šírenie tejto témy. Nejde o informovanosť verejnosti, ide skôr o indoktrináciu spoločnosti, pretože vnucujú normatívny model LGBTQ, ktorý sa točí okolo domnelého ohrozenia. Nie je výnimočným fenoménom, že LGBTQ prežívajú strach zo šikany a diskriminácie, a zlého zaobchádzania, obmedzenia práv, a to všetko, a pritom sa k nim—naozaj poväčšine—ľudia správajú slušne aj priateľsky. Heinze (1995) svoju kritiku normatívnej heterosexuality tiež opiera o ľudové legendy, ktoré boli v tých časoch oslavou homosexuality.

Heinze (1995, s.254) taktiež vo svojej knihe „Sexual orientation: A human right“ uvádza definíciu minoritných skupín podľa Louisa Wirtha, ktorá sa má týkať aj LGBTQI: „We may define a minority as a group of people who, because of their physical or cultural characteristics, are singled out from others in the society in which they live for differential and unequal treatment and who therefore regard themselves as objects of collective discrimination.“ Byť minoritnou skupinou podľa neho automaticky znamená, že si vylúčený zo spoločnosti, odlúčený od ostatných, že je s tebou zle zaobchádzané, a preto prežívaš stigma a diskrimináciu. Ale predsa byť minoritou neznamená automaticky ani jedno z tohto! Aj to je taká morálna panika. „Sexual minorities fulfill both of the criteria enunciated in Wirth Louis' definition. First, it is because of these... cultural characteristics that sexual minorities are singled out from others in the society in which they live for differential treatment.—Čo je lož, dezinformácia. Domnelé ohrozenie.—Second, we have already noted that, however cohesive or diffuse sexual minorities are, in any given society or throughout the world, the characteristic which unifies them throughout much of the world is the fact of discrimination on the basis of their sexual orientation... The idea that discrimination on the basis of minority status is not of a purely individual nature, but rather links the individual to a supposedly undesirable class or category, and has a systemic character... Moreover, it might not be a feeling of intrinsic ontological difference, but rather the actual experience of discrimination which first awakens self-identification and minority adherence...“ (ibid., s.254-255)

Kaganovo (2010) vysvetlenie ako prebieha proces identifikácie a akú úlohu v ňom zohráva pocit hanby, a ten zase zohráva rolu v prežívaní LGBTQI, je ale spojený s vlastným stavom mysle danej osoby, a nie zahanbovaním ľuďmi v okolí tejto osoby. Pokiaľ však nazýva niekto diskrimináciou len to, že sa automaticky nepritaká na všetko, čo si kto žiada, ale vec sa odborne posúdi, zvlášť taká, ktorá sa týka všetkých v spoločnosti a vyžaduje si dramatické zmeny zasahujúce ľudí mimo sexuálnej minority a majúce dopady a dôsledky na životy nezainteresovaných ľudí (najmä detí), a netýkajú sa len súkromného života osoby, potom žiaľ, ale také obvinenie z diskriminácie je len manipulatívnu snahou dosiahnuť svoje. Politika egoizmu a singularity, sebeckta je nezdravá pre spoločnosť, v ktorej zo samotného významu slova vyplýva potreba spoločného dobra.

Pozrime sa na aktuálny postoj a zmýšľanie samotných intersex osôb. Výskum Duškovej, Fafejtu a Slobody (2022) poukazuje práve na toto, a fascinujúce je, že postoje intersex osôb v skutočnosti vyvracajú presvedčenia samotných autorov tohto prieskumu, ktorí vychádzajú z toho, že gender je sociálny konštrukt, a preto je možná variabilita rolí a identít (Dušková a kol., 2022, s.1). Aj Moss (2017) píše, že „Intersex is, as the Intersex Society of North America states, “a socially constructed category”. Pokiaľ by bol intersex len sociálny konštrukt, nemal by sa vôbec týkať biológie tela, ako to chápe už Money-ho gender teória. Lenže to je absurdné, keďže sa jedná práve o Poruchy vývoja pohlavných orgánov (DSD), v medicínskej terminológii. Navyše, Moss (2017) tvrdí: „We divide the world into male and female, and any biological variation that didn't quite fit was labeled “intersex”“. Avšak, to že sa porucha vo vývoji pohlavných orgánov u nejakej osoby diagnostikuje a pomenuje, túto osobu nevyklučuje zo svojho pohlavia muža alebo ženy, a práve tým sa potvrdzuje rôznorodosť prejavov, a nie ako Moss (2017) píše, že to vyvracia binárnosť pohlavia: „The truth of the matter is that, biologically speaking, there's a great deal of diversity. Intersex isn't a third category; it is a cluster of biological traits that reveal just how fluid gender really is.“ Intersex v skutku nie je žiadne tretie pohlavie, a ako nám dosvedčil príbeh Abela Barbina, **intersexualita binárnosť**

pohlavia naopak potvrdzuje. Intersexualita, alebo DSD, nie je sociálny konštrukt, keďže sa jedná o medicínsky zdravotný problém, resp. poruchu.

Dušková, Fafejta a Sloboda (2022, s.67) píšú: „Automatické označovanie variácií pohlavných znakov za poruchu totiž vzbudzuje predstavu nevyhnutnosti liečby i v prípadoch, kedy nedochádza k zdravotným komplikáciám.“ Toto je však tiež nepravdivé tvrdenie, dezinformácia, a teda i forma morálnej paniky, čo možno pochopiť vďaka lekárovi pracujúcemu s DSD: „Ďalší lekár uviedol, že pozná prípad, kedy lekári nechceli na dieťať daného veku previesť určitú operáciu a rodičia preto rozhodli, že dieťa túto operáciu podstúpi v zahraničí. Ako prehlásil tento lekár: **operácie majú alebo nemajú medicínsku indikáciu.** Pokiaľ nemajú, nikto si chýlostivý zákrok nedovolí. Musí byť oddôvodnený literárnymi znalosťami a doporučeniami pre konkrétnu situáciu, medicínsky indikovaný, často schválený konzíliom odborníkov a vždy so súhlasom rodičov, ktorí dôvodom pre zvolený medicínsky postup porozumeli.“ (Dušková a kol., 2022, s.46) Ale čo zmýšľajú Dušková a kol. (2022)? Akoby nepočuli svojich participantov, čo hovoria. „Štát musí proti diskriminácii aktívne bojovať, a nie ju ospravedlňovať a podporovať umožňovaním nedobrovoľných *lekárskych zásahov na inak zdravých telách*.“ (Dušková a kol., 2022, s.71)

A teraz dva veľké paradoxy: 1. Ľudia s DSD podstupujú operácie dobrovoľne. 2. Presne toto, čo tu Dušková a kol. (2022, s.71) vyčítajú, obhajujú pri Transrodovosti! Podstúpiť zmenu pohlavia chodia ľudia, ktorí nemajú žiadnu medicínsku indikáciu a sú to „lekárske zásahy na inak zdravých telách“. Prečo títo aktivisti nebojujú za zastavenie lekárskeho zásahu na týchto zdravých telách, za zákaz týchto „kozmetických zákrokov“, aby si osoba naplnila nejaký kultúrny ideál o svojom tele?! Navyše, tieto operácie pri tranzícii pohlavia sú veľmi rýchlo schvaľované, presne opačne, ako sa deje pri osobách s DSD; hovorí Daniel Black (DVTV, 2023, 2:41): „Klinický psychológ „ten to vo väčšine prípadov potvrdí, pretože pokiaľ človek vlastne povie, že sa cíti ako nejaký pohlaví, tak ten lekár nemôže povedať, že to tak nie je, to by bolo úplne nejde, pretože, zase nie sú na to testy... A je mu to umožnené hrozne jednoducho.“

Možno to prirovnáť situácii kedy v jednom prípade niekomu amputujete končatinu preto, lebo došlo k nejakej vážnej poruche, či jej poškodeniu (napríklad gangréna, alebo úraz, a pod.) a ten človek sa následne potrebuje vyrovnávať psychicky so stratou končatiny, ktorá mu prináša rôzne zmeny do života, a teda i rôzne výzvy na psychiku. V druhom prípade si chce človek, ktorý je úplne zdravý po fyzickej stránke, priam nutkavo dať amputovať zdravú končatinu. Jedná sa o poruchu **Apotemnophilii**, alebo „**body integrity identity disorder**“ (BIID). Tu máme dve naprosto odlišné situácie. Tak ako nie je normálne chcieť si dať amputovať zdravú končatinu, tak nie je normálne chcieť si dať preoperovať svoje zdravé pohlavné orgány. Paradoxom je, že súčasný koncept gender ideológie pretláča operatívnu zmenu zdravých pohlavných orgánov kvôli narušenému obrazu svojho tela a seba (Trans), zatiaľ čo pretláča zákaz operatívneho upravenia pohlavia pri intersexualite, keď by si to pacient žiadal, aby bol viac sám sebou.

Navyše, to, že nie je pravda, že osoby s DSD podstupujú zákroky nedobrovoľne, alebo že by sa zatajovali informácie pred pacientami, alebo neposkytovali by sa im informácie, vysvetľuje jeden lekár v tomto prieskume realizovanom Duškovou, a kol. (2022, s.57) tým, že niektoré tie svedectvá, o ktoré sa aktivisti opierajú, sú neaktuálne. Preto je „podľa lekárov dôležité, aby šlo skutočne o jedincov s variáciami pohlavných znakov, ktorí sa s týmto problémom stretávajú

v súčasnosti, a nie o tých, ktorí majú skúsenosti z minulých dekád a nepoznajú súčasný stav. **Neaktuálnosťou trpia** i mnohé výskumné štúdie vychádzajúce zo skúsenosti starších účastníkov, ktorí podstúpili dnes už zastaralé chirurgické zákroky... Podľa lekárov kritici medicínskeho prístupu častokrát reagujú na situáciu, ktorá už v mnohých ohľadoch neplatí, keď je dnešná medicína všeobecne omnoho viac otvorená voči pacientom než v minulosti a napr. zatajovanie zdravotného stavu pred pacientami je v súčasnosti už vylúčené, a to všeobecne, vo všetkých oblastiach medicíny. Pokiaľ niekto zatajuje pred dieťaťom jeho zdravotný stav, tak to dnes podľa lekárov už nebudú lekári, ako tomu mohlo byť v minulosti, ale niektorí rodičia... Určite je dôležitá práca všetkých ľudí, ktorí sa snažia v akejkoľvek oblasti o zvýšenie informovanosti, podporu tolerance, ochranu zraniteľných skupín ľudí, minimalizáciu nesprávnych informácií, bludov a dezinformácií...“ Takéto dezinformácie sa šírili aj okolo Herculine Barbin, tak aj od počiatku samotnej gender teórie dr. Johna Moneyho (experiment na Davidovi Reimerovi), a trvajú dodnes.

To nás privádza späť k samotnej diskusii o minoritách, stigmách, a súboji o normalizáciu a depatologizáciu – snahu nepoužívať termín porucha. Údajne, keď sa používa pojem porucha, tak to evokuje potrebu „napravovať“ (Dušková, Fafejta & Sloboda, 2022, s.29), a preto by prijateľnou verziou pre aktivistov bola „diagnóza bez nutnej liečby“ (ibid., s.42). Lekári pracujúci s DSD vysvetľujú, že termín „anomália“ používajú medicínsky/biologicky, teda v nehodnotiacom zmysle (ibid., s.26). **Termín „porucha“ medicína vníma iba ako deskriptívny** – je to celkom **normálne, nestigmatizujúce označenie ochorenia** (ibid., s.28). Jeden lekár, ktorý sa zúčastnil onoho sociologického prieskumu realizovanom Duškovou a kol. (2022, s.26), sa vyjadril veľmi trpezlivo: „Vnímam to tak, že je správne ich rešpektovať ako jedincov s určitým pohľadom na svet a vážiť si ich, ale nedovoliť, aby minoritný názor poškodil zdravý vývoj a úsudok populácie. Mám za to, že posunutie významov a odklon od tradičných hodnôt neviedli k pokroku a k trvale udržateľnému životu. Zmiešanie (a zámeny) biomedicínskych pojmov a podstaty života so sociologickými pojmami a vnímaním sveta jednotlivcami je dôvodom k terminologickému a následne i reálnemu zmätku.“

A čo je najdôležitejšie? Samotné osoby s DSD nie sú za vytvorenie nejakého tretieho pohlavia, a nemajú žiaden problém sa identifikovať ako muž či žena! Tento sociologický výskum (Dušková, Fafejta & Sloboda, 2022, s.16) zistil, že **„naprostá väčšina jedincov s variáciami pohlavných znakov sa hlási buď k mužskému alebo ženskému pohlaviu/genderu“** a taktiež, že **„drvivá väčšina detí s DSD vie, či je chlapcom alebo dievčaťom a necíti sa a ani nechce byť niečím medzi“** (ibid., s.27). Boris (Intersex) hovorí (In Dušková a kol., 2022, s.29): „Já teraz poviem, že sú to poruchy. Mnohí intersex ľudia to nemajú radi... Mne to príde, že ľudia skôr pochopia niečo, keď to nazveš tak, ako si to dokážeš predstaviť.“ Aj Andrea (Intersex) vníma situáciu podobne (ibid., s.29): „Snahu o terminologickú korektnosť komentovala a situáciu relativizovala takto: Nerozumiem pozitívnej diskriminácii a nerozumiem tu všetkým tým veciam: Nazývajte veci pravými menami. To mám skôr pocit, že... vo chvíly, kedy „porucha“ určitých ľudí nejakým spôsobom uráža, tak oni majú pocit tej menejcennosti zo seba. To slovo predsa normálne človeka, ktorý je nejakým spôsobom ukotvený sám v sebe, nemôže uraziť. Niektorí majú poruchu tohto, niekomu skôr začnú vypadávať vlasy, niektorí, ja neviem, majú menej bielych krviniek, a to predsa neznamená, že je menej hodnotný človek...“ A ďalší účastník prieskumu s DSD hovorí (ibid., s.25): „Já by som povedal, že to nie je niečo, s čím sa človek identifikuje. To je niečo, s čím sa narodí...“ Tak predsa to nie je sociálny konštrukt, ani podľa intersex osôb, ale medicínska indikácia.

Lekári pracujúci s DSD sú za to, aby deti mali určené pohlavie, mužské alebo ženské (Dušková a kol., 2022, s.26-27). Mali by ich slová dostať patričnú váhu, ktorá nepatrí filozofom-aktivistom. Napriek všetkej diskusii o poruche a stigme, aj samotní autori tejto publikácie (Dušková a kol., 2022, s.45, s.55, s.112) nazývajú vo svojom texte osoby s DSD ako „pacienti“, či „jedinec“, a tvrdia (ibid., s.13), že „pokiaľ bude... spoločnosť hendikep dotyčného úplne prehliadať, postihuje tým jedinca o to viac...“ Súčasný *Woke* hnutie má len Kresťanstvo, na ktoré sa vie odvolať, že vraj stojí ceste tomuto modernému a súčasnému chápaniu pohlavnosti a rodu človeka svojou staromódnosťou a predpotopnosťou, že viera je jediný argument proti homosexualite. No ako vidíme, v skutočnosti jediný argument za homosexualitu (a transsexualitu) je táto protikresťanská morálna panika. Aká je teda súčasná, aktuálna prax a aktuálne poznanie v tejto veci ohľadom intersex a následne i pohlavnosti osoby?

6. Psychológia Intersex - osôb s poruchou vývinu pohlavných znakov

Známy akronym LGBTQI obsahuje i osoby Intersex. Je to predovšetkým táto gender teória/indeológia, ktorá tieto osoby označuje ako Intersex. Tento pojem sa pravdepodobne ani nenachádza v Medzinárodnej klasifikácii chorôb (MKCH), aspoň mne sa ho nepodarilo nájsť, aj keď som hľadala aj v iných kapitolách MKCH10, a nie len medzi Poruchami pohlavnej identity (F64), Poruchami sexuálneho zamerania (F65), či Poruchami psychiky a správania spojenými so sexuálnym vývinom a orientáciou (F66). K tomu ponúkam dve tabuľky, ktoré sú uvedené v Prílohe, jedna sa zameriava na poruchy v procese sexuálnej diferenciacie (Tabuľka 1), opisuje príčiny, prečo vznikajú poruchy, ktoré sa prejavujú nešpecifickými pohlavnými znakmi, a druhá tabuľka (Tabuľka 2) sumarizuje názvy týchto porúch vývinu pohlavných znakov podľa MKCH10. Tieto tabuľky sú v Prílohe uvádzané preto, aby si čitateľ mohol všimnúť, že ani jedna z týchto porúch vývinu pohlavných znakov a ich príčin neobsahuje diagnózu zo skupiny duševných porúch a porúch správania (F-kové diagnózy MKCH10) a teda je zjavné, že Intersex sa neradí medzi psychické poruchy. K tomuto sa ešte podrobnejšie vrátíme práve v tejto kapitole.

Hoci sa pojem Intersex nenachádza v Medzinárodnej klasifikácii chorôb, je predsa len rozšíreným pojmom, a je dokonca známejším medzi samotnými osobami s DSD než toto medicínske pomenovanie poruchy vývinu pohlavných znakov (DSD). Dušková a kol. (2022, s.10-11) namietajú, že „pojem Intersex nie je ideálnym, resp. je nepresný, lebo naznačuje „medzi pohlaviami“, pričom lekári odmietajú, že by mohlo byť ešte ďalšie biologické pohlavie, iné od mužského a ženského... a ani tí, ktorí používajú pojem Intersex ho povečšinou nechápu ako medzipohlavnosť a až na výnimky nemajú za to, že by deti nemali mať určený buď mužský alebo ženský gender, a nemali tudíž žiť v tej či onej sociálnej roli.“ Zdá sa teda, že pojem Intersex je skôr zľudovnený, než odborný, je teda možné, že nemusí byť vôbec myslený ako nejaké „tretie pohlavie“, či medzi pohlaviami, ale možno ho chápať vzhľadom na pohlavné znaky, ktoré sú znakmi „na pomedzí“ dvoch pohlaví (jasne nediferencované), ktoré sa nedajú jednoznačne určiť, a pre určenie pravdivého pohlavia môže byť potrebné vykonať viaceré testy (pr. test chromozómov). Hlavne, to, že sa nedá jednoznačne určiť pohlavie, neznamena, že pohlavia nie sú dve - mužské a ženské.

Počet osôb - detí, ktoré by mohli byť označené ako „Intersex je asi 0,05 a 1,7% detí na svete“ (OSN, 2020, In Dušková, a kol., 2022, s.2). Keďže sa jedná o medicínsky problém, tieto poruchy vývinu pohlavných orgánov môžu mať viacero príčin: „Odlišnosti pohlavných znakov majú mnoho podôb: hormonálne (pr. vyššia hladina testosterónu u ženy), chromozomálne (pr. X0, XXY, XYY), alebo anatomické (gonadálne pohlavie, poznanie orgánov v tele – vaječníky a semeníky; a genitálne pohlavie – podľa vonkajších pohl.znakov; a tiež telesné pohlavie ako veľkosť, váha, výška, telesná konštitúcia).“ (Dušková, a kol., 2022, s.3) Niektoré z týchto podôb variácií pohlavných znakov „vedú k zdravotným komplikáciám, teda k ohrozeniu zdravia alebo života jedinca, niektoré z nich závažnejšie komplikácie nespôsobujú.“ (ibid., s.3) V niektorých prípadoch je teda nutné, indikované, urobiť medicínsky zákrok, aby nedošlo k ohrozeniu života pacienta. Kde život pacienta alebo jeho kvalita, ohrozené nie sú, tam nie je potrebné robiť operáciu, a je lepšie pomôcť osobe vedieť sa vyrovnáť s touto situáciou a prijať svoje telo – prijať seba samého.

Medicína rozoznáva týchto ľudí ako osoby s poruchou vývinu pohlavných orgánov (Disorder of sexual development, DSD). „Disorders of sexual development (DSD) are *congenital conditions in which the chromosomal, anatomic or gonadal sex development is atypical*“ (Hughe, et al. In Kohva, et al., 2018). V MKCH10 sa pod príbuzným pojmom Porucha pohlavného dozrievania (F66) neskrýva popis znakov, ktoré by opisovali/definovali intersex osoby, alebo teda osoby s DSD. Stojí tam totiž: „Pacient trpí pochybnosťami o svojej sexuálnej identite alebo sexuálnej orientácii, čo zapríčiňuje úzkosť alebo depresiu. Najčastejšie sa vyskytuje pri dospievajúcich, ktorí sú si nie istí, či sú orientovaní homosexuálne, heterosexuálne alebo bisexuálne, alebo u jednotlivcov, ktorí po období zdanlivo stabilnej sexuálnej orientácie, často v priebehu dlhotrvajúceho vzťahu zisťujú, že sa ich sexuálna orientácia mení.“ Ako vidno, tento popis nesedí na osoby s DSD, lebo oni zvyčajne nemávajú pochyby o svojej sexuálnej identite ani orientácii (Dušková a kol., 2022), ale ich pohlavné orgány sa v dôsledku vrodených porúch vyvíjajú špecifickým, atypickým spôsobom. Tie diagnózy, ktoré reprezentujú osoby s DSD, alebo Intersex, sa vôbec nenachádzajú pod jednou diagnostickou kategóriou, ale sú „roztrúsené“ medzi rôznymi diagnózami v MKCH10 (viď Tabuľka 1 a 2, v Prílohe). A keďže sa Intersex alebo Poruchy vývinu pohlavných orgánov nenachádza v 5.kapitole MKCH10 o Duševných poruchách a poruchách správania, je otázne, prečo majú tieto osoby – alebo azda zase len aktivisti – pocit patologizácie alebo nenormálnosti osobnosti, či dokonca stigmy. Je však možné, že o niečo iná je situácia v Amerike, ktorá sa riadi Diagnostickým a štatistickým manuálom duševných porúch (DSM-5.verzia), alebo ide len o nepochopenie tohto manuálu zo strany aktivistov?

„Cynthia Kraus, the Swiss philosopher of science and feminist scholar... focuses on... ‘intersex’ (defined in terms of physical abnormalities of the sex organs). In her article ‘Classifying Intersex in DSM-5: Critical Reflections on Gender Dysphoria’, Kraus proposes a detailed analysis of the DSM texts that relate to intersex, pointing out that this category was defined in DSM-IV as a criterion which served to exclude patients from the diagnosis of Gender Identity Disorder. The DSM-5, in contrast, places intersex in the realm of Disorders of Sex Development (DSD), and turns it into a specifier of the wider category of Gender Dysphoria. While this change has attracted comparatively little critique and controversy so far, Kraus considers it as the ‘most significant change in the revised diagnosis’ and draws out its consequences by comparing the classifications of intersex that different editions of the DSM have used. Noting that the recent change had been introduced in order to reduce risk of misdiagnosis as well as risk of stigmatization of intersex individuals, Kraus argues that DSM-5 has, in fact, had the opposite effect. She shares Downing’s view that the concept of ‘sex’ operating in the DSM is based on a repronormative assumption as to what is ‘normal’, and on a binary notion of gender which assumes that men and women can be clearly differentiated. The difficulty of placing intersex individuals neatly on this male–female binary thus automatically leads to classifying them as abnormal. Consequently, Kraus calls for the intersex/DSD label to be taken out of future editions of the DSM altogether.” (Mottier & Duschinsky, 2015, s.1089-1090)

Paradoxom je, že niektoré príspevky ohľadom DSD a DSM-5 uvádzajú „Coding note: Code the disorder of sex development as well as gender dysphoria“ (Kiatrungrit, n.d., s.13 a 17), možno práve preto, že samostatný kód pre DSD ešte nenaznačuje, že pacient má aj gender dysfóriu. Je teda možné, že ani DSM-5 nedefinuje intersex automaticky ako poruchu spadajúcu pod gender dysfóriu, a preto sa musí kódovať dodatočne, ak sa u osoby vyskytuje. Navyše, ako vidíme,

Kraus tieto zmeny v DSM-5 nepokladá za zbytočné (kontraproduktívne) preto, lebo rozlišuje intersex ako „physical abnormalities of the sex organs“ (Mottier & Duschinsky, 2015), a preto niet dôvod, aby patrili automaticky pod kategóriu gender dysfórie, ale vzťahuje to opäť na binárnosť žensko-mužského pohlavia. Táto binárnosť im leží v žalúdku. Binárnosť pohlavia nie je príčinou stigmy intersex osôb, a ani nie je príčinou nesprávnej diagnózy intersex osôb, pretože to, že sa niekto narodí s nejakými pohlavnými znakmi ešte neznamená, že musí mať aj poruchu rodovej identity. V skutočnosti, v minulosti, sa niektorí intersex ľudia považovali mylne za Trans, a chceli si dať zmeniť pohlavie, keď potom našťastie neskôr zistili, že vlastne oni vôbec nie sú Trans,—že by boli nespokojní so svojím pohlavím—lebo oni vlastne to dané pohlavie už sú, ale nebola u nich diagnostikovaná DSD.

Dušková, Fafejta, Sloboda (2022) prinášajú svedectvá Františka a Gabi (Intersex). A práve samotné osoby s DSD vydávajú svedectvo tomu, ako je veľmi dôležité rozlišovať Trans a Intersex, ako veľmi dôležité je naozaj vlastné, pravdivé pohlavie a včasná diagnostika, ktorá môže osobe namiesto stigmy priniesť naopak veľkú úľavu a vysvetlenie, pochopenie, čo sa mu vlastne deje, prečo prežíva, čo prežíva, a zbaviť ho tak množstva nepríjemných pocitov. František sa dozvedel že má Klinefelterov syndróm až v dospelosti, kedy vďaka stresu sa mu spustila reakcia vyhorenia... a on sa chcel stať transsexuálom (dať si preoperovať svoje telo); „stres najskôr významne ovplyvnil hladinu hormónov, ktorých Františkovo telo produkuje menej než telo bežného muža. To podľa neho spôsobilo ďalšie skôr psychické problémy. Až potom začal svoju situáciu riešiť i zdravotne...“ To bolo zhruba keď mal 43-rokov.“ (Dušková a kol., 2020, s.37) Teraz hovorí, že *je rád že nepodstúpil zmenu pohlavia; je šťastný, pretože by mu to zničilo život a ako sám hovorí zmrazilo telo.* (ibid., s.53) Dušková a kol. (2020, s.35) píšu zo svedectiev týchto intersexuálov, že vo chvíly, kedy to (fyzické abnormality pohlavných orgánov) vlastne nie je nejaká viditeľná vec, alebo vo chvíly, kedy ten človek nemá problém, tak tí ľudia to vlastne ani nezistia. Často si myslia, že majú skôr problém s identitou, než im niekto vlastne úplne omylom zistí, že sú vlastne intersex.

Je teda očividné, že je nevyhnutné vedieť správne rozlíšiť intersex, a je dôležitá i samotná správna diagnóza poruchy (nie duševnej, ale fyziologickej), pretože tu je nesmierny a vážny rozdiel medzi Intersexualitou a ostatnými LGBTQ poruchami sexuálnej identity či orientácie. Ten najzákladnejší rozdiel bol spomínaný už vo Vývinovom štandarde a spočíva v tom, že v prípade *Intersexuality* hovoríme o *patopsychológii*, zatiaľ čo *pri LGBTQ* sa *pohybujeme v oblasti psychopatológie*. V čom je rozdiel? **Patopsychológia** sa zaoberá poruchami v dôsledku telesného alebo vrodeného somatického ochorenia (Grác, a kol., 2000, s.148), skúma ako tieto anomálie či poruchy vo fyziológii tela ovplyvňujú vlastné psychologické prežívanie človeka, t.j. *psychológiou patologického*. Práve do tejto skupiny patrí Intersex, keďže sa jedná o ľudí, ktorí sa narodili s poruchou vývinu pohlavných znakov (Mt19,12a: „sa takí narodili zo života matky“). Najznámejšími (najčastejšími sa vyskytujúcimi) príkladmi sú Turnerov a Klinefelterov syndróm: „Our results show that Turner syndrome and Klinefelter syndrome, the most frequent single DSD diagnoses, are still diagnosed relatively late.“ (Kohva a kol., 2018) Títo ľudia, Intersex, sa narodili s unikátnymi biologickými charakteristikami pohlavných orgánov, čím sa líšia od Transgender ľudí, ktorí majú zdravé pohlavné orgány, ale sami seba neidentifikujú so svojím biologickým pohlavím (porovnaj Mt19,12b: „iných takými urobili ľudia“). Osoby Trans aj iné, patria do oblasti **psychopatológie**, ktorá sa zaoberá poruchami duše (z angl. dis-order: nie v objektívnom poriadku usporiadania, na svojom príslušnom mieste), v oblasti psychiky, t.j., *patológiou psychologického*. Toto rozlíšenie je potrebné, lebo nám môže pomôcť aspoň

naznačiť, čo asi prežívajú a akú formu pomoci jednotlivé osoby potrebujú.

Správna a včasná diagnóza poruchy intersex v skutočnosti je veľkou pomocou a úľavou pre osoby s DSD. Je to v skutočnosti jedna z ich potrieb, a nie len podľa ich vlastných slov, ale taktiež podľa slov Duškovej a kol. (2020, s.13), ktorí o tom poskytujú nasledovné prirovnanie: „Pokiaľ ...spoločnosť hendikep dotyčného úplne prehliada, postihuje tým jedinca o to viac... Podobne ako v prípade jedinca na vozíčku, ak spoločnosť neberie do úvahy jeho individuálnu situáciu a považuje ho za celkom „normálneho“, môže ho tým negatívne postihovať.“ A keďže sa teda jedná o psychológiu patologického – teda o psychológiu vyplývajúcu z poruchy pohlavných znakov, môžeme sa pozrieť, čo táto psychológia predstavuje aj vďaka sociologickému výskumu Duškovej a kol. (2022). Podľa svedectiev participantov vo výskume, osoby s DSD prežívajú svoj telesný stav spojený s pohlavím nasledovne a pomenovávajú u seba nasledovné potreby, ktoré by sme mohli zhrnúť do nasledovných oblastí: 1. Potreba včasnej diagnostiky, 2. Potreba psychologického sprevádzania, 3. Potreba výskumu, 4. Potreba informovanosti.

Špecifické prežívanie a pocity môžu priamo súvisieť s atypickosťou pohlavných orgánov, alebo svojho stavu. Niektoré osoby s DSD v danom prieskume (Dušková a kol., 2022, s.55) uvádzali, že „keď človek žije s týmto (Intersex) tak môže mať pocity typu, že je so mnou niečo zle...“ (s.55) Andrea písala (ibid., s.58): „Čo sa s tým dá iného robiť, než s tým žiť. Asi som s tým zmierená...“ Toto je asi kľúčové pre psychológiu, ktorá sprevádza tieto atypické pohlavné znaky: potreba prijatia a cítiť, že nie sú osamotení a „divní“. „Je to stav, ktorý nemôžu zmeniť, musia sa s ním naučiť žiť, čo všetci s časovým odstupom hodnotili, že najskôr zvládli.“ (ibid., s.58) Preto nie je prekvapením, že medzi hlavnými potrebami ako je včasná diagnostika, je aj potreba psychologického sprevádzania. Takéto sprevádzanie je podľa Borisa (In Dušková a kol., 2022, s.57) veľmi dôležité, ale skôr k nemu nedochádza; „absencia psychologického poradenstva a sprevádzania, či možnosť si o svojej situácii s niekým pohovoriť sa javí ako zásadný nedostatok.“ Riziko toho, keď na to ostanú sami môže byť v tom, že by mohli upadnúť do sebaľútosti, či závažnejších psychických stavov, „...ale potom musí zasiahnuť profesionál, aby sa to nezvrstlo v to, kde sa ľudia utvrdzujú vo svojej bolesti.“ (In Dušková a kol., 2022, s.58) Netreba pripomínať, že je možné, že aj táto skúsenosť nedostatku sprevádzania môže byť neaktuálna a mnohé sa už zmenilo.

Medicína totiž robí pokroky v poznaní veľmi rýchlo. Potreba výskumu je dôležitá vzhľadom na vlastné sebaopoznanie. Participant Boris a Andrea hovoria nasledovné (In Dušková a kol., 2022, s.39 a 42): „Počul som, že sa doktori niekedy nesnažili určiť príčinu, **prečo má človek vlastne niečo inak..**“ (Boris) „Pokiaľ nemáte nejaké extrémne akútne príznaky nejakej choroby, tak to vlastne nikoho nezaujíma. To už by asi naozaj musela byť nejaká experimentálna medicína, kde by niekoho zaujímalo sa dopátrať, čo a ako kde funguje.“ (Andrea) S týmito predošlými potrebami úzko súvisí potreba informovanosti vo všeobecnosti, aby osoba s DSD „vedela, že sú aj iní ľudia (ako oni), a žijú šťastný naplnený život.“ (ibid., s.55) Odborníci odporúčajú hovoriť i s malými deťmi o ich odlišnosti a nevyhýbať sa téme preto, lebo dospelý nevie, ako by sa o tom dalo vhodne rozprávať s tak malým dieťaťom. „Aj dieťa potrebuje vedieť, v čom sa líši a potrebuje podporu, aby svoj stav vedelo primerane vysvetliť svojmu okoliu, ak sa ocitne v situácii, kedy je to potreba; dieťa pred ničím (rodičia) neuchráňa, pokiaľ mu zataja niektoré informácie o jeho stave...“ (ibid., s.51) „Obzvlášť vo veku puberty môžu prísť nečakané zistenia, a tým môže prísť pocit zrady a pocit vlastnej neúplnosti“ (Dani, In Dušková, 2022,

s.54). Boris hovorí: „Ja keď som vyrastal, myslel som si, že som jediný na svete, kto má niečo takéto.“ (ibid., s.54) Veľkou oporou pre tieto osoby teda je už len to, že sa môžu o téme rozprávať. „Nemáme všetky odpovede a musíme tie odpovede hľadať... Nejde to ale bez toho, že by sme sa o týchto veciach nebavili.“ (ibid., s.55)

Keďže medicína robí skutočne rýchle pokroky, mnohí lekári, ktorí publikujú v tejto oblasti odborné články, prispievajú k naplneniu týchto potrieb osôb s DSD. Čo však možno nikomu nenapadne je, že v skutočnosti sú to rodičia, ktorí sú tí prví, ktorých potreby a psychické prežívanie si treba všímať. Prabhakar (2014) píše o psychologickej podpore pre rodičov po narodení dieťaťa, pretože tí musia teraz čeliť určeniu pohlavia dieťaťa s DSD. Prabhakar (2014, s.35) píše: „It is extremely distressing for the parents and must be dealt with as an emergency. There is profound pressure on the medical team to announce gender. However, postpone making a gender assignment until sufficient information is available, and the results of investigation has enabled the most appropriate choice of the sex of rearing. The choice must be the result of full discussion between parents and medical team. The decision is guided by: 1. anatomical condition and functional abilities of the genitalia, 2. fertility potential (presence of fertile internal genital organs; e.g., girls with CAH are fertile and must always be assigned a female sex), 3. the etiology of the genital malformation, and 4. the family's cultural and religious background.”

Toto nám pomáha predstaviť si, čím si musia prechádzať rodičia dieťaťa. Keď by boli oni dobre ukotvení v identite svojho dieťaťa, prijali ju, vedeli sa vyrovnáť s danou situáciou, mohli by byť dieťaťu nesmiernou oporou v priebehu jeho rastu a dospievania. Prabhakar (2014, s.34) opisuje postup psychologickej podpory pre rodičov nasledovne: „Show the baby to the parents. Counsel both parents together.” A čo povedať rodičom v tejto neľahkej situácii? Pravdu. „The baby is healthy but the external genitalia is incompletely developed and tests are necessary to determine the sex. There are other babies with similar condition. A number of treatable conditions can result in atypical genitalia. Reassurance that a good outcome can be anticipated. Inform parents about how long the process of investigation will take (around 3 - 4 weeks). Give parents appt times and names of the people who will see them. Talk with them about their fears of future sexual identity and sexual orientation of their child, preferably with psychologist or social worker. Support them when it comes to facing their friends and relatives.”

Ako vidíme, táto práca je prepracovaná a zahŕňa prácu multidisciplinárneho tímu „endokrinológa, gynekológa, chirurga, pedourológa, psychológa, genetika, a rádiológa.” (Prabhakar, 2014, s.33) Je preto veľkou nádejou, že osoby s intersex budú môcť vyrastať v prostredí informovanom, podporujúcom, akceptujúcom a sprevádzajúcim. Ved' nakoniec, ako prieskum Duškovej a kol. (2022) ukázal, oni zväčša vedia, či sú chlapec alebo dievča a nepotrebujú žiadne tretie pohlavie pre svoje šťastie.

7. Prirodzená variabilita vs. Porucha

Treba preskúmať, či to, o čo sa usiluje gender teória vo všeobecnosti: znormalizovať LGBTQI ako prirodzenú normálnu variabilitu, je podložené nejakým relevantným poznaním alebo nie. Dá sa totiž povedať, že prirodzená variabilita (v zmysle normalizujúcom abnormálny vývin pohlavných znakov považujúc ich za úplne normálnu variabilitu a nie poruchu, alebo normalizujúca homosexualitu a Trans), hlásaná aktivistami, úplne odporuje dostupnému odbornému poznaniu v medicíne a psychológii. Pokiaľ existuje príčina, prečo sa nejaké orgány (pohlavné) vyvíjajú inak, tak to už samo poukazuje na to, že sa to odkláňa od normálneho vývinu, ktorý by inak mali dané orgány, keby daná príčina nebola prítomná. Preto, keď sa hovorí o poruche, nehovorí sa stigmatizujúco, ale hovorí sa o príčinách, etiológii vzniku. A na tom nie je nič urážajúce pre osobu s daným vývinom pohlavných znakov, skôr presne naopak – umožňuje to danej osobe rozumieť svojmu telu a sebe samému a chápať, že na ňom nie je nič „divné“, že to nie je ním, ale že to má svoje vysvetlenie. Podobne je to pri formovaní sexuálneho self osoby – pokiaľ existujú dôvody⁴, prečo seba prežíva určitým spôsobom, neheterosexuálnym, tak to má svoje vysvetlenie. Pozrime sa na to bližšie.

Vďaka neustálemu poznávaniu sa dozvedáme ako je čo stvorené, ako sa to deje, že sa rodia dievčatá a chlapci – dozvedáme sa o pohlavnej diferenciácii. My môžeme poznávať svet taký, aký je v skutočnosti. Nevytvárame bájky a mýty opierajúce sa o filozofiu, ktorá dokonca ani nie je ukotvená v žiadnom odbornom poznaní, ani v žiadnej realite, no do ktorej sa snažíme svet vopchať. Vďaka vede vieme popísať, ako prebieha proces pohlavného rozlíšenia, aj keď poznávať môžeme stále ďalej. Čo sa týka pohlavnej diferenciácie, Prabhakar (2014, s.5) uvádza nasledovnú schému:

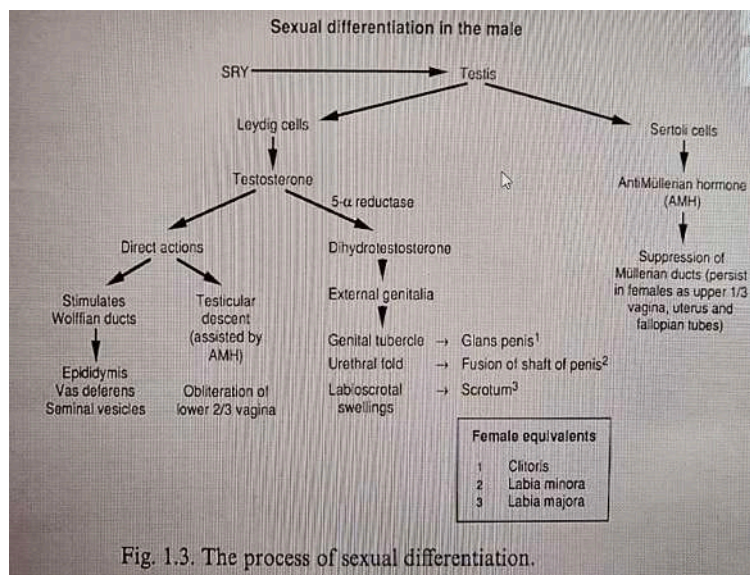
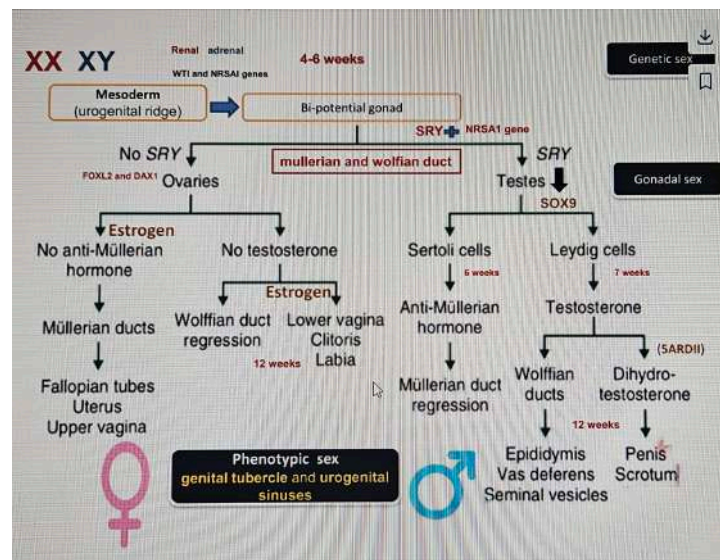

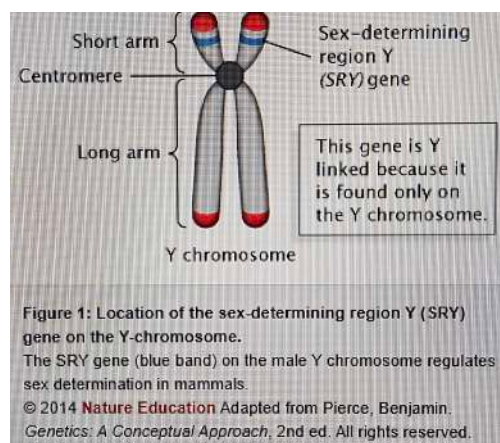
Fig. 1.3. The process of sexual differentiation.

⁴ Toto rozlíšenie na príčiny a dôvody môže zohrávať rolu v problematike LGBTQI. Rozdiel medzi príčinami a dôvodmi je asi taký, ako keď človek, čo krája cibuľu začne plakať: nemá dôvod plakať, ale príčinou, že mu slziť oči, je táto cibuľa. Pri Intersex možno preto hovoríť skôr o príčinách ich prežívania (porucha vývinu pohlavných znakov). Pri LGBTQ možno hovoríť poväčšine prípadov skôr o dôvodoch. Poznanie týchto dôvodov môže zároveň pomôcť destigmatizovať osoby LGBTQ, pretože ich zbavuje viny, či pocitu hanby a stigmy. Osoba nie je žiadne „monštrum“; to, čo prežíva má svoj dôvod. Poznanie dôvodov môže pomôcť osobe nájsť zmysel.

Haleem (2022, s.7) uvádza komplexnejšiu schému pohlavnej diferenciácie:

Nie som lekár, aby som tento proces vysvetľovala, tieto schémy sú tu uvedené jednak preto, že možno poznať ako prebieha normálny vývin, a zároveň si uvedomiť, že v ktoromkoľvek bode vývinu môže dôjsť k nejakej poruche. No asi najzaujímavejšie je, že aj ako laici z nich vieme vyčítať, že aj keď sú do približne 4.-6. týždňa tehotenstva (viď schéma vyššie od Haleem, 2022, s.7) „gonády fétu bipotenciálne“ (Bullová, n.d.), a niektorým ľuďom sa môže preto zdať, že sa dieťa vyvíja „bezpohlavne“, či „obojpohlavne“, či niektorí dokonca tvrdia, že všetci sme najprv ženy, alebo dokonca, že muži sú zmutované ženy, dr. Haleem (2022, s.2) uvádza, že ešte pred anatomickým pohlavím, ktoré možno rozlíšiť z vonkajších a vnútorných pohlavných orgánov, **od počatia je prítomné pohlavie** genetické, podľa chromozómov XX alebo XY. Na mužskom chromozóme Y sa nachádza oblasť, ktorú nazvali „sex-determining region“, t.j., pohlavie determinujúci región—viď Obr.1. z článku Hake & O'Connor (2008).

Obr. 1.: Umiestnenie pohlavie determinujúceho regiónu (SRY)

Tento testes determinujúci gén (pohlavie determinujúci región SRY) „je zodpovedný za diferenciáciu primordiálnej gonády (t.j., pôvodnej pohlavnej žľazy) na testes. Testes produkujú testosterón, ktorý so svojím metabolitom dihydrotestosterónom ovplyvnia vývoj vonkajšieho

genitálu mužským smerom. Ak SRY gén chýba, z primordiálnych gonád sa vyvinú ovária a vonkajší genitál zostáva⁵ ženský.” (Bullová, n.d.) Uvedme si príklad na konkrétnej poruche vývinu pohlavných orgánov, prečo sa nejedná o prirodzenú variabilitu, ale o poruchu. Jedna z možných príčin porúch vývinu pohlavných znakov môže byť nedostatok enzýmu 5-alfa reduktázy. „Tento enzým je zodpovedný za premenu testosterónu na dihydrotestosterón (DHT), ktorý... zohráva kľúčovú úlohu v procese vývoja mužských pohlavných orgánov počas embryonálneho vývoja a puberty.” (Gondová, 2024) A keďže, u niektorých chlapcov, „their bodies do not produce enough of a hormone dihydrotestosterone (DHT), it disrupts the formation of the external sex organs before birth.” (MedlinePlus, 2017). Môžeme teda pochopiť, že to, čo aktivisti chcú pretlačiť ako obyčajnú variabilitu pohlavných znakov, je v skutočnosti naozaj porucha, ktorá, keď by nebola zistená, nebolo by možné osobe s touto poruchou správne a včasne pomôcť. **Mat’ poruchu nijako nerobí osobu nenormálnou** a nijako to neurčuje jej život v láske, ktorý vie byť vďaka láske ako čnosti šťastný. Iba sebeckvo a zaslepenosť dokážu šťastie osoby zničiť a priviesť ju k zúfalstvu. „Mat’“ *poruchu neznamená „byť“ poruchou*. Práve keď sa osoba neidentifikuje so svojou poruchou, alebo abnormalitou, vie žiť šťastný a krásny život. Znормalizovať poruchu na prirodzenú variabilitu sa môže zdať potrebné pre tých, čo sa identifikujú s poruchou, ktorú majú, a preto môžu prežívať pocit stigmy.

Hake a O'Connor (2008) píšú, že „the presence of a Y chromosome determines sex... Although the role of the Y chromosome in mammalian sex determination has been known since the early twentieth century, it was not until **1959** that scientists were able to identify the region of the Y chromosome that controlled this process (McLaren, 1991).” To je 121 rokov po smrti Abela Barbina a iba približne 8 rokov pred tým, než David Reimer podstúpil strašný gender experiment u dr. Money-ho. Dr. Money svoju gender teóriu o tom, že naša pohlavná identita je naučená a nezávislá od biologického pohlavia sformuloval už v čase, keď sa súčasne objavilo toto poznanie o genetickom určení pohlavia a poznanie o pohlavnej diferenciácii. Túžba po zrušení binárnosti pohlavia (mužov a žien) na základe existencie variácií vo vývine pohlavných znakov (DSD) (čo sú v skutočnosti poruchy), ktorá má údajne potvrdzovať prirodzenú variabilnosť presahujúcu binárnosť pohlaví, naráža aj na ďalšie výskumne zistené, odborné poznatky.

Hake a O'Connor (2008) píšú: „Later, researcher David C. Page analyzed the chromosomes of sex-reversed XX men, rare individuals who look like men but have two X chromosomes instead of one X chromosome and one Y chromosome. Using DNA hybridization with probes corresponding to different regions of the Y chromosome, Page discovered that sex-reversed males carried genes from a 140-kilobase region on the short arm of the Y chromosome. Presumably, *this region had been transferred to the X chromosome during a translocation* (Page et al., 1985). Subsequent experiments narrowed down this region (McLaren, 1991) and found that one gene, the sex-determining region of the Y, or SRY, was *the master regulator of sex determination*. The presence of just this region from the Y chromosome is thus sufficient to cause male development (Koopman et al., 1991).” Je azda v skutku platné, že každý klinický prípad je otázka, ktorú usporiadal život pre človeka, pretože „sama príroda tiež dokáže klásť otázky; len klamať nevie“ ako povedal Pavlov (in Levi, 1974, s.5). Vďaka tomu, že Hake a O'Connor rešpektovali normálnu binárnosť pohlavia, dokázali nájsť odpoveď aj na takúto „otázku prírody“, nájsť vysvetlenie pre takýto klinický prípad.

⁵ Vhodnejšie by bolo povedať “bude”, namiesto “zostáva”.

Práve preto je dôležité poznanie normálneho, pretože príroda klamať nevie. Pokiaľ by to mala byť len prirodzená variabilita, potom by príroda musela klamať, ale ona je len tichým svedkom pravdy.

Pohlavná diferenciácia sa neobmedzuje len integritou pohlavných žliaz (gonád: vaječníky u žien a semenníky u mužov). Bullová (n.d.) píše, že „zárodočné pohlavné žľazy sa vytvárajú vplyvom pohlavných chromozómov... (Avšak) okrem *integrity gonád* má dôležitú úlohu **správne riadenie hypotalamo-hypofyzárnym systémom**“, čo je oblasť v mozgu. Je to veľmi zaujímavé, pretože „hypothalamus... is involved in all aspects of visceral, hormonal, endocrine, and autonomic systems as well as in the regulation of thirst, hunger, and the experience of pleasure and rage. According to Joseph (1996)... The hypothalamus constitutes the most primitive, archaic, reflexive and purely *biological aspect of the psyche*... Moreover, being involved in maintaining internal homeostasis via, for example, its ability to reward or punish the organism with feelings of pleasure or aversion, it tends to serve what Freud has described as „the pleasure principle“, and best corresponds to what has been described as the „Id“. Antonio Damasio (1999, s.22) hypothesizes that the brainstem, the hypothalamus, and the basal forebrain *constitute the origins of self* in the nonconscious brain: „The deep roots of the self, including the elaborate self with which encompasses identity and personhood, are to be found in the ensemble of brain devices which continuously and uncsciously maintain the body state within the narrow range and relative stability required for survival... I call the state of activity within the ensemble of such devices the proto-self, *the nonconscious forerunner for the levels of self which appear in our minds* as the conscious protagonists of consciousness: core self and autobiographical self.“ (Fisher, 2014, s.43-44) Ako vidno, tieto štruktúry majú priame spojenie s naším self a s jeho utváraním. Niet teda divu, že naše pohlavie a pohlavný vývin (ktorého dospievanie vrcholí v období puberty) zohrávajú dôležitú rolu v prežívaní našej identity, a zároveň to dokazuje, ako je neoddeliteľné naše pohlavie od rodu—toto rozdelenie je umelo vytvorené, nepodložené faktami, priam odporujúce faktom.

Keď dochádza k narušeniu prežívania seba, svojho pohlavia a príťažlivosti opačným pohlavím, tento hypotalamo-hypofyzárny systém môže zohrávať rolu, pretože zohráva rolu aj pri spracovávaní traumatických zážitkov. V časti Vývinové štandardy bolo o mozgu písané rozsiahlejšie, a v tejto súvislosti bola spomínaná os HPA (hypothalamic-pituitary-adrenal). Hypotalamo-hypofyzárny systém teda nie len že zohráva rolu pri utváraní fyziologického pohlavia a zohráva rolu pri utváraní self, ale zohráva rolu aj pri spracovávaní a vyrovnávaní sa s potenciálne traumatickými zážitkami, ktoré zohrávajú rolu pri prežívaní tohto self. Teda hypotalamo-hypofyzárny systém spracováva zážitky, ktorými je zároveň formovaný. „HPA axis is highly susceptible to the very stress hormones that it attempts to regulate. It appears that this entire regulatory feedback loop is disrupted in developmental trauma, making it ever more difficult to regulate fear, the emotion of most salience to the organism's survival.“ (Fisher, 2014, s.44)

Keďže určité potenciálne traumatické zážitky môžu spôsobiť, že bude mozog fungovať určitým spôsobom, je teda zrejmé, že osoba potrebuje podporu na to, aby dokázala spracovávať tieto zážitky inak, ako je naučená, napodmieňovaná. Mozog sa môže učiť, vedci potvrdili, že náš mozog sa vyznačuje plasticitou. Vieme si predstaviť, ako sa môže prejavíť uzdravovanie v tejto oblasti mozgu pri prežívaní seba? Jedna žena to vyjadrila slovami: „I am becoming the person I would have been if my family had not interfered.“ (Fisher, 2014, s.44) Vieme si predstaviť, aké silné by toto tvrdenie mohlo byť pre osoby, ktorých stav (mozog-mysel) sa teraz

normalizuje ako prirodzená variabilita rodu (gender) či sociálnej role, a tým sa všetka „pomoc“ obmedzuje na propagovanie ich (extra) práv, pre čo treba zase nájsť opodstatnenie, a tak sa k tomu všetkému, obviňujú všetci dookola, aby sa mohol vytvoriť/udržať v danej osobe pocit obete? Tieto medicínske poznatky sa vzťahujú nie len na intersex, osoby s poruchou vývinu pohlavných znakov, ale aj na LGBTQ. Inými slovami, pohlavie a rod naozaj nie sú od seba nezávislé, od seba oddeliteľné, a naše chápanie má rozhodujúci vplyv na život týchto osôb ako aj spoločnosti. Tu sa ne bavíme o nanútení LGBTQI „byť iní“; tu je pre nich možnosť „byť sebou samými“.

Tonhajzerová a Mešťaník (2016, s.79) vysvetľujú, že „emócie vyjadrujú subjektívny vzťah človeka ku vlastnej činnosti, ako aj k javom a situáciám, ktoré sa odohrávajú v jeho okolí, sprevádzajú každé psychické dianie človeka a prejavujú sa v troch základných oblastiach: psychickej (napríklad hnev, smútok), vegetatívnej (potenie, červenanie), a somatickej (napätie svalov, relaxácia...). Emócie sú sprevádzané odpoveďou autonómneho nervového systému (ANS), biochemickými imunitnými a endokrinnými zmenami... Je teda zrejmé, že v možných patomechanizmoch vzniku psychosomatických porúch a ochorení bude zohrávať práve ANS, stres a emócie (predovšetkým negatívne) zásadnú úlohu.“ Ak emócie vyjadrujú subjektívny vzťah človeka k sebe a okoliu, potom gender teória je nepravdivá, lebo je umelo vytvorená a umelo rozdeľuje osobu na pohlavie (fyziológické) a rod (psychologické pohlavie) ako dva nezávislé osobitné aspekty osoby. Pritom sa jedná o **jednotu pohlavia a vlastného prežívania svojho pohlavia**.

Toto je tá odpoveď na otázku z kapitoly 2.1.: „Čo je nesprávne, nepravdivé, a zlé na tom, keď chápeme rod človeka ako zložený z troch určujúcich zložiek: jeho biologického pohlavia, jeho vnútorného pocitu (gender) a spôsobu vyjadrovania seba?“ Toto „delenie“ vie byť pravdivé **iba** ako psychosomatická neoddeliteľná jednotka, čo ale vôbec nie je nová teória, ale je to poznanie, ktoré je etablované v psychológii. Problém je, že sa toto poznanie začalo používať novým a veľmi mylným spôsobom na normalizáciu psychopatológie v oblasti pohlavnosti a sexuality osoby (LGBTQ), vytvárajúc tak nové teórie, ktoré si ešte dokonca aj navzájom odporujú, rušia, čo sa vie a nastolujú filozofiu, ideológiu (ktorú možno sledovať až k dr. Money-mu, ako ku koreňu). Veď tí istí psychológovia (Suchý & Pavuková Rušarová, 2023) tvrdia ako fakt, že existuje *cis* a *trans* časť osobnosti. Ale odkiaľ sa to vzalo? Ako na to prišli? Ako by mohla existovať *trans* časť osobnosti, pokiaľ je pohlavie osobou prežívané bez konfliktu, jedno aj druhé je integrované v jeho osobnosti? A ak nie je integrované, tak je tu potom nejaký konflikt, a nie je to normálna *trans* časť osobnosti.

Pokiaľ naozaj je ono psychologické pohlavie vlastným prežívaním vzťahu k svojmu pohlaviu (určité emócie vyjadrujúce subjektívny vzťah osoby k vlastnému pohlaviu), potom nemôže byť normálny stav „nonbinárna“ osobnosť. A keď toto nie je normálne, ako môže byť ešte aj zdravé pohlavie prispôbované akejkoľvek predstave v rámci medicínskeho prístupu *gender-affirming care*, keď medicína má mať na zreteli dobro pacienta? A ako by mohlo byť pravdivé, že gender, čiže rod, je sociálny konštrukt, keď ide v skutočnosti o vlastné prežívanie svojho pohlavia (čiže o emócie, ktoré v nás vyvoláva, ktoré sú s ním spojené), teda skôr niečo ako „psychologický konštrukt“? A ako by sme sa mohli rodiť „gender neutral“, keď myseľ je taktiež vtelená, a existujú biologické základy našej osobnosti? A keď to všetko, čo vlastne gender teória posplietala dohromady, teda neplatí, a platia len tie pôvodné poznatky o psychike človeka, potom ani nie je jedno, či si muž oblieka šaty a lakuje nechty, ako istá kultúrna nadstavba, sociálna rola, práve preto, že ide o seba-vyjadrenie.

Vytvárajú sa koncepty vychádzajúce z normalizácie LGBTQ a ďalej LGBTQ normalizujú, ale k normalizácii nedospeli na základe nejakých odborných poznatkov poskytujúcich vysvetlenia. A čosi horšie. Ako sme videli, mnohé koncepty sú plodmi feministického angažovania za postavenie žien, ktoré sa opierajú o možnosť akéhokoľvek sebavyjadrenia, ktoré prinieslo akurát rozhojnenie rôznych, až prirodzene znechucujúcich, prejavov či v obliekaní či v správaní, normalizáciu akéhokoľvek exhibicionistického správania, namiesto toho, aby to ozaj podporovalo zdravie a duševnú vyrovnanosť. A normalizáciou všetkého pomocou relativizmu sa vlastne snažia „od najmladšieho veku zbavovať ľudí prirodzeného odporu k perverznostiam, aby znecitliveli“ (Sloboda, 2024, s.42) a boli tak ľahšie manipulovateľní. Podobný princíp ako v príbehu o Cisárových nových šatách: Nikto sa neodvážil priznať, že nijaké šaty nevidí, lebo nikto si nepripúšťal, že by mohol byť hlúpy a nehodný svojej funkcie.

Keďže pravdivo platí, že ako pohlavné osoby prežívame svoje pohlavie (máme emócie a prežívanie spojené so svojím pohlavím), a toto prežívanie vlastného pohlavia v nás vyvoláva naša skúsenosť,—emócie, ktoré sú s pohlavím spojené, ktoré súvisia so zážitkami, ktoré máme ako pohlavná osoba (utvárajúce sexuálne self)—potom musí byť nepravdivé tvrdenie, že ak naše psychologické pohlavie nie je v zhode s naším fyziologickým pohlavím, je to prirodzená variácia. Rovnako musí byť tiež nepravdivé tvrdenie, že myseľ môže byť uvezená v zlom tele, lebo údajne rod opačného pohlavia než je naše fyziologické pohlavie, bol tak vrozený. Pravdivé je, že vzťah danej osoby k svojmu telu (ktoré je konštituované pohlavím) možno vyvoláva z nejakého dôvodu negatívne emócie (asociácie) s ním spojené, niektoré časti svojho tela nevie prijať z nejakého dôvodu, a to sa prejavuje—dáva sa poznať—skrze správanie, ktoré normálne býva u osôb opačného pohlavia, vrátane príťažlivosti pohlavím, ktoré mu prirodzene neprislúcha. Freud (In Tonhajzerová & Mešťaník, 2016, s.77) hovorí o konverzii (obrátení – čím by mohlo byť aj obrátenie sexuálnej príťažlivosti na homosexuálnu) ako o symbolickom vyjadrení intrapsychického konfliktu vo forme somatického symptómu. Môže tým byť vyjadrený vzdor voči nejakému zážitku spojenému s pohlavnosťou vlastnou alebo druhej osoby, alebo túžba po nadobudnutí pozitívnej skúsenosti lásky so svojím vlastným pohlavím, alebo túžba po doriešení nejakého vlastného psychického konfliktu spojeného s rodičom jedného alebo druhého pohlavia.

Čo sa týka procesu identifikácie sa so svojím pohlavím, boli spomínané dve podmienky, ktoré musia byť splnené (Kagan, 2010, s.64- 65): podobnosť znakov a prítomnosť zástupnej emócie (vicarious emotion – „whatever emotion a person manifests that is caused by the expression of another person’s emotion“, Brunsteins, 2018) hrdosti či hanby. Psychoanalytická teória tiež ponúka zaujímavý pohľad na utváranie vlastnej identifikácie so svojím pohlavím. To, že je to teória, ktorá vznikla dávnejšie, neznamena, že je neaktuálna, aj keď mohla byť ďalej prepracovávaná, zrovna tak, ako stále platia Newtonove pohybové zákony vo fyzike – možno preto, že popisujú a vysvetľujú pozorovateľné javy v prírode, a neposkytujú filozofiu, či ideológiu, ktorá je do času. Ako vieme, psychoanalytická teória je známa teóriou Oidipovského štádia vývinu, čoho prínosom je minimálne to, že upozorňuje na fakt, že naše sexuálne self sa neformuje až v čase puberty, ale v priebehu celého nášho života.

„Freud tvrdí, že cez skúsenosť straty inej ľudskej bytosti, ktorú subjekt miloval, Ja začleňuje tohto Iného do svojej štruktúry, pričom preberá atribúty Iného a zachováva „Iné“ cez magické akty imitácie. Strata Iného, po ktorom človek túži a miluje ho, sa prekonáva prostredníctvom špecifického aktu identifikácie, ktorým sa človek pokúša uchovať Iné v rámci štruktúry svojho Ja: Láska tak svojím útekem do Ja unikla svojmu zrušeniu. Táto identifikácia nie je jednoducho

len chvíľková, alebo príležitostná, ale stáva sa novou štruktúrou identity; v dôsledku toho sa Iné permanentnou *interiorizáciou atribútov Iného stáva súčasťou Ja*... Narcistická identifikácia s objektom sa tak stáva náhradou erotického obsadenia, v dôsledku čoho dochádza k tomu, že aj napriek konfliktu s milovanou osobou nie je nutné vzdať sa tohto vzťahu lásky... Proces interiorizácie a zachovávanía stratených lások je podstatný pre formovanie Ja a pre jeho „voľby objektu“. (Butler, 2003, s.87) „Môže to byť jediným spôsobom, akým je Ja schopné prežiť stratu svojich základných emocionálnych pút k ostatným“, na čo Butler (ibid., s.88) pridáva komentár, že „tento **proces interiorizácie** stratených lások sa veľmi podobá **formovaniu rodu**“.

Predstavme si chlapca, ktorý má vzťah lásky k mame a k otcovi. Oboch rodičov miluje. „V prípade zakázaného heterosexuálneho zväzku (**tabu incestu**) sa zákaz vzťahuje na objekt, nie na modalitu túžby, takže túžba sa odvádza z pôvodného objektu na iné objekty opačného pohlavia. No v prípade zakázaného homosexuálneho zväzku (**tabu homosexuality**) je jasné, že sa treba zrieknuť túžby aj objektu, a tak sa subjekt stáva vhodným na interiorizáciu stratégií melanchólie. Takže mladý chlapec sa vysporadúva so svojím otcom tak, že sa s ním identifikuje.“ (Butler, 2003, s.88) Prípad utvárania homosexuálne orientovaného self u chlapca sa stane vtedy, „ak sa chlapec zriekne cieľa aj objektu (matky), a tým aj samotného heterosexuálneho obsadenia, interiorizuje matku a postaví si ženské Superja; toto Superja rozptýli a naruší mužskosť a na jej mieste nastoľuje ženské libidálne dispozície.“ (ibid., s.89-90) Je mnoho chlapcov, a už dospelých mužov, ktorí majú dominantne vzťah s matkou a otec nie raz v tom vzťahu chýba – či už chýba svojou prítomnosťou lásky, alebo chýba úplne, že sa rodičia napríklad rozviedli. O chýbajúcom otcovi vo vzťahu k homosexualite píše i Guy Corneau (2012). Teraz stačí povedať, že pokiaľ má syn s matkou taký *exkluzívny* vzťah, že sa v ňom začne utvárať postoj, že sa treba zrieknuť aj „túžby aj objektu túžby“, inak povedané, ženstvo sa stane akoby nedotknuteľné, môže túto túžbu (po intímnej láske) odvádzať na objekty rovnakého pohlavia, alebo na žiadne pohlavie.

Podobne to platí u dievčat. „Aj pre dieťa ženského rodu môže byť **oidipovský komplex** buď „**pozitívny**“ (identifikácia s rovnakým pohlavím), alebo „**negatívny**“ (identifikácia s opačným pohlavím); strata otca ako dôsledok tabu incestu môže viesť buď k identifikácii so strateným objektom (konsolidácia mužskosti), alebo k odchýľke cieľa od subjektu; v takom prípade heterosexualita triumfuje nad homosexualitou a vzniká vzťah k náhradnému objektu... Faktorom, ktorý rozhodne, ku ktorej identifikácii napokon dôjde, je to, akú silu má mužskosť alebo ženskosť v dispozícii dievčaťa.“ (In Butler, 2003, s.90) Freud teda rozlišuje u dievčat ženskosť, ktorá je dispozičná (jej vlastná, spojená so svojím pohlavím) a ženskosť, ktorá je nadobudnutá interiorizáciami (ibid., s.91). Tým, že dievča odmietne matku ako objekt svojej sexuálnej túžby, „zavrhne aj svoju mužskosť“, ako hovorí Freud (ibid., s.91), čím nadväzuje na tú skutočnosť, že aj dievčatá aj chalpci majú v sebe aj mužské aj ženské hormóny, ale v inej miere. Tým sa u dievčaťa „fixuje jej ženskosť“ (ibid., s.91). Táto interiorizácia sa môže podľa Freuda stať istou „stratégiou, ako magicky oživiť stratený objekt, nie len preto, že strata je bolestivá, ale aj preto, že *kvôli ambivalencii, pociťovanej voči objektu, je nutné, aby sa objekt uchoval, kým sa rozpory nevyriešia*“ (ibid., s.92). V tom zmysle je, podľa Freuda, „Ja schopné konštruovať spôsob, ako sa obrátiť proti sebe“ (ibid.). „Interiorizácia straty je vlastne kompenzačná: keď Ja prijíma črty objektu, núti vlastne samo seba takpovediac urýchliť stratu ono tým, že hovorí: „Pozri, aj mňa môžeš milovať – som taký podobný objektu“. ...Pri interiorizácii sa tento hnev a hanba, nevyhnutne vystupňované samotnou stratou, obracajú

dovnútra a pretrvávajú; Ja si vymieňa miesto s interiorizovaným objektom, a tak túto interiorizovanú vonkajškovosť zahaľuje morálnym pôsobením a mocou. „Ja“ teda trestá svoj hnev voči ideálu „Ja“, ktorý sa obracia proti samotnému „Ja“, cez ktoré pretrváva.“ (ibid.)

A teraz praktická demonštrácia. Spomeňme si na príklad Kathy Grace Duncan (deTrans) (Focus on the family, part 1, 2021, 17:37- 19:55) uvádzaný v Summe o LGBTQ, ako opisovala svoj vzťah k otcovi a matke: „It was always there that I should have been a boy... I think it came from beliefs as I watched my interaction between my dad and my mom...My dad was abusive, he was verbally and emotionally abusive to my mom.. So in my little mind I watched that and that told me that women were hated, women were vulnerable, they were weak and then I watched my mom respond to that abuse and she responded as though she was hated and she was weak and she was vulnerable. So, in my little mind I realized „oh if my mom is my example then that means I am weak and vulnerable and you know, I can be hated, and I was like I don't want that, I don't wanna be that. But if I can't be a woman than I have to be a man, and being a man there is the example of my dad and I don't wanna be that either, and so I made this vow that *I would be the man that my dad wasn't... and I can rescue women.*” Zástupná emócia Kathy zo strany matky bol pocit, že bude nenávidená – mozog urobí všetko preto, aby bol milovaný, na to nepotrebuje elaboráciu našej vôľovej vedomej činnosti (Burnett, 2016). Svoj hnev na otca, ktorý ponížoval matku, obrátila proti sebe interiorizáciou „straty ideálu otca“, ktorý nebol tak milujúci, že by mohol byť existujúcim vzorom mužskosti, a tak, aby si mohla zachovať lásku k nemu,—lásku nevedomú, prirodzenú dieťaťa k rodičovi, takej zrelosti, ako umožňuje vyvíjajúci sa mozog dieťaťa; dá sa teda prirovnať láske zo zákona (musíš milovať, aby si prežil), pochádzajúcej z tela (fungovanie nášho sabotujúceho mozgu), ktorá ešte nie je láskou pochádzajúcou zo slobody, z uzdravenia a odpustenia—identifikovala sa s ním, čo jej umožňovalo zrekonštruovať ideál otca, napraviť jeho správanie voči matke, a teda i všetkým ženám potom v jej živote.

„Pretože riešenie oidipovskej dilemy môže byť buď pozitívne alebo negatívne, fakt, že rodič opačného pohlavia je zakázaný, môže viesť buď k identifikácii s pohlavím strateného rodiča, alebo k odmietnutiu tejto identifikácie, a v dôsledku toho, k odchýlke od heterosexuálnej túžby.“ (In Butler, 2003, s.93) „Vyriešenie oidipovského komplexu zapríčiňuje rodovú identifikáciu nie len cez tabu incestu, ale ešte skôr cez tabu homosexuality. Výsledkom je, že človek sa identifikuje s objektom toho istého pohlavia, a tak interiorizuje cieľ aj objekt homosexuálneho obsadenia. Identifikácie vyplývajúce z melanchólie sú módmi **zachovania nevyriešených objektových vzťahov** a v prípade identifikácie s rodom založenom na tom istom pohlaví sú nevyriešené objektové vzťahy vždy homosexuálne. Čím prísnejšia a stabilnejšia je teda rodová náklonnosť, tým menej je vyriešená jej pôvodná strata, takže pevné hranice rodu nevyhnutne vedú k zatajeniu straty pôvodnej lásky, ktorá, **keďže je neuznaná, nemôže sa ani vyriešiť.**“ (ibid., s.93-94) To je možno vysvetlenie, prečo Greg Quinlan (formerGay) zažil zmenu, počiatok uzdravenia jeho homosexuálnej príťažlivosti v momente, keď mu jeho otec povedal, že ho miluje (CBNews, 2020, 12:26-13:13): „My father on his death bed, the night before he went into a coma, said to me... I said „Bye dad, I'll see you tomorrow.“ – „Bye Greg, I love you Greg!“ - I felt like I was in the twilight zone. The very man who told me he hated me, now told me he loved me. From that point on that was my journey when I finally forgave my father. That's when the same-sex attraction started to wane; that's when it started to leave.“

Všetko nasvedčuje tomu, že utváranie nášho sexuálneho self je o láske – ale nie v tom význame ako aktivisti pretláčajú, že „láska je láska“, aj tá homosexuálna, ale v zmysle pravdivej lásky, pravdy, ktorá vyslobodzuje, že láska nebola v niektorých prípadoch žitá tak, aby sa sexuálne self osoby mohlo zdravo, heterosexuálne, vyvíjať. Príťažlivosť totižto ešte nie je láska, ale je skôr podnecovaná tým, čo je žiadostivé. Pritahuje nás nejaké dobro. No a v prípade, že self zažilo niečo, čo ostalo nevyriešené vo vzťahu k osobám z ranného detstva, je žiadostivé dobro toto dokončiť. To je dobro, ktoré hľadá na danom človeku. Môcť uzdraviť lásku, alebo napraviť niečo, čo bolo vtedy a tam, cez žiadostivosť osoby, ktorá nesie tie isté vlastnosti tu a teraz. Aj kliatba v rozprávkach často spočíva v neustálom opakovaní jedného scenára, akoby jedného dňa, dokým sa neurobí niečo inak, aby mohlo začať požehnanie nového dňa a pokračovanie života.

A čo taký Abel Barbin? Je možné pomocou tejto teórie vysvetliť aj prežívanie intersex osoby? Jeho otec zomrel, keď bol malinký, stretával len kňazov, a inak vyrastal v dievčenskom prostredí. Jeho zástupné emócie (vicarious emotions) boli nanajvýš pozitívne: jeho vzťah s mamou a so ženami vôbec bol veľmi pozitívny, jeho vzťah s mužmi bol pozitívny (poznal kňazov, ktorí boli autentickými svedkami Krista), a predsa to nestačilo, aby sa identifikoval ako žena, ani keď jeho telo bolo spočiatku nejednoznačné čo do pohlavných znakov. Barbin totiž spoznal význam svojho tela, jeho snubný význam. Nie že by vedel, čo znamená *snubný význam tela*, ale poznal tento význam bez toho, aby to vedel takto pomenovať: že jeho telo má schopnosť vyjadriť lásku, a následne potom, práve prostredníctvom tohto daru seba, bol schopný uskutočniť samotný zmysel svojho bytia a svojej existencie (Ján Pavol II., 2015, s.82). Preto nestačili ani pozitívne zástupné emócie na to, aby prijal rodovú identitu ženy. On zistil, že stojí za to milovať, k čomu je jeho telo prostredníkom – prostredníkom lásky, spôsobom poznania seba v láske. On keď stál zoči voči láske, Säre, poznal, čo znamená: „Toto je telo z môjho tela a kosť z mojich kostí“ – osobu, s ktorou môže vytvoriť tak jedinečné spoločenstvo práve skrze možnosť stať sa jedným telom, stať sa pre ňu až takým darom, ktorý nutne predpokladá poznanie významu vlastného tela. Všetko teda svedčí, či teória, no najmä životy skutočných ľudí, že ani v prípade Intersex ani v prípade LGBTQ nejde o prirodzenú variabilitu, ale jedná sa o poruchu, ktorá úzko súvisí práve s prežívaním lásky a žiadostivosti (hoc i žiadostivosti po láske). A toto nedokáže vyvrátiť ani kritika Freudovej teórie od Judith Butler.

Táto kritika Butler (2003, s.94) spočíva v tom, že tvrdí, že „*dispozície nie sú primárne pohlavnými skutočnosťami psyché, ale sú produkovanými účinkami zákona nastoleného kultúrou*, aktmi spoluviny a transhodnotiacimi aktmi ideálu Ja.“ Inými slovami, tabu incestu ani tabu homosexuality nie sú vlastné psyché, ale sú to len interiorizované zákony spoločnosti. Navyše, aby zvýraznila túto svoju kritiku, nehovorí o tabu incestu vo všeobecnosti (bez ohľadu na pohlavie rodiča, keďže incest sa týka blízkych príbuzných), ale zdôrazňuje iba tabu heterosexuálneho incestu (ibid., s.94-95): „Aj keď sa Freud explicitne nevyjadruje v tom zmysle, že tabu homosexuality musí predchádzať tabu *heterosexuálneho* incestu, pôsobením tabu homosexuality sa vytvárajú heterosexuálne dispozície, prostredníctvom ktorých sa oidipovský konflikt stáva možným... Takže *dispozície*, o ktorých Freud predpokladá, že *sú primárnymi alebo konštitutívnymi faktami pohlavného života*, sú dôsledkami interiorizovaného zákona, ktorý vytvára a reguluje rodovú identitu a heterosexualitu.“ Zdá sa, že Butler, ako filozof, nepovažuje psychologickú realitu za faktickú, ale fantazmatickú, v podstate, v tomto prípade neuznáva psychologickú dynamiku a nahrádza ju kultúrou a normami - predovšetkým z toho obviňuje zákon ako legislatívu, a obmedzuje tak utváranie rodovej identity človeka na

zákony pôsobiace zvonka na človeka (podotýkam, že vnucované, nanútené), bez ohľadu na zákony psychického života a diania, teda psychológie človeka. Nie jedna feministka hovorí dokonca o primárnej bisexuálnosti, či ničím neobmedzenej polymorfnosti (In Butler, 2003, s.107, 136), či priam homosexuálnosti osoby (ibid., s.101-102). Moss (2017) tvrdila, že človeka stvoril Boh ako hermafrodita – asi nečítala Písmo (Gn1,27). Butler (2003, s.108) však s primárnou bisexualitou osoby nesúhlasí, a hovorí, že je dôsledkom spôsobu výchovy dieťaťa.

Butler (2003, s.105-106) kritizuje i nasledovné zdôvodnenie tabu incestu a tabu homosexuality ako prirodzených: „Pretože všetky kultúry sa snažia reprodukovať sa a pretože určitá sociálna identita príbuzenskej skupiny sa musí uchovať, inštitucionalizuje sa exogamia a, ako jej predpoklad, aj exogamná heterosexualita. Takže tabu incestu nielen že zakazuje sexuálne spojenectvo medzi členmi tej istej príbuzenskej línie, ale zároveň obsahuje aj tabu homosexuality... *Rod nie je len identifikáciou s jedným pohlavím. Rod zároveň znamená, že pohlavná túžba smeruje k inému pohlaviu...* Tabu incestu teda nepotláča žiadne prvé dispozície, ale účinne vytvára rozdiel medzi „primárnymi“ a „sekundárnymi“ dispozíciami, čím opisuje a reprodukuje rozdiel medzi legitímnou heterosexualitou a nelegitímnou homosexualitou.“ Butler (ibid., s.110) však tvrdí, že „uvedomenie si toho, že „pôvodná“ sexualita je navždy zakázaná a potlačená, sa tak mení na tvorbu zákona, ktorý následne funguje ako zákaz tejto sexuality. Ak túžba po matke bola pôvodnou túžbou... potom je to túžba, ktorá sa v rámci tohto kultúrneho kontextu vytvára, a zároveň aj zakazuje. Inými slovami, zákon, ktorý zakazuje takýto zväzok, je tým istým zákonom, ktorý provokuje vznik takéhoto zväzku.“ Tu je však nezrovnalosť alebo nedorozumenie, lebo „pôvodná sexualita“ predsa nie je zakázaná, veď vzťah dieťaťa k matke nie je ten istý ako romantický, sexuálny vzťah dospelých osoby k dospelým osobám opačného pohlavia. Láska k rodičovi je iná než láska snúbenecká; dieťa je v prvom rade prijímateľom rodičovskej lásky, ale snúbenecká láska predpokladá poznanie snubného významu svojho tela, ktoré je schopné sebadarovania. Rodičovská láska zohráva rolu pri formovaní nášho sexuálneho self, ktoré sa dokáže správne identifikovať so svojím pohlavím a poznávať význam lásky v sebadarovaní sa, ktoré môže poznať skrze vzájomnú lásku rodičov. Pokiaľ ide o identifikáciu sa so svojím pohlavím, tak to nie je „zakázaná sexualita“, čo je predmetom, s ktorým sa v psychike pracuje, ale skôr zakúšanie lásky, ktorá sa stelesňuje telom – neviditeľná láska sa zviditeľňuje prostredníctvom tela.

Tabu incestu a tabu homosexuality sú takpovediac vývinovou úlohou, ktorú dieťa dokáže bez problémov zvládnuť. V podstate sú konštruktami, ktoré len opisujú formovanie sexuálneho self, čo by bolo možné i bez nich. Nie sú to zákazy prijaté z kultúry, nariadené človekom, ale sú **prirodzenými faktormi sexuálnej diferenciácie osoby v priebehu jej dozrievania**. Dokonca aj keby sme považovali ten „zákon, ktorý zakazuje takýto zväzok (pr. zakazujúci homosexualitu), za ten istý zákon, ktorý provokuje vznik takéhoto zväzku“ (Butler, 2003, s.110) za vnútorný, ako dispozíciu osoby, tak to už je poznané aj pomenované. Slovo Božie nám priam poskytuje vysvetlenie tohto fenoménu (Rim7,7-13): „Ale hriech som poznal iba skrze zákon; veď by som nevedel o žiadostivosti, keby zákon nehovoril: „Nepožiadáš.“ ...Ja som kedysi žil bez zákona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil a ja som zomrel; i ukázalo sa, že to prikázanie, ktoré bolo pre život, bolo mi na smrť... Tak teda zákon je svätý, aj prikázanie je sväté, spravodlivé a dobré. Teda to dobré stalo sa mi smrťou? Vonkoncom nie! *Ale hriech, aby sa ukázal ako hriech, spôsobil mi prostredníctvom toho dobrého smrť, aby sa tak hriech skrze prikázanie ukázal nadmieru hriešnym.*“ Tabu incestu aj tabu homosexuality, keď sa poruší ich formujúce pôsobenie v osobe človeka, prináša následky, o ktorých svedčí sám život:

rôzne telesné poruchy a deformácie v dôsledku incestu aj rôzne nešťastné príbehy osôb v dôsledku homosexuality (nie v dôsledku toho, že by boli týraní ľuďmi okolo seba pre homosexualitu). Ak pomocou porušenia dobrého zákona, napríklad tabu incestu, osoba zakúsi nejakú poruchu, tak nie tabu incestu je zlým zákonom, ale práve vďaka tej poruche sa ukazuje ako veľmi dobrý a žiaduci (aby sa predchádzalo takým poruchám).

Butler (2003, s.96) píše: „Tabu incestu a implicitne aj tabu homosexuality je represívnym príkazom, ktorý predpokladá existenciu pôvodnej túžby, umiestnenej v predstave „dispozícií“, podliehajúcu potlačeniu *pôvodne*“—toto nemusí byť myslené ako pôvodná homosexuálnosť, ale skôr odkazuje na vzťah dieťaťa k rodičovi rovnakého pohlavia—„homosexuálneho libidálneho zamerania a vytvárajúcu sublimovaný fenomén heterosexuálnej túžby... Chápanie Freuda a dispozícií ...znázorňuje pohlavné dispozície ako preddiskurzívne, v časovom slede prvotné a ontologicky samostatné pudy, ktorých cieľ a význam predchádza ich objaveniu sa v jazyku a v kultúre.“ To nás vracia na **počiatok**. Čo bolo skôr: zákony človeka (formovanie kultúry), či zákony prírody? Bolo najprv pohlavie, ktorého spolužitie vytváralo určitú kultúru, alebo kultúra a spoločnosť, ktorá vytvorila mužstvo a ženstvo? Svedectvo života Abela Barbina dokazuje, ako sú dispozície k láske heterosexuálne a nezmení to, ani keď by človek mal pohlavie intersex a bol vychovávaný v nejakom rodovo špecifickom prostredí a bol v ňom šťastný, a nezmení to ani keď túto osobu budú kultúrou a zákonom vychovávať ako iné pohlavie. A ani, keď táto „výchova“ bude mať rysy „vymývania mozgu“ implantovaním rodovej identity opačnej k vlastnému pohlaviu osoby, ako sa stalo Davidovi Reimerovi. Otázka počiatku nehovorí, že nejaké pohlavie je lepšie ako to druhé, alebo že nejaká sexuálna orientácia je lepšia než druhá, preto že by jedna osoba bola lepšia než druhá, ale z počiatku vieme, že jedno je pravdivé a iné je poruchou, a to nijako neznižuje hodnotu osoby a ani to nevylučuje, že túto osobu miluje Boh. Nakoniec, Boh je blízko práve trpiacim a skrúšeným⁶ (Mt9,12). Možno je lepšie nemať poruchu, ale či je niekto lepší ako niekto iný, je otázka čnosti a skutkov milosrdenstva a lásky a nie poruchy.

A predsa, Butler (2003, s.98) hovorí o konšteláciách identifikácií, ktoré vyhovujú alebo nevyhovujú *kultúrne nanúteným* štandardom rodovej identity. Je teda rod nezávislý na pohlaví ale je závislý na kultúre? Mužstvo a ženstvo predsa ostáva bez ohľadu na to, akú sociálnu pozíciu zastávajú muži či ženy v rôznych kultúrach, s ktorou nemusia súhlasiť a nemusí im vyhovovať, nemusia ju chcieť – možno ženy nemohli kedysi voliť a nesúhlasili s tým, ale aj tak boli ženami. Boli ženami, ktoré utvárali kultúrne zmeny. Ako hovorí Růžička (2009, s.90): „Ľudská pohlavná vzájomnosť je *dôvodom* kultúry, kultúra je dielom ľudskej pohlavnosti. Byť mužom či ženou dáva ľuďom príležitosť až ona.“ Jedným nedostatkom kritiky kultúry feministkami spočíva v tom, že vidia kultúru ako patriarchálnu a ich vzdor voči historickým nerovnostiam v sebarealizácii (ako je to, že ženy nemohli voliť, boli skôr v domácnosti a muži boli tí, čo chodili do zamesntania, a pod.) premietajú do tejto diskusie o rode a pohlaví. V skutočnosti im nejde vôbec o homosexuálov ani intersex; osoby LGBTQI len používajú na vlastné feministické ciele – a to je strašné.

⁶ „Vzýval som, Pane, tvoje meno z priepastnej jamy. Počul si môj hlas... Keď som ťa volal, bol si blízko, vravel si: „Neboj sa!“ Viedol si, Pane, spory mojej duše, vykúpil si môj život. Videl si, Pane, moju utýranosť, zastaň sa môjho práva!“ (Nár3,55-59) – tieto spory duše sú spory na život a na smrť a keď nás Pán vykúpil a zastal sa nášho práva, tak je to právo na pravdu, slobodu a život. On nedáva súhlas nepravde ani hriechu, ale „nepohŕda srdcom skrúšeným a poníženým“ (Ž51,19).

Feministické teórie vôbec nevysvetľujú homosexualitu a psychológiu intersex, ale používajú tieto osoby na to, aby obhajovali ženský rod a postavenie žien. Pointa gender a pohlavia neslúži pre znormalizovanie homosexuality, ale homosexualitu používajú na potvrdenie tohto rozdelenia na gender a pohlavie, pretože vnímali svoju nevýhodnú pozíciu v rámci spoločnosti, ktorá bola daná „kultúrnym chápaním“ ženského pohlavia, ako toho, ktoré nemôže voľiť, nemôže chodiť do práce, má doma upratovať, nosiť šaty, a pod. Ich vzdor voči konkrétnym skutkom sa zmenil na boj proti pohlaviu ako takému a umelé rozdelenie na gender a pohlavie, a v takom kontexte dáva zmysel ich tvrdenie, že gender môže byť čokoľvek, lebo aj ženy môžu robiť akúkoľvek prácu, a sú rovnocenné mužom v zmysle hodnoty ich osoby. Mysleli si, že keď zrušia pohlavie (denaturalizáciou pohlavia), vtedy budú mať rovnaké práva a postavenie ako muži. Napríklad Wittig (In Butler, 2003, s.162) hovorí, že „žiadna žena nemôže vyriešiť „Ja“, ako muži, lebo iba oni sú úplným subjektom a preto sú bez pohlavia.“. Hľa, pomoc osobám LGBTQI vôbec nie je ich cieľom, ale oni sú pre nich prostriedkom na ich boj za rovnoprávne ciele lebo oni sú podobnou „obeťou“ ako ony. A to je v podstate zneužívanie. Nakoniec aj samotná Judith Butler (2003), „one of the foundational thinkers in queer theory“ (Byrne, 2024), vo svojej knihe „Trampoty s rodom“, hneď v názve uvádza, že Feminizmus súvisí s podrovaním identity, kde hovorí ako sa tradičný feminizmus mylí vo svojom pohľade na pohlavie a rod. Paradoxne tak urobila prácu za nás – v tejto knihe nemusíme venovať toľko času zdôvodňovaniu toxického vplyvu feminizmu na formovanie gender teórie a duality pohlavie-rod.

I napriek tomu si povedzme, ako príklad, ako niektoré tieto feministické teórie uvažujú o rode a pohlaví, aby sme potvrdili, ukázali, že vplyv feminizmu na gender teóriu nie je vymyslený, ale reálny. Lebo táto dualita pohlavie-rod a snaha o etablovanie prirodzenej variabilnosti popretím existencie porúch, pochádza v skutočnosti z feministických teórií (má korene práve v nich). Totiž, práve feministické teoretičky priniesli názor, že „rod je kultúrna interpretácia pohlavia alebo že je kultúrne konštruovaný“ (Butler, 2003, s.24), čomu zodpovedná súčasná gender teória o rode ako o sociálnom konštrukte (Dušková a kol., 2022). Niektoré feministky tvrdia, že „ženy sú definované prostredníctvom svojho pohlavia, kým muži sú velebení ako nositelia univerzálneho človečenstva“, čiže nemajú pohlavie (In Butler, 2003, s.26). Monique „Wittig tvrdí, že v podmienkach *povinnnej heterosexuality* je kategória pohlavia vždy ženská, lebo mužská zostáva neoznačená, a je teda synonymická k „univerzálnemu“.“ (ibid., s.37) Inými slovami, „len muži sú „osobami“ a jediný rod, ktorý existuje, je ženský. ...V skutočnosti neexistujú dva rody. Existuje len jeden: ženský rod, kým ten „mužský“ nie je rodom. Pretože mužský nie je mužský ale všeobecný. Preto Wittig **vyzýva k deštrukcii „pohlavia“**, aby tak ženy mohli prijať status univerzálneho subjektu.“ (ibid., s.39) Naopak, Julia Kristeva tvrdí, že „striktne vzaté, nedá sa povedať, že existuje čosi ako „ženy““, a Luce Irigaray tvrdí, že „žena nemá pohlavie.“ (Butler, 2003, s.15) Pre Simon de Beauvoir sú ženy ako tie Druhé, „negatívny náprotivok mužov“, definované skrze „nedostatok“, pretože nemajú penis (tzv. *falologocentrizmus*), a preto, zároveň, ženské pohlavie nemožno vymedziť ani určiť, preto je ženský rod len príznakový (ibid., s.26).

Wittig aj Foucault tvrdia, že keby sa **heterosexuálna hegemonia**⁷ rozpadla a bola

⁷ *Hegemonia* je proces pôsobenia mocenských praktík, ktorými vládnuce skupiny v spoločnosti udržiavajú status quo, a to za pomoci budovania preventívneho súhlasu spoločensky podriadených skupín so spoločenským usporiadaním. Možno ju tiež popísať ako usporiadanie síl skupín spôsobom, kedy jedna skupina, či už priamo

premiestnená, kategória pohlavia by ako taká zmizla, vlastne by sa rozptýlila.“ (Butler, 2003, s.37) „Wittig sa nevyhýba tvrdeniu, že zavrnutie povinnej heterosexuality bude zároveň slávnostným začiatkom skutočného humanizmu „osoby“, oslobodenej z okov pohlavia... *Príchod individuálnych subjektov si vyžaduje v prvom rade zničenie kategórií pohlavia...* Lesba je jediný koncept z tých, čo poznám, ktorý je mimo kategórií pohlavia.“ (ibid., s.38-39) V niektorých prácach Monique Wittig je **„homosexualita... možnosťou, ako zvrhnúť alebo rozšíriť kategóriu pohlavia...** Dokonca vyzýva k alternatívnej ekonómii rozkoší, aby sa zvrhla konštrukcia ženskej subjektivity, ktorej sa prisudzuje výlučne reprodukčná funkcia. Rozšírenie rozkoší mimo rámca reprodukčnej ekonómie tak naznačuje špeciálne ženskú podobu erotickej difúzie, ktorá sa chápe ako kontrastratégia voči reprodukčnej konštrukcii genitálnosti.“ (In Butler, 2003, s.48) To je ale toxický pohľad na to najkrajšie, čo umožňuje ženské telo: tehotenstvo, dar nového života.

Wittig svoje teórie dotahuje do krajností. Dokonca tvrdí, že „lesba nie je žena. Wittig tvrdí, že žena existuje iba ako termín, ktorý stabilizuje a konsoliduje binárny a opozičný vzťah k mužovi a ako ďalej tvrdí, je to vzťah heterosexuality. Podľa Wittig, lesba tým, že odmieta heterosexualitu, nie je viac definovaná v termínoch opozičného vzťahu. Lesba transcenduje binárnu opozíciu medzi ženou a mužom; lesba nie je ani žena ani muž... Lesba nemá žiadne pohlavie; je mimo kategórií pohlavia... Wittig je toho názoru, že vzťah heterosexuality nie je ani recipročný, ani binárny v obvyklom slova zmysle; pohlavie je už vždy ženské, je totiž len jedno pohlavie, a to ženské. Byť mužom neznamena byť „pohlavne určeným“ človekom; byť pohlavným/nou je vždy spôsob, ako sa stávať čiastkovým/ou a vzťahovým/ou, kým muži na tomto systéme participujú v podobe univerzálnej osoby.“ (In Butler, 2003, s.157) Vôbec neuvažuje o psychológii homosexuality, ale obmedzuje jej vysvetlenie (jej existencie) výlučne na sociálnu kategóriu, ktorú si možno zvoliť, a priam naznačuje, že je to tá najlepšia voľba, lebo „transcenduje binárnu opozíciu medzi ženou a mužom“.

Pretože podľa Wittig (In Butler, 2003, s.159) „„integrita“ a „jednota tela“, ktoré sa často považujú za pozitívne ideály, slúžia účelom fragmentácie, reštrikcie a nadvlády.“ Takže „žena je partikulárna, vzťahová,... preto si Wittig myslí, že žiadna žena nemôže vyriešiť „Ja“ ako muži, lebo iba oni sú úplným subjektom a preto sú bez pohlavia.“ (ibid., s.162) „Odložiť pohlavie možno až vtedy, keď ženy celkom nadobudnú svoje „Ja“.“ (ibid., s.163) A je to pre ňu dôležité, lebo sa nazdáva, že heterosexuálne štruktúry, ktoré sú povinné, „mužom prinášajú právo naplno a autoritatívne sa prejavovať v reči, kým ženám to isté právo odopierajú. No táto sociálne konštituovaná asymetria zastiera a naruša predsociálnu ontológiu jednotne formovaných osôb, ktoré sú si rovné.“ (ibid., s.160) Preto si myslí, že cez **„lesbianizovanie celého sveta, je možné zrušiť povinnú heterosexualitu.“** (ibid., s.166) Aj „Lacanovský diskurz sa sústreďuje na pojem „rozdelenia“, na ono primárne a základné rozštiepenie, ktoré vnútorne rozdeľuje subjekt a vytvára dualitu pohlaví.“ (ibid., s.83) Títo všetci teda hovoria o rozdelení a rozštiepení, a my hovoríme o jednote, o spojení v láske. Práve vďaka možnosti vytvorenia jednoty, až takej intímnej jednoty, že sa stanú jedným telom, má zmysel naše pohlavie.

Podľa Wittig (In Butler, 2003, s.158) **„pohlavie“ je reálnym prejavom násilného procesu v**

alebo nepriamo, vládne ostatným bez potreby použitia hrubej sily. (Wikipedia 4, n.d.) – Potom „heterosexuálna hegemonia“ je strašným blodom a nepravdivým obvinením, ktoré akurát tak podporuje šírenie morálnej paniky.

realite, je jeho dôsledkom, pričom tento proces je zamaskovaný práve svojím dôsledkom. Jediné, čo sa javí navonok, je „pohlavie“, takže „pohlavie“ sa chápe ako celistvosť niečoho nezapríčeného, no iba preto, že príčinu nemožno nikde vidieť.“ Podľa nej (ibid., s.159) sa síce, „pohlavie chápe ako bezprostredne dané, ako vnímateľná danosť, ako fyzické črty, ktoré patria k prirodzenému poriadku. No to, čo považujeme za fyzickú a za priamu percepciu, je iba sofistikovanou **a mýtickou konštrukciou, imaginárnou formáciou**, čo nanovo interpretuje fyzické črty, ktoré sú samy osebe rovnako neutrálne ako všetky ostatné črty, no sú zvýznamnené sociálnym systémom prostredníctvom siete vzťahov, v ktorých sú vnímané.“ „Wittig tvrdí, že namiesto toho, aby sa niekto mohol stať ženou, môže sa stať lesbou, ...a tak jej lesbický feminizmus ...implicitne predpokladá, že lesbizmus je logickým alebo politicky nutným dôsledkom feminizmu (novým spôsobom existencie tela v rámci kultúrneho poľa).“ (Butler, 2003, s.176)

Wittig však nebola jediná za zrušenie pohlavia a heterosexuality. „Foucault ... tvrdí, že keď sa „pohlavie“ stratí, bude to mať za následok, že tieto rozličné funkcie, významy a orgány, somatické a psychické procesy sa bezstarostne rozptýlia, pričom sa zároveň rozbuja rozkoš mimo poznateľnosti nanútenej jednoznačnými pohlaviami, ktoré sú teraz určené v rámci binárnych vzťahov.“ (In Butler, 2003, s.135) Je však nanajvýš nepravdepodobné, že keď by zmizlo pohlavie,—a vôbec je nepravdepodobné to, že by mohlo nejako zmiznúť—tak zmiznú starosti a psychické problémy, poruchy, a rozbuja sa rozkoš. Ľudské telo vo svojej pohlavnosti práve poskytuje tú najnežnejšiu a najvášnivejšiu výmenu lásky, ktorá je v zhode s hodnotou osoby, navzdory rovnakopohlavným aktom, ktoré sú skutočným používaním druhého pre vlastnú slasť, nerešpektujúce teda základnú hodnotu osoby, s ktorou sa používanie osoby, jej spredmetnenie, vylučuje. Práve takéto používanie osoby prináša neraz psychické problémy, smútok a samotu.

Jednou z chýb feministického hnutia je, že „chápe ženskosť ako prítomnosť alebo absenciu mužskosti, alebo, prinajlepšom ako prítomnosť pasívnosti, ktorá je u mužov vždy aktivitou.“ (In Butler, 2003, s.152) „V istom zmysle sa binárna reštrikcia kultúry javí ako predkultúrna bisexualita, ktorá sa vnesením do „kultúry“ mení na heterosexuálnu intimitu.“ (ibid., s.83) Ako bolo už pomenované, nič z týchto feministických teórií homosexualitu nevysvetľuje, iba ju používa preto, lebo vyhovuje ako prostriedok dosiahnutia rovnakého postavenia pre ženy ako majú muži. Kto vie, či keby sa mnohé feministky dožili dnešnej doby, či by ešte tak horlili za homosexualitu, keď už je dosiahnutá rovnoprávnosť, niekde priam dominancia žien? Sú to ženy, čo majú moc, zvlášť keď sa začnú oháňať nerovnoprávnosťou. Ale to všetko má predsa ďaleko od témy pohlavia a rodu! A predsa, podľa Butler (2003, s.9) je „identita vlastne politicky konštruovaná a regulovaná“, a preto, „povinnú heterosexualitu chápe ako režimy moci a diskurzu“ (ibid., s.10). Podľa nej je „filozofia rozhodujúcou disciplínou“ (ibid., s.12) pre riešenie otázky *trampot s rodom*, ako nazýva aj svoju knižku. Chceme sa však spoliehať na filozofiu, keď sa týkajú tieto otázky odborných vedecky overených faktov a dostupných poznatkov? Koho filozofiou by sme sa mali riadiť, keď by sme sa nechceli nechať viesť poznateľnou pravdou?

Ako môžeme vidieť, filozofia, a zvlášť tieto feministické teórie, sú takými bludmi, ktoré by nikto so zdravým rozumom nemohol nijako prijať. Zachádzajú tak ďaleko za zdravý rozum, že to vyzerá, že trpia akýmsi komplexom Počiatku, pretože v mnohých z nich sa objavuje, možno i nevedomo, Biblický počiatok (muž ako všeobecné človečenstvo, muži tí „prví“ a ženy tie

„druhé“, a pod.). Podľa Butler (2003, s.202) počiatok teda „ontológia nie je základom, ale normatívnym príkazom, ktorý rafinovane pôsobí tým, že sa sám inštaluje do politického diskurzu ako jeho nutný základ.“ Je teda pohlavie (v jednote s rodom) preddiskurzívne, bolo pohlavie skôr ako kultúra, alebo je naozaj až sociálnym konštruktom? Tak sa teda pozrime na ten počiatok.

8. Počiatok – Ontológia rodu

Počiatok, ku ktorému sme dospeli diskusiou o pohlavnej diferenciacii v predošlej kapitole (ako fyziologickej tak psychologickej, ktoré spolu neoddeľateľne súvisia), súvisí s ontológiou rodu, alebo otázkou, ako to bolo s pohlavnosťou (a rodom) pred tým, než vznikla (patriarchálna) spoločnosť, alebo kultúra vôbec. Tento počiatok nás privádza k samotnému počiatku stvorenia človeka. „V ten deň, keď Boh stvoril Adama, učinil ho na Božiu podobu. Stvoril ich ako muža a ženu, požehnal ich a dal im meno „Človek“ v ten deň, keď ich stvoril.“ (Gn5,1-2) Či už niekto verí Biblickému opisu (Gn 1 a 2) alebo nie, keď sa na tento počiatok odvoláva pápež Ján Pavol II. (2015, s.66) zdôrazňuje, že „keď hovoríme o prvotných ľudských skúsenostiach, máme na mysli nie až tak ich vzdialenosť v čase, ako skôr **ich zakladajúci význam**. Nie je teda dôležité, že tieto skúsenosti patria do prehistórie človeka (do jeho „teologickej prehistórie“), ale že sú vždy *u koreňa každej ľudskej skúsenosti*.“ Preto, keď Butler (2003) namietla, že vie byť táto preddiskurzívna realita zidealizovaná, my tvrdíme, že je realitou každého jednotlivca, ktorý ju môže poznávať zo svojej osobnej skúsenosti. Preto tiež veríme, že **„návrat k počiatku, k onomu božskému plánu s človekom od okamžiku stvorenia, je východisko z krízy hodnôt**.“ (Ján Pavol II., 2015, s.14)

Nemožno sa síce vrátiť do stavu pred prvým hriechom, do stavu prvotnej nevinnosti, ktorý je nám nedostupný, ale my v Kristovi môžeme zakúšať *vykúpenie tela*. Práve On nám umožňuje zakúšať obnovený vzťah s Bohom a žiť Jeho plán s ľudskou láskou, žiť ako človek stvorený na Boží obraz nesúci nesmiernu hodnotu – až takú hodnotu, že Boh si sám vzal na seba ľudské telo (Flp2,7), aby ho vykúpil, obnovil a oslávil, a svoje vlastné Telo nám dal za pokrm vo sviatosti, pretože z Jeho osláveného Tela čerpáme všetky milosti (ako živiny) potrebné pre život v tele. A kto sa spája s Ním, je s ním aj jeden Duch (1Kor6,17). Toto vykúpenie tela je ponúknuté každému človeku. A čo ak má človek poruchu vývinu pohlavných znakov (intersex)? Veď už Moss (2017), ktorú sme citovali na začiatku tejto knihy, tvrdí, že „the power of intersex bodies is their ability to disrupt social norms... The truth is that intersex just might be the silver bullet in the culture wars about sex and gender.“ Môže nám návrat k počiatku pomôcť pochopiť aj telo intersex osôb? Môže tento počiatok a Boží plán s človekom pomôcť osobám s DSD (intersex) nájsť zmysel svojho tela?

Dreger (2009) sa venuje a skúma históriu hermafroditov. Ako ôsmačka na základnej škole zažila zážitok, ktorý by asi Hillman (2000) nazval osudným daimonom. Ona ho opisuje nasledovne (2009, s.15-16): „Bola som vtedy asi trinásťročná, sedela som v ôsmej triede pri výuke zdravovedy a zviňala som sa nervozitou ako zbytok spolužiakov. Začali sme preberať lekciiu o sexuálnej výchove a všetci sme boli k smrti vystrašení z toho, o čom nás (podľa toho, čo sa hovorí) úplne neviazaný učiteľ hodlal prinútiť diskutovať. Chvíľku nehovoril nič, iba zvyšoval napätie. Nakoniec prehovoril. „Ako viete, či ste chlapec alebo dievča?“ Zarazili sme sa a chichotali. Predsa nás nebude nútiť, aby sme to povedali. Potom svoju otázku jemne preformuloval: „Ako môžete povedať, že ste chlapec alebo dievča?“ Nastala chvíľa trápneho ticha a uhýbavých pohľadov. Konečne jeden študent, taký buran z prednej lavice, napäté mlčanie prelomil: „Podľa génov!“ Všetci sme si po tejto roztomilej, neškodnej, nudnej odpovedi vydýchli úľavou. „Správne!“ odpovedal učiteľ bez akéhokoľvek zaváhania. „Strhni ich zo seba! Strhni tie džíny zo seba!“ (Nepreložitelná slovná hračka, anglické slovo *genes* sa

vyslovuje rovnako ako *jeans* – pozn.preklad.) Vypukli sme do smiechu a naše tváre jasne sčervenali. Po tomto vtipе, dlho potom, čo som sa prestala smiať, a dlho pred tým, než som sa dozvedela o hermafroditoch, ma táto otázka trápila. „Čo presne ma robí dievčaťom? ..Záležalo na tom, že som dievča? Ako na tom záležalo? A čo to presne znamenalo byť dievčaťom? Ako toto telo formuje môj život?“ To sú veľmi dobré otázky; čo presne znamená naše pohlavie pre život—či už muž alebo žena, alebo telo s DSD, intersex—ktoré si môže skúsiť zodpovedať každý osobne. Nám to teraz však pomáha otvoriť dvere do trinástej komnaty.

Uvažovanie Dreger (2009, s.17) o tele hermafroditov ju priviedlo k otázke: „Toto sporné telo nás núti pýtať sa, čo to presne je..., čo robí zbytok nás nesporný. Vnucuje nie tak ľahkú otázku, čo znamená byť „normálnym“ mužom alebo „normálnou“ ženou. Georges Canguilhem vo svojej štúdii normálneho a patologického poznamenal, že „nie je paradoxné prehlásiť, že abnormálne, zatiaľ čo logicky druhé, je existenciálne prvé.“ Inými slovami, máme tendenciu si myslieť, že normálne (v tomto prípade „normálna“ sexuálna anatómia) existovalo skôr, než sme poznali abnormálne, avšak v skutočnosti až vtedy, keď čelíme niečomu, čo považujeme za „abnormálne“, sa pristihujeme pri tom, že zápolíme s formulovaním toho, čo je „normálne“.“ „Porušené“ vydáva teda svedectvo „neporušenému“, a tieto pojmy používam úmyselne preto, lebo náš život, každého človeka, je porušený hriechom, a toto porušiteľné telo si oblečie neporušiteľnosť, smrteľné si oblečie nesmrteľnosť a keď si toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: „Smrť pohltilo víťazstvo. Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoj osten? (1Kor15,53-55) Inými slovami, niet sa čomu čudovať, že je vo svete porušiteľnosť – a ani zďaleka sa netýka len intersex tela, ale týka sa každého z nás. Dobrá správa je, že táto porušiteľnosť nemá posledné slovo a ani to nie je náš „osud“.

Boh nás **znovuzrodil pre živú nádej** vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych (1Pt1,3). Či muž, či žena, či Intersex, či LGBTQ, už teraz, v tomto tele a živote, môžeme zakúšať, „**čo je neporušiteľné**: tichý a pokojný duch; to je vzácne pred Bohom.“ (1Pt3,3-4) Ako to dokážeme? Ako sa to dá? Slovo opisuje, ako sme to dosiahli, skrze vieru v Božieho Syna: „Poslušnosťou pravde ste si očistili duše, aby ste mali bratskú lásku bez pokrytectva. Preto sa zo srdca navzájom vrúcne milujte! Veď ste sa **znovuzrodili nie z porušiteľného semena, ale z neporušiteľného: Božím slovom, živým a večným**. Lebo každé telo je ako tráva a všetka jeho sláva ako kvet trávy. Tráva uschne, kvet odpadne, ale Pánovo slovo trvá naveky. A to je to slovo, ktoré sa vám zvestovalo.“ (1Pt1,22-25) Nedivme sa teda, že je tu porušiteľnosť, veď sa „seje porušiteľné, vstáva neporušiteľné; seje sa potupené, vstáva slávne; seje sa slabé, vstáva mocné, seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné.“ (1Kor15,42-44) Ale my máme prístup k tej láske, pravdivej a krásnej, skrze *znovuzrodenie Božím Slovom*. Božie Slovo je dostupné každému z nás, veď je svet informácií a technológií. Počiatok nie je zidealizovaný a nedosiahnuteľný, toto je počiatok, ktorý je dostupný skrze naše znovuzrodenie. A ak by si aj niekto nezvolil znovu sa narodiť (Jn3,3-9), môže aspoň vedieť, aký je ten počiatok, ktorý je zakladajúci aj pre jeho život.

V čom spočívajú obavy vyjadrované v diskusiách o počiatku a ontológii rodu o preddiskurzívnom pôvode pohlavia? Azda tiež v morálnej panike? Pozrime sa aspoň na niektoré z nich detailnejšie. „Z času na čas sa feministická teória nechá zatiahnuť do uvažovania o prapôvode, teda o období pred „patriarchátom“, ako sa to občas nazýva, a tak potom vzniká fiktívna perspektíva, z ktorej sa následne uvažuje o náhodnom charaktere dejín útlaku žien.“ (Butler, 2003, s.58) Obávajú sa, že uvažovanie o tom „...ako to bolo pred

príchodom zákona“—môže viesť k uvažovaniu o tom—„ako došlo k tomu, že sa zákon napokon nevyhnutne objavil v dnešnej podobe. Konštrukcie tohto začiatku sa uchylujú k opisom stavu vecí pred ustanovením zákona... Príbeh o pôvode je teda strategickou taktikou rozprávania, ktorá rozprávaním jednoduchého, autoritatívne podloženého opisu nezrekonštruovateľnej minulosti spôsobí, že sa konštituovanie zákona bude javiť ako historická nevyhnutnosť.“ (Butler, 2003, s.59) Podľa Butler (2003, s.202) „nejestvuje nijaká ontológia rodu, ktorá by mohla byť základom politiky, pretože rodové ontológie vždy operujú v rámci stanovených politických kontextov ako normatívne príkazy, ktoré definujú, čo je spoznatelné pohlavie, pričom sexualitu určujú reprodukčnými obmedzeniami, a to tak, že zavádzajú vopred predpísané požiadavky, ktorých splnením sa pohlavne alebo rodovo určené telá stávajú kultúrne spoznatelnými. *Ontológia teda nie je základom, ale normatívnym príkazom, ktorý rafinovane pôsobí tým, že sa sám inštaluje do politického diskurzu ako jeho nutný základ.*“

Hoci teda Butler (2003) preddiskurzívny počiatok rodu neuznáva, dalo by sa povedať, že svojim vlastným argumentom odporuje, keď v inej diskusii kritizuje teóriu Lacana, ktorý hovorí, že „potlačenie formuje osobu zasiahnutú potlačením práve cez zakazujúci otcovský zákon“ (In Butler, 2003, s.84), čím Lacan naznačuje, že to pôvodné, počiatkové, pred tým, než bolo potlačené, nie je osobe dostupné. Ale, keďže Butler chce podtrhnúť „škodlivý vplyv otcovského zakazujúceho zákona“, tak tvrdí (ibid., s.84-85), že „fakt, že nemôžeme túto minulosť (tú potlačenú, oddelenú od prítomnosti) spoznať z pozície vzniknutého subjektu, ešte neznamená, že sa táto minulosť nevynára opäť v reči tohto subjektu ako *felure*, ako trhlina, metonymické podkláznutie... Ani predpráva minulosť *jouissance* (pôžitok) nie je spoznatelná prostredníctvom hovoreného jazyka a v rámci jeho možností; **neznamená to však, že táto minulosť nie je opodstatnená.** Samotná nedostupnosť tejto minulosti, o ktorej svedčí metonymické podkláznutie v súčasnej reči, **potvrďuje pôvodnú plnosť ako nepopierateľnú realitu.**“ A keď ženy a muži vydávajú svedectvo svojmu pohlaviu (rodu), ktoré sa nijako nevynára ani tajne ani v nejakej metonymickej forme, tak ono už nie je nepopierateľnou realitou od počiatku (teda pôvodnou plnosťou)? Zdá sa, že to, či uznáva počiatok alebo nie, závisí od toho, či to slúži jej kritike zakazujúceho zákona.

Butlerovej (2003) uznanie opodstatnenosti počiatku by bolo spoločným bodom s Teológiou tela podľa Jána Pavla II. (2015). V nej pápež opisuje *prvotnú samotu* („sám bol človek bez vzťahu k pohlaviu“, Ján Pavol II., 2015, s.40), *prvotnú nahotu* („boli nahí a nehanbili sa“, Gn2,25) a *prvotnú jednotu* (ktorá má základ v mužstve a ženstve; Ján Pavol II., 2015, s.52), ktoré boli detailnejšie vysvetlené v predošlých častiach, zvlášť v Summe o LGBTQ. Feministickí autori však tvrdia, že pôvodná nebola pohlavnosť muža a ženy, ktorí boli takto stvorení na Boží obraz, aby mohli žiť lásku a jednotu, vytvoriť jedinečné spoločenstvo, ale tvrdia, že pôvodná bola bisexualita alebo až homosexualita, ktorá bola vlastne zákonom zakázaná a potlačená (Butler, 2003). Je to taký paradox, pretože Butler (2003, s.184) sa práve pýta: „Ako telo na svojom povrchu znázorňuje neviditeľnosť svojej skrytej hĺbky?“, čo je práve to, čo chce sv. Ján Pavol II. (2015, s.12) uchopiť jeho teológiou tela, že „veď telo a iba ono, je schopné urobiť viditeľným, čo je neviditeľné: duchovné a božské. Bolo stvorené, aby prenášalo do viditeľnej skutočnosti sveta tajomstvo skryté od večnosti v Bohu, a tak bolo jeho znamením.“ Práve preto „duša“—nie je—„to, čo telu chýba“, prečo by sa telo malo „prezentovať ako označujúci nedostatok.“ (Butler, 2003, s.185) Osoba je jednota tela a duše (Noriega, 2017, s.62) a pohlavné telo teda zjavuje to, čo bolo od počiatku, lebo zjavuje to duchovné a božské.

Samotná Butler (2003, s.193) vo svojej teórii pohlavia a rodu ako performatívneho skutku („as a reiterated social performance rather than the expression of a prior reality“) hovorí: „Ak sú rodové atribúty a akty, tieto **rozličné spôsoby, ktorými telo prejavuje alebo vytvára svoje kultúrne signifikácie, preformatívne, potom neexistuje žiadna vopred daná identita**, s ktorou by sa dal akt alebo atribút porovnávať; v takom prípade neexistujú žiadne pravdivé alebo nepravdivé, pravé alebo skreslené rodové akty a v takom prípade by vyšlo najavo, že **postulovanie pravej rodovej identity je regulačnou fikciou**. To, že sa táto rodová identita vytvára sústavnou sociálnou performanciou, znamená, že aj predstavy základného pohlavia a skutočnej alebo záväznej maskulinity či femininity sa konštituuju ako súčasť stratégie, ktorej existencia odhaľuje performatívny charakter rodu a performatívne možnosti rodových konfigurácií, množiacich sa a rozširujúcich sa nad reštrikčný rámec *maskulinistickej nadvlády a povinnej heterosexuality*.“

Butler (2003) svoju teóriu performancie (od angl. slova *performance*, konanie, napr. herecký výkon) stavia na príklade nosenia ženských šiat mužmi. Zdá sa to byť dosť málo, aby len to, keď si muž oblečie ženské šaty, bolo základom, na ktorom stojí masívna rodová teória. Ale ona (ibid., s.188) hovorí: „Ak nosenie ženských šiat mužmi vytvára unifikovaný obraz „ženy“, odhaľuje zároveň aj oddelenosť týchto aspektov rodovej skúsenosti, ktoré sú *falošne naturalizované ako jednota* dosahovaná prostredníctvom regulačnej fikcie heterosexuálnej koherencie. *Pohlavie a rod teda nechápeme ako heterosexuálne koherentné, ale ako odnaturalizované* prostredníctvom performancie, pri ktorej vychádza najavo ich odčlenenosť a ktoré dramatizuje kultúrny mechanizmus ich umelo vytvorenej jednoty.“ Keď muž nosí ženské šaty, nie len že to nie je podľa nej nenormálne, ale nie je to podľa nej ani „imitácia originálu... **Ide o paródiu na predstavu originálu**... Rodová paródia odhaľuje, že pôvodná identita, podľa ktorej sa tvarujú rody, je imitáciou bez pôvodu.“ (ibid.) Čiže to, že sa ženy nejako obliekajú, vraj nesúvisí s ničím ženským, a „ide o rodovú paródiu, ktorá zbavuje hegemonickú kultúru a jej kritikov nároku naturalizovať alebo esencionalizovať rodové identity“ (ibid., s.189).

„Keďže ide o imitácie, ktoré *odstránili význam originálu*, imitujú mýtus samotnej originality. Namiesto pôvodnej identifikácie, ktorá poslúžila ako určujúca príčina, môže byť rodová identita premyslená ako osobné kultúrne dejiny prijatých významov, podliehajúcich súboru imitatívnych praktík, ktoré sa okrajovo vzťahujú k iným imitáciám a spoločne vytvárajú ilúziu primárneho a vnútorného rodového Ja.“ (Butler, 2003, s.189) Problémom sa stáva „**strata zmyslu pre normálne**“—čomu Butler ale neprpisuje pravdivý, negatívny význam a zmysel tohto tvrdenia, že by bolo zlé „od najmladšieho veku zbavovať ľudí prirodzeného odporu k perverznostiam, aby znecitliveli a dali sa bez námietok manipulovať rozkladnou agendou mravného a morálneho relativizmu“ (Sloboda, 2024, s.42), ale hovorí, že—„keď to, čo je „normálne“ a „pôvodné“, je odhalené ako kópia, a navyše ako kópia, ktorá musela zlyhať, lebo vysvitlo, že je ideálom, ktorý nikto nemôže stelesniť.“ (ibid., s.190)

Uvažuje teda niečo v tom zmysle, že mužstvo a ženstvo je teda kópia originálneho obrazu muža a ženy,—ktorí boli stvorení na Boží obraz, Jeho obrazom sú, takže On je teda originál,—ktorý je však ideálom, ktorý nikto nedokáže stelesniť, a preto pohlavie nie je ani pôvodné ani normálne, a my sme len stratili zmysel pre normálne. Je hrdá, ako sa jej rečou podarilo odstrániť význam originálu. Možno si neuvedomila, že my netvoríme človeka „od nuly“, že by sme ho mali vymýšľať, že by sme mali vymyslieť originál muža a ženu, ako stvoriť (stvárniť) človeka (či má alebo nemá byť pohlavnou bytosťou), my sme tak (pohlavne) už boli stvorení. Ten, ktorý nás stvoril nás chcel stvoriť na Jeho obraz, čo znamená, tak, aby sme vedeli vytvoriť

jedinečné spoločenstvo v láske. Ale človek Boha nepočúvol a do jeho života vstúpil hriech, a preto sa mu toto spoločenstvo lásky nedarí žiť. Ale preto, že sa nám to nedarí žiť, neznamená, že sme len imitáciou originálu, ktorý neexistuje, alebo že pohlavie je iba sociálnou performanciou, a ani láska sa nestáva len nezrealizovateľným ideálom. To, ako vzájomne žiť túto lásku, nám prišiel osobne zjaviť Boží Syn, a tým, ktorí Ho prijali, dal svojho Ducha, a je to „Pánov Duch, ktorý nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz“ (2Kor3,18). Boh stvoril človeka na svoj obraz, ale Jeho práca sa neskončila na Počiatku, ako hovorí Pán Ježiš: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem“ (Jn5,17), ale až keď nám dal možnosť stať sa Božími deťmi (Jn1,12-13), keď Pán Ježiš hovorí: „Je dokonané.“ (Jn19,30). A vďaka Nemu sa môžeme teraz spájať s Jeho Duchom, ktorý v nás stvára Jeho obraz (2Kor3,18).

Áno, na počiatku bol človek stvorený, to je zakladajúca skúsenosť každého človeka, poznáva teda samotu, ale dnes už nezakúša „prvotnú samotu“ bez vplyvu dedičného hriechu, kedy by poznával svoju identitu, kto je ako človek, ale táto prvotná samota poznačená hriechom, ktorý prešiel na každého človeka, je zážitkom nepoznania svojej identity ako osoby, a preto aj neraz hlbokej osamelosti. Poznáva tiež nahotu, avšak už nezakúša „prvotnú nahotu“, ale nahotu poznačenú hriechom, ktorá je tak neoddeliteľná od „používania“ druhého na svoj zážitok príjemnosti, slasti, a takto rozniecovanej žiadostivosti. Sexualita sa tak zredukovala na niečo telesné alebo (nanajvýš) citové, čím sa stratilo tajomstvo rozdielnosti (Noriega, 2017, s.12). A jedným z následkov je aj chápanie, že homosexualita, rovnakosť tiel, postačuje na žitie sexuality. Ale sexualita je omnoho viac. Taktiež poznáva jednotu, no už nie ako „prvotnú jednotu“, lásky, ktorej by nehrozil hriech sebecka a egoizmu, ktorá je princípom jednoty konania, ale už ako zameranie len na jedno: na seba. Láska je zmenená na princíp vyhľadávania uspokojenia, definovaná ako moje city a moja príjemnosť, moje prežívanie, oddelená od objektívneho rozmeru lásky a lásky oddelenej od pravdy.

Po prvom hriechu má naša ľudská prirodzenosť často krát dobré za zlé a zlé za dobré. To vidíme naprieč dejinami, ako sú aj niektoré „rodové performancie“ pravdivo kritizované, ako napríklad, keď ženy boli v domácnosti lebo muži ich chceli chrániť a starať sa o ne, a ženám chýbala sebarealizácia. Ale práve táto možnosť poznať počiatok nám pomáha chápať, že tieto historické dejiny nemajú len náhodný charakter, ako sa obáva Butler (Butler, 2003, s.58), a že by konštituovanie zákona sa preto javilo ako historická nevyhnutnosť (ibid., s.59). Naopak. Táto možnosť poznať počiatok nám, okrem toho, že nám dáva možnosť poznať Boží plán s ľudskou láskou, dáva zároveň možnosť poznať prísľub, že Boh tento plán aj uskutoční, aj napriek tomu, že to, čo spravili prvý muž a prvá žena (prvý hriech), *malo za následok* pre ženy to, že ženy po mužoch túžia ale oni mali vládu nad nimi (Gn3,16). Hľa, Boh toto predpoznal, a varoval ich pred tým, keď chcel, aby nejedli zo stromu poznania, lebo nechcel, aby sa toto stalo. Gn3,16 znie ako proroctvo o onej tienistej stránke „patriarchátu“, ktorá feministky trápi celé roky. Možno i to, že sa niekedy žena sama spredmetňuje, keď chce byť sexi a vzbudzovať žiadostivosť, je vlastne na jednej strane vyjadrením *jej* túžby po mužovi, a na druhej strane, jej snaha získať nad mužom moc. Čo nemá veľa spoločného s láskou, ale skôr s tamtým následkom prvého hriechu pre ženu. Prvotný hriech mal za následok pre mužov, že sa s námahou sýtia z plodov zeme, ktorá im neraz rodí trnie a bodľácie (Gn3,17-19). Táto zem nemusí byť mienená len ako zem, po ktorej chodíme či orná pôda, ale aj ako „pôda“ nášho srdca (Mt13,23: „U koho bolo slovo zasiate do dobrej zeme, to je ten, kto počúva slovo a chápe ho a ono prináša úrodu“). Môže tu byť teda reč aj o vnútornom živote mužov, ktorý je poznačený práve námahou vynaloženou (ak vôbec) pre vnútorné nasýtenie, nasýtenie

vnútorného, psychického života, aby autenticky vnímali, že žijú, boli sami sebou, nemuseli nič predstierať a hrať (formu).

Guy Corneau (2012, s.43) vysvetľuje, ako je známkou chýbajúceho otca—ktorý je nejakým spôsobom neprítomný, či už fyzicky alebo symbolicky, čo do psychologických potrieb—**krehkosť mužskej identity** jeho synov. Corneau (2012, s.41) opisuje, čo je dôležité pre zdravú osobnosť mužov, že je to určitá “konfrontácia” s nevedomím, pričom pojem konfrontácia obsahuje obraz dvoch ľudí, ktorí *sedia tvárou v tvár*, aby došli k novému pohľadu na vec, čím chce zdôrazniť, že duševné zdravie spočíva vo **vytvorení „vzťahu“ s naším vnútrom** (ibid.). Toto “byť tvárou v tvár voči svojmu vnútru”, môže byť veľmi výstižný výraz pre prvotnú samotu, ktorú človek zakúša ešte “bez vzťahu k pohlaviu” (Ján Pavol II., 2015, s.40), ktorá predchádza stretnutie muža so ženou “tvárou tvár” (čo je význam slova „pomoc“ (*kenegdo*) v Gn2,20; Anderson & Granados, 2014, s.54), ktoré sa vzťahuje aj na pohlavie a možnosť vytvorenia jednoty vo vzájomnom spoločenstve. A teda, zmena v živote muža a uvedomenie si hodnoty svojej mužskosti, identity „vedie cez regeneráciu našich emócií a telesných, organických vnemov, teda cez tie dimenzie nás samotných,—hovorí Corneau o mužoch (2012, s.186)—ktoré sme mylne vymedzili iba ženám.“ Potom, keď jeden uvidí film o *Mužovi, ktorý sadil stromy* aj napriek tŕniu a bodľácii (Gn3,17-19), ako robil Elzéard Bouffier, a „keď uváži, že jeden človek, jediné telo a jediný duch, stačili premeniť púšť v zem Kanáánsku, potom predsa len uverí, že osud človeka môže byť nádherný.“ (Karlík, 2011, 28:33)

Elzéard sadil žalude, čo je obraz, ktorý si zvolil aj Hillman (2000) na opísanie svojej teórie určitého vnútorného volania. Možno je to len náhoda, ale nie je náhoda, že zväčša „kraj umiera preto, že mu chýbajú stromy“ (Karlík, 2011, 12:21). A Božie kráľovstvo sa neraz prirovnáva k stromu (Mt13,31-32, či Ž1,2-3). No a z psychologického hľadiska, „pocity sú korene nášho života.“ (Corneau, 2012, s.55) Koniec koncov, emócie vyjadrujú aj náš vzťah k nášmu pohlaviu, čo sa neraz mylne interpretuje ako psychologické pohlavie (rod) oddeliteľné od fyziologického pohlavia - čo je problém gender teórie. Mnohí muži, kvôli tomu, že im chýbal vzťah s otcom, žijú v extrémnej identifikácii s rolami z minulosti, ktorá ich núti opakovať neustále rovnaké scenáre (Corneau, 2012, s.48). Jedným z nich, je i scenár homosexuality, o ktorom Corneau (2012, s.33) hovorí, že homosexualita u mužov „vyjadruje potrebu zakotvenia v mužskom pohlaví...; znamená vlastne nevedomé hľadanie otca, hľadanie mužskej identity.“ Na Počiatku to bol Boh Otec, s ktorým prvý muž stratil kontakt kvôli hriechu, a odvtedy sa to s ním takto nesie ako „dedičná mlčanlivosť“ (ibid., s.184) o citovom vnútornom svete, no predsa v nich „zostáva vrytá túžba po prítomnosti otca“ (ibid., s.181). „Mohli by sme povedať, že muži síce vzbudzujú dojem nezávislosti, avšak potrebujú pomoc a hľadajú otca.“ (ibid., s.10) Podobne, ako keď ženy síce vzbudzujú dojem, že v mužoch vzbudzujú túžbu po nich, sú to skôr ony, ktoré túžia po mužoch a po ich láske a blízkosti. A čím výraznejšie sa tieto dojmy prejavujú, tým väčšia potreba sa za nimi skrýva. Vidíme teda, že tento *stav* (u mužov aj u žien) nie je nejaká náhoda, ale je dôsledkom prvého hriechu, niečo, čo môžeme poznávať zo svojho vlastného života. Tým sa však ešte nekončí diskusia o pred-diskurzívnom pôvode rodu.

Boh totiž neprestal tvoriť človeka, keď bola hriechom poznačená jeho existencia, keď ženy a muži nevedia stvárniť ideálny obraz svojho ženstva a mužstva. Ponúka človeku synovstvo (a dcérstvo) skrze znovuzrodenie v Duchu Svätom. A taký človek môže **konať skutky lásky**, ktoré Boh pripravil, aby sme ich konali (Ef2,10). A to vonkoncom nie je „imaginárna budúcnosť“, keďže už nespočetné množstvo žien a mužov túto Božiu lásku a Boží obraz pred nami žili, a nie je to ani „legitimizácia súčasného stavu“ ako to nazýva Butler (2003, s.59-60):

„No ak je ono imaginárne “predtým” zobrazené v rámci predhistorickej narácie, ktorá má poslúžiť ako legitimizácia súčasného stavu zákona, prípadne imaginárnej budúcnosti, v ktorej už nebude zákon, potom je toto “predtým” vždy podfarbené sebaospravedlňujúcimi konštrukciami súčasných a budúcich záujmov, či už feministických alebo antifeministických. Postulát onoho “predtým”... sa stáva politicky problematickým, keď obmedzuje budúcnosť predstavou konkrétnej a idealizovanej minulosti, alebo keď—hoci nechtiac—podporuje nové skonkrétňenie predkultúrnej sféry autenticky ženského. Takéto uchýľovanie sa k pôvodnej alebo pravej ženskosti je nostalgickým a provinčne obmedzeným ideálom, ktorý odmieta dnešné požiadavky na formulovanie rodu ako zložitej kultúrnej konštrukcie... Treba však preskúmať otázku, či tieto vplyvné kritiky rodovej hierarchie nevychádzajú z fiktívnych príbehov plných dohadov, ktoré majú za následok problematické normatívne ideály.” Fiktívne príbehy život neponúka, iba tie skutočné. Tieto skutky lásky, ktoré Boh pripravil, aby sme ich konali, sú tým, na čo by mohla nadviazať Butlerovej teória performancie, čím by mohla byť zároveň očistená a zrekonštruovaná.

Okrem toho, že sa v tomto svetle poznania ukazuje Butlerovej obava už ako zbytočná, možno si tiež všimnúť, že v srdci tých jej obáv leží kultúra a nie pravdivosť o pohlaví a rode, či ontológia rodu. Kultúra, ktorá kedysi ženy v niečom obmedzovala, však nehovorí o ženstve ani o mužstve ako takom. Človek neprestával byť mužom či ženou ani vtedy, keď sa kultúra menila. To, ako vo vzájomnej láske budú žiť muži a ženy, vie tvoriť našu kultúru, a práve preto je dôležité poznanie, čo je zmysel mužskosti a ženskosti, našej pohlavnosti (pričom niet schizmy medzi pohlavnosťou a rodom). „Ľudská pohlavná vzájomnosť je *dôvodom* kultúry, kultúra je dielom ľudskej pohlavnosti. Byť mužom či ženou dáva ľuďom príležitosť až ona.“ (Růžička, 2009, s.90) To, aké skutky budeme konať, záleží i na tom, ako človek bude chápať svoju osobu (pohlavnú) a identitu, a ako prijíma pravdu o sebe. Pre Judith Butler (2003), ako aj ostatných, ktorí diskutujú na tému pohlavie a rod, a ich ontológii, by bolo veľmi vhodné „pochopenie spôsobu, akým človek odvíja konanie svojich skutkov“, pretože „by sme prenikli do tajomstva lásky.“ (Noriega, 2017, s.15) Dôvod, totiž, prečo nás Boh stvoril ako mužov a ženy, naša sexualita, zjavuje človeku toto jeho jedinečné povolanie a cieľ. Butlerovej teória performancie naráža na fakt, že „pre ľudskú bytosť konať znamená dávať zmysel, prisudzovať zmysel a účel vlastným činom.“ (Noriega, 2017, s.20) A tak pohlavie (rod) nie je len performanciou, že by mohlo byť odnaturalizované a bol vytvorený neobmedzený počet performancií pohlaví, ale naopak, naše pohlavie „umožňuje nový vzťah, lebo reakciou na osobu opačného pohlavia sa začína jedinečná skúsenosť vzťahu, v ktorej muž a žena zakúšajú sami seba celkom novým spôsobom.“ (ibid.) To sa stalo i Barbinovi.

Butler (2003, s.191-192) teda svoju teóriu performancie nesprávne dáva do súvisu s rodom a kultúrou, ako nutnosťou odnaturalizovať našu pohlavnosť: „Zoberme si rod ako telesný štýl, ako takpovediac “akt”, ktorý je rovnako intencionálny ako performatívny, pričom “performatívnosť” naznačuje dramatickú a kontigentnú konštrukciu významu... Rodová performancia (keďže rod je projektom, ktorého cieľom je kultúrne prežitie) je potom stratégiou prežitia... Usadzovanie rodových noriem produkuje *zvláštny jav “prirodzeného pohlavia”* alebo “skutočnej ženy” či množstvo iných rozšírených a *vynútených sociálnych fikcií* a že tu ide o takú sedimentáciu, ktorá v priebehu času vytvorila súbor telesných štýlov, javiacich sa ako prirodzené konfigurácie tiel v pohlaviach existujúcich v binárnom vzťahu... Účinok rodu sa tvorí štylizáciou tela, treba ho teda chápať ako bežný spôsob, akým rozmanité telesné gestá, pohyby, štýly vytvárajú ilúziu pevného, rodovo určeného Ja.“ Keby však ona poznala ako Pán

Ježiš tieto jej (a nie len jej, ale aj feministické myslenie vôbec) obavy prekonáva, možno by nemala problém objaviť, aká krása sa ukrýva za tým, že sme muži a ženy, a aký zmysel lásky dáva práve význam našich tiel, ktoré sú konštitučne pohlavné.

Ich obavy akoby spočívali v stereotypoch o konaní toho ktorého pohlavia, ako keď dievčatá majú inklinovať k domácim prácam, a muži majú byť „drevorubači“. Ich teórie nehovoria nič o pohlavnosti osoby (pričom už nijako nerozdeľujem pohlavie a rod, lebo sú jedným). Dá sa povedať, že to o čom Butler (2003) hovorí pri performatívnosti sa vzťahuje skôr na povolanie osoby. Naše povolanie nemá len význam čisto práce, zamestnania a náplne činnosti, ale v zmysle povolania, skrze ktoré môže každý osobitne realizovať svoje povolanie k svätosti, k zjednoteniu sa s Bohom, účasti na Božej prirodzenosti, cez čo sa môže Boh cez daného človeka dávať druhým. **Slovo Božie** (Sväté Písmo), skrze ktoré môžeme byť znovuzrodení, **mnohé predsudky a stereotypy vyprázdňuje a rúca**. Čo hovorí a čo poznávame zo života Pána Ježiša, Vteleného Božieho Slova? Aj to, že Láska pomáha, slúži, dáva svoj život za druhého. Pán Ježiš si dal zásteru, aby umyl učeníkom nohy, ako sluha pánovi. A ak Boží Syn nemal problém pripnúť si zásteru, mohlo by ešte urážať nejakého muža umyť napríklad riady?

Písmo nerieši behaviorálne inklinácie pohlaví (kto sa „má“ hrať s autíčkom, česať si vlasy, a pod.), ale hovorí, o hriechu a láske, o povolaní k životu. Kto používa Bibliu, aby sa oháňal feminizmom, tak ju používa zle, a buď ju nečítal, alebo jej vážnym spôsobom neporozumel. Slovo hovorí napríklad aj toto: „Duch oživuje, telo nič neosoží.“ (Jn6,63 a Jak2,14-20, Rim2,25, 1Tim4,7-8, 1Kor6,12, 1Kor10,23-24) „Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!“ (Mk8,36) „Vaša ozdoba nech nie je vonkajšia: zapletené vlasy, navešané zlato, preobliekanie šiat, ale človek skrytý v srdci...“ (1Pt3,3-4) Slovo Božie hovorí o hýrení, opilstve, nečistote, ale tiež o vernosti a láske. Veď hymnus na lásku (1Kor13) sa neprisudzuje konkrétnemu pohlaviu! Preto Slovo hovorí: „Veď skrze vieru v Kristovi Ježišovi ste *všetci Božími synmi*. Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, **niet muža a ženy**, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi.“ (Gal3,26-28) Tým „niet muža a ženy“ Slovo **nemyslí, že neexistujú pohlavia, ale že láska sa vzťahuje na obidve!** Bez ohľadu na tvoje pohlavie, si povolaný k láske.

Preto keď láska dáva, napríklad, svoj život za druhého, dáva ho aj žena za muža aj muž za ženu. V Kristovi, v láske náš život znamená, že muž aj pomôže s deťmi a vie aj povysávať, lebo pomôže manželke v láske k nej a k deťom, ktorým je starostlivým a láskavým otcom. Slovo Božie nerozlišuje mužsko-ženské práce, ale ukazuje krásu vzájomného obdarovávaní a dopĺňania sa – pomoci (Gn2,20). Každé pohlavie je jedinečné a každá osoba ho jedinečným spôsobom stelesňuje. Kultúra, ktorá dáva príležitosť byť mužom a ženou, je miestom realizácie a uskutočnenia lásky. Nejde o výchovu k mužsko-ženským „stereotypom“, „prácam“, ale je výchovou k láske a obete, službe a sebadarovaniu sa. Písmo priam hovorí o daroch Ducha Svätého; jeden Duch ale rôzne dary, a keď Duch Boží dáva niekomu dar, nedáva ho podľa pohlavia (pr. dar vyučovať, prorokovať, dar viery, dar poznania, atď.), ale ako On chce, a nedáva ho pre osobné povyšovanie jednotlivca, ale pre spoločný úžitok a dobro všetkých, práve tých druhých.

„Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý. Aj služby sú rozličné, ale Pán je ten istý. A rozličné sú aj účinky, ale Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých, je ten istý. Každý však dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok. Jeden dostáva skrze Ducha slovo múdrosti, iný podľa toho

istého Ducha slovo poznania... Ale toto všetko pôsobí jeden a ten istý Duch, ktorý rozdeľuje každému, ako chce... Ved' my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom... A keby noha povedala: „Nie som ruka, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu... Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? ...Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo? ...A oko nemôže povedať ruke: „Nepotrebujem ťa!“ ani hlava nohám: „Nepotrebujem vás!“ Ba čo viac, údy tela, ktoré sa *zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné*... Boh telo *vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu česť; aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý*. Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy.“ (1Kor12,4-31)

Vidíme, že Slovo uznáva, že sú údy, ktoré sú slabšie a ktoré sú silnejšie, ale tiež hovorí, že slabšiemu údu dal väčšiu česť a že je nevyhnutne potrebný, práve preto, že nemá byť v tele roztržka, ale aby sme sa jeden o druhého navzájom starali. Myslíš si, že keď bude muž ponižovať ženu, že tým získava česť? Samozrejme že nie! Ved' keď trpí jeden úd, trpí celé telo! A manželia sú jedno telo. Keď si bude muž ctiť svoju manželku, bude azda zoženštilý? Vonkoncom nie! Ctí si seba samého. Ved' keď vychvaľujú jeden úd, je to sláva celému telu. A oni sú jedno telo. Slovo vyzýva mužov, aby si ctili manželky ako Kristus Cirkev, lebo nik nemá v nenávisti vlastné telo (Ef5,21-33). „Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého.“ (Ef5,28) Má manželka byť panovačnou a drzou, či arogantnou? Nie! Lebo to nie je čnosť ani láska, ale hriech; ale má milovať svojho muža ako miluje Cirkev Krista a je Mu podriadená. Podriadenosť však neznamena automaticky, že je s ňou zle zaobchádzané, nerovnosť, ani že je diskriminovaná a nemá nijaké práva, alebo slobodnú vôľu, alebo čokoľvek iné zlé. Ved' to by sa vylučovalo s láskou, ktorú jej dáva muž – ako ju dáva Kristus Cirkvi. Azda Kristus Cirkev v niečom obmedzuje? Vonkoncom nie. Ved' On ju práve uschopňuje konať to, čo sama zo seba nedokáže. On jej nebráni v niečom dobrom, lebo „na to nemá“, ale preto že vie kto je On, uschopňuje ju k dobrám a k hodnotám, ktoré vyplývajú zo spásy a večného života. Umožňuje jej zveladiť jej krásu ženstva, na ktorej „niet škvrny ani vrásky ani ničoho podobného“, čím sa nemyslí nejaký komplex zo starnutia a plastická chirurgia, ale sväté skutky lásky a spravodlivosti, a krása čností (Zjv19,8). Ved' seba samého vydal za ňu, aby sa ona mohla stať slávna - aby bola svätá a nepoškvrnená.

V tele je usporiadanie a Boh je Duch pokoja a nie neporiadku (1Kor14,33). Poslušnosť má málo spoločné s dominanciou a nerovnosťou práv, ale jej jadrom je skutok: „počúvať“ (poslouchať, česky). A, v priemere, sú ženy lepšie poslucháčky, ako muži. A to nie je žiadna urážka. Žena načúva svojmu mužovi, a preto mu vie rozumieť, a z toho budovať ich spoločné dobro, spoločný vzťah, a byť mu oporou (Sir26,1-24). Oni sú jedno; tu niet obavy z rozkolu a zabráňovaní právam, nejaké súperenie o moc, ale ona je podriadená jemu ochotne, lebo žiari jej pokora ako Božia sláva v Chráme, a muž sa o ňu stará a vyvyšuje si ju, lebo je jeho telom. Ona je jemu podriadená, a on ju vyvyšuje. Ona chce niekoho, koho by sa dalo obdivovať, on chce, aby ho žena obdivovala (vzájomná úcta). To nie sú vonkajšie požiadavky na nás, príkazy pre nás, to je to, čím disponujeme, čo je vpísané v našej prirodzenosti, ktorá vzájomnosťou a dopĺňaním sa vytvára prenádherný celok. To je harmónia. „Pôvab usilovnej ženy oblažuje muža a (jej rozvaha) dodáva vzrast jeho kostiam.“ (Sir26,16) „Svätá a cudná žena je pôvab nad pôvab, nijaká protihodnota sa nevyrovná zdržanlivej duši. Ako osvieti ranné slnko svet z Božích výšin, tak je ozdobou pre dom pôvab dobrej ženy.“ (Sir26,19-21) „Dobrá žena je dobrý podiel dedičný, muž ju dostane ako odmenu za dobré skutky.“ (Sir26,3) Vzájomná svätosť,

vzájomné, spoločné dobro. Nepotrebuju jeden druhému vyčítať niečo, lebo vzájomne myslia na to, čo je ich spoločným dobrom, o ktoré sa starajú takmer ako o tretiu osobu „My“. Ich jednota sa neustále posilňuje ako spoločne rastú v láske a v Duchu. A keďže spoločne rastú v láske a v Duchu, ubúda tých telesných impulzov bojujúcich proti Duchu, pretože manželstvo je chránené a požehnané sviatosťou. A takto budujú novú kultúru.

Keďže je tu zmienka o daroch Ducha Svätého, je potrebné dodať jedno, aby sa vyjasnila nezrovnalosť. Emancipované ženy, feministky, radi by boli svätené za kňazov. Pozor však, kňazstvo nie je takýmto darom Ducha, bez ohľadu na pohlavie, lebo kňazstvo je sviatosťou. Je sedem sviatostí, ktoré sú viditeľným znakom neviditeľnej a skutočnej prítomnosti Boha. Každá sviatosť teda stelesňuje Boha inak, a týmito sviatosťami sa s ním môžeme zjednotiť už v tomto časnom živote. Kňazstvo stelesňuje prítomnosť Kristovu, ako večného veľkňaza, pretože už niet iného kňaza, než je On sám (Hebr4,14-16). On je ustanoviteľ sviatostí, On je jediný ich vykonávateľ. Preto žena nemôže byť ani kňazom ani diakonom, pretože aj diakonát je sviatosťou kňazstva, len iným svätením. Podobne, manželstvo stelesňuje Krista ako Ženícha Cirkvi, svojej Nevesty, a preto sa nedá dať homosexuálom. Je to sviatosť jednoty muža a ženy, ich vzťahu od počiatku, a preto ani nič napodobňujúce túto sviatosť nepatrí homosexuálom, lebo závisí od pohlavia osoby. Sviatosť Eucharistie sa nedá dať nepokrstenému človeku, nie preto, lebo by sme boli diskriminujúci, ale preto, že rozlišujeme, čo je dobrom pre osobu, lebo, kto je a pije Telo a Krv Kristovu no nerozoznáva ich, je a pije si odsúdenie (1Kor11,29). Takže odpoveď „prečo nie“ (ako aj prečo niečo áno), je vždy: láska. Láska a objektívne dobro.

Láska sa totiž neuskutočňuje v tom, že sa človeku dáva, čo chce—to by bola hlúposť—ale že sa mu dáva to, čo je pre neho dobré. „Milovať znamená chcieť dobro pre niekoho“, povedal už Aristoteles (In Noriega, 2017, s.129). A ak je nevedomosť jedinou prekážkou človeku vedieť prijať nejaké „nie“, potom ho vie prijať po prijatí poznania. Ako povedal už Frankl (n.d.): „Keď vie človek „prečo“, dokáže prijať akékoľvek „ako““. Kto však vie, ale trvá si na svojom, je to síce jeho slobodné rozhodnutie, voľba, ale ako taká nevedie k zmyslu; egoizmus je v rozpore s láskou. Sviatosťi nie sú „len“ dar od Ducha Svätého pre „realizáciu“ niekoho v Cirkvi, sú tajomnou, mystickou prítomnosťou samotného Boha, Ním ustanovené, aby sme sa s Ním mohli zjednocovať v tomto tele, tak ako je nám to len možné. Nie sú teda zákazom/príkazom z rozhodnutia človeka. Takže láska je tým jediným posudzovacím a rozlišovacím kritériom. Darmo bude niekto populárnym sangvinikom, pretože Božie Slovo nehovorí o tom, že sangvinici sú spasení alebo že sú to lepší ľudia, než nejaký cholerik, ale hovorí o hriechu a láske—čo osoží, že je niekto sangvinik, keď ubližuje druhému? A nepriťaží mu to skôr, keď sa ešte aj pre to nad inými vyvyšuje? A pokiaľ cholerik využíva svoju tendenciu v službe druhým, napríklad pri obhajovaní práv ľudí a dobra, tak osoží nie len druhým ale i sebe. To sa netýka len temperamentov, ale čohokoľvek, čo tento svet má za populárne a príjemné. Lebo „čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je.“ (1Kor1,26-31) Božím kritériom nie je príjemnosť, ale láska a to nie sebaláska a láska podľa človeka, ktorý má často zlé za dobré a dobré za zlé, ako sme ukázali v časti Nebo a Peklo, ale láska podľa Boha. „Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela.“ (2Kor5,16) Temperament, Myers-Briggs typológia, numerológia, či akékoľvek iné posudzovanie, nič už nemá váhu (1Kor2,14-16), kde je človek novým stvorením.

Ak Butler (2003) vadí nejaké zaobchádzanie so ženami, tak jej vadia hriechy a nečnosti, a nie samotná binárnosť pohlaví. Rovnako zle sa vie zaobchádzať aj s mužmi, na ktorých je

vyvíjaný veľký tlak a nadľudské očakávania. Ak je pre Butler (2003) rod performatívnym skutkom, potom nech sa ozaj žije podľa skutkov lásky, ktorá uzdravujú aj homosexualitu a dávajú zmysel životu intersex (ako to platí o všetkých ľuďoch a uzdravení, a zmysle), a nepotrebujeme zrušiť heterosexualitu a pohlavie človeka (čo sa ani nedá). Láska nie je odtrhnutá od reality, ale do reality vnáša Božské. Ženy žijúce v láske si nepotrebujú vynucovať „právo“ byť vysväcované za kňazov, lebo v láske a pokore nechcú trápiť mužov takýmto požiadavkom, lebo chápu krásu svojho povolania v Cirkvi a vzdávajú za neho Bohu vďaku. V láske si homosexuál nenárokujú „právo“ na adopcie detí a manželstvo, lebo myslí na spoločné dobro celého národa a spoločnosti, a malých detí, ktoré sú „obeťou“ našich dospelých rozhodnutí⁸. Doma žije, ako mu radí/neradí svedomie. Transsexuál žijúc lásku a pravdu nechce preoperovať svoje pohlavie, ale hľadá uzdravenie, lebo hľadá ako obnoviť svoj vzťah k svojmu telu, lebo to je on a to je láska aj k sebe samému - seba prijatie. A spoločnosť nechce pre homosexuálov manželstvá a znormálnovanie nie-normálneho, práve kvôli láske, ktorá vidí hodnotu osoby, ktorá sa vylučuje s používaním osoby na slasť (v čom by spočívala ich *harmonizácia egoizmov*), a má právo na plnosť života a uzdravenie, ak chce. A tiež to neuzná z lásky k ostatným ľuďom, vzhľadom na spoločné dobro celej spoločnosti, lebo je dobrý zdravý vývin pre celú spoločnosť, zmysel pre normálne a zároveň jedinečné, čo je to isté. Preto zároveň, či človek, či spoločnosť nebude nikomu, teda ani osobám LGBTQI, ubližovať, pretože láska nerobí druhému zle (Rim13,10). A veľa ďalšieho, to všetko. To všetko, kde hrá rolu ohľaduplnosť ako vtelenie čnosti lásky. Lebo láska myslí na toho druhého a tak nachádza vlastné sebaurčenie a sebarealizáciu, svoj zmysel existencie.

Nejde tu len o milostné vzťahy, partnerské a manželské, ktoré budujú kultúru, ktoré robia mužstvo a ženstvo, ale aj iné vzťahy budujú kultúru prostredníctvom svojho jedinečného mužstva a ženstva. Povedzme si príklad. Príde žena do autoservisu, ktorá nemá znalosti o aute. Kedy sa bude automechanik cítiť viac mužom: keď využije ženinu neznalosť a povymieňa jej na aute aj dobré súčiastky za zlé alebo horšie fungujúce, alebo keď práve preto, že vie, že autám nerozumie, bude o to trpezlivejší a dôkladnejší, lebo je jediný v danej chvíli, na koho sa spolieha, aby mohla jazdiť po cestách bezpečne? Čo nás robí viac ženami či mužmi? Nevyhnutne sa dotkneme otázky seba ako daru. Nie je to krásne, keď mama môže povedať synovi, pozri, toto urobil tvoj otec, aj keď to bolo pre neho nevýhodné alebo ťažké? Mal by syn dôvod na nejaký pocit zástupnej hanby? Nie! Jeho otec je hrdina! A je to krásne, keď má ku komu vzhliadať.

Judith Butlerovej teórii totiž uniká to, že našu kultúru nerobí zlou mužstvo či ženstvo a heterosexualita, tie ju práve vedia robiť krásnou. Ani keby zrušili heterosexualitu,—čo nie je v ich moci, vždy budú normálni ľudia a ľudia túžiaci po krásnej láske—nepodarilo by sa im

⁸ Nedávne odsúdenie homosexuálnej dvojice Williama and Zacharyho Zullock na 100 rokov väzenia za zneužívanie dvoch adoptovaných chlapcov svedčí o nevhodnosti takýchto adopcií, napriek tomu, že aktivisti často argumentujú, že je lepšie, aby dieťa vyrastalo s homosexuálmi, než v rozvrátenej rodine, ako keby homosexuálne vzťahy boli zidealizované. A pritom, Zullockovci neboli žiadny „pochybný pár“, boli to „respected professionals: a banker and a government employee living in a luxurious home“ (True Crime Files, 2024). „The truth behind perfect facades... the Zullocks maintained carefully curated public personas... but appearances can be deceiving.“ (ibid.) Čo sa však vyšetrovaním zistilo, „would shake even the most hardened Law Enforcement Officers to their core... The brothers, now aged 12 and 10 had endured unimaginable trauma since they were just 3 and 5 years old...“ (ibid.) Takto sa nevyriešené traumy prenášajú medzi generáciami. Aj keby nechcel homosexuál zmeniť svoju situáciu, stále sa treba držať úsudku o spoločnom dobre v celej spoločnosti. „Attorney Randy McGinley said it best: these two defendants truly created a house of horrors and put their extremely dark desires above everything and everyone else“ (ibid.), čo je v podstate to, o čom je diskusia v tejto kapitole.

zlepšiť kultúru, pokiaľ v nej budú hriechy, sebeckosť, neláska, neúcta. Čo je krásne na tom, keď muži, ženy, intersex, vysedávajú po krčmách a márnia svoje životy na diskotékach, muži si obliekajú ženské šaty, deti nevedia, kto sú, a chcú si dať odrezat' časť tela, len preto, že je to pohlavný orgán, keď sa okrádame navzájom, a každý hľadá, kde a ako výhodne koho podviezť a „uľahčiť“ si život? Je čas na hrdinov, ku ktorým môžu deti vzhliadať. Je čas krásnej lásky, ktorá je v nádhernom sebadarovaní muža žene, a ženy mužovi, vhodne podľa vzťahu a spoločného dobra (niekedy, totiž, človek môže byť najlepším darom tým, že sa niekomu „nedá“). Potom by nikto nemal pokušenie partnera podvádzať — jednak preto, že by sa mu nikto „neponúkal“, no najmä — pretože miluje toho svojho a má ho v takej úcte, že je to proste prirodzene nemysliteľné a nepredstaviteľné. Potom by nikto nemal potrebu surového sexu, či sexu len pre peniaze, alebo len preto, že už „má na to“ vek (má dvanásť a už to dokáže). Ničím sa neolupuje človek, ktorý si volí lásku; v nej jedinej má práve istotu vlastnej dôstojnosti.

Keď sa zamyslíme nad príkladom s automechanikom, ktorý by využil neznalosť ženy o autách, aby si „výhodne“ pomohol k biznisu, ten by konal z pozície svojej obchodníckej praxe, neriešil by svoje mužstvo a čnosť, alebo že tá neznalá osoba je zrovna žena. Pointa je, že **čím menej budeme mužmi a ženami, tým nešťastnejšia tá spoločnosť a kultúra bude**, a nie naopak, ako tvrdí Butler a iní, zvlášť feministickí filozofi. Veď už máme to, čo feministky veľmi chceli dosiahnuť: každý chce byť nezávislý a nikoho druhého nepotrebovať. Žena chce vedieť všetko aj o autách, lebo tak ju v autoservise neoklamú. (To nie je mienené, že nemôžu byť ženy, ktorých povolanie v živote by bolo technické; tu ide o emancipáciu všetkých, ako žien tak aj mužov, a jej motívy.) A kultúra je „mizerná“, stále viac sebecká, stále viac žijúca v strachu (že ten druhý mi nechce dobre, ten druhý to myslel negatívne o mne, alebo sa povyšuje nado mňa), stále viac falošná a povrchná, a zvyknutá dostať všetko bez čakania (ani nie že „na počkanie“) a online — ani sa netreba nikam pohnúť (úmyselne to vyjadrujem takto, pretože „pohyb“ vyjadruje skutok, teda performanciu, čo je Butlerovej teória, o ktorej je v tejto kapitole reč), stále viac „samostatná“ — ale nie v zmysle lásky (neobťažovať a nerobiť zo seba chudáčika ako stratégia manipulácie), ale jej opaku (nikoho nepotrebovať). Lenže láska nemyslí na zlé, láska vyháňa strach, láska sa dáva a zdieľa, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží, nie je nehanbná, nerozčuľuje sa...

Až vtedy bude ľudská kultúra šťastná, keď v nej bude pravdivá láska. Možno práve vtedy, keď začneme žiť svoje mužstvo a ženstvo v ich najkrajších hodnotách. Keď gender teória rozlišuje fyzické pohlavie, psychologické pohlavie a kultúrne vplyvy, táto kapitola ukázala, že my nie sme pasívnymi obeťami našej kultúry, ale my ju utvárame, naše mužstvo a ženstvo utvára kultúru. Je pravda, že si na oblečenie vieš kúpiť len to, čo sa predáva v obchodoch, ale vieš tam nájsť aj oblečenie podľa svojho vkusu a nemusíš si kúpiť všetko. Stále sme to my, kto tvorí kultúru. Nie je žiadne rozdelenie na pohlavie fyzické, psychologické a kultúrne. Je osoba a jej hodnota. A táto osoba je pohlavná bytosť — pohlavie je jej konštitučným prvkom, ktoré osoba prežíva a žije. Stojí za to, aby si človek skúsil sám odpovedať na tie otázky, ktorými sa skúmala Alice D. Dreger (2009). Čo je skutočne kľúčom k tomu byť mužom, ženou alebo intersex? „Čo telo nejakého človeka znamená a môže znamenať pre jeho identitu, pre život človeka?“ (Dreger, 2009, s.21 a 25) „Čo znamená mať telo a existenciu v tejto dobe a v tomto storočí?“ (Dreger, 2009, s.26)

9. Telos tela a Boží zámer pre konkrétny život (Jer29,11)

V predošlej kapitole sme mohli spoznať, ako to bolo na počiatku, resp. od počiatku. Na svojom vlastnom živote tiež môžeme poznávať autentickosť tohto zakladajúceho počiatku. A kde je počiatok, tak je aj cieľ, zámer pre náš život. A naozaj má Boh zámer pre každého z nás, ako hovorí (Jer29,11): „Veď ja poznám zámer, ktorý mám s vami - hovorí Pán. Sú to myšlienky pokoja a nie súženia: dám vám budúcnosť a nádej.“ To všetko by nás mohlo priviesť k prijatiu tej radosti, ktorú nám ponúka Boh vo svojom Synovi, keď nám ponúka znovuzrodenie a vykúpenie nášho tela, ako aj večný život. Kto by nechcel žiť večne? A predsa máme slobodnú vôľu. Možno osoba nie je z vlastnej vôle homosexuál či intersex, a možno práve preto sa z vlastnej vôle môže k tomu postaviť statočne. Ak hovorí Frankl (n.d.): „Everything can be taken from a man but one thing: the last of the human freedoms—to choose one’s attitude in any given set of circumstances, to choose one’s own way.”

Pozrime sa preto ešte hlbšie do týchto skúseností, predovšetkým do prvotnej samoty a prvotnej jednoty, aby sme vedeli poznať, aká je nádej z nášho povolania bytia v tele. Aké je naše poslanie. Ako hovorí Corneau (2012, s.111), je dôležité „sexualitu akceptovať v jej ušľachtilosti... *Choroby*, podľa Grékov, prichádzajú preto, že *človeku chýba rešpekt k božstvu*. Videné z tohto pohľadu, bola sexuálna posadnutosť spôsobená faktom, že určitá osoba neprisudzuje dostatočnú hodnotu tejto prírodnej sile – nie tomu, že sa jej venuje príliš. Akonáhle sa opovrhované sily potláčajú, dostávajú sa pod povrch a z hlbín nevedomia vyvolávajú vo vedomí pocit neodolateľnej fascinácie. Cesta k uzdraveniu vedie cez prijatie vlastnej sexuality, nie cez potláčanie alebo iluzórne snahy o kontrolu. Skôr než znižovať význam sexuality by bolo treba ho posilňovať, aby sme mu porozumeli.“ Toto platí aj o LGBTQI.

Povedať o niekom, alebo o sebe samom: „No a čo, nech si žije(m) ako homosexuál“ a nedokázať sa prijať v pravde, znamená tiež rezignovať na svoju vlastnú veľkosť (porovnaj Corneau, 2012, s.54). **Dôležité je nie normalizovať**, čo je určitá forma potláčania alebo racionalizácie, **ale** dôležité je práve **vysvetliť** tieto stavy mysle, aby bolo možné prijať seba a integrovať všetky svoje zložky osobnosti: zranené uzdraviť, odmietnuté prijať a identifikáciu vsadiť do poriadku lásky skrze pochopenie, ako sa to stalo, že to má teraz inak (že je napr. homosexuál, asexuál a pod.). Môcť zakúsiť lásku znamená byť vo vzťahu a „byť v nejakom vzťahu znamená podliehať určitému „poriadku“ (*ordo*)... (a) to neznamena nič statické, ale úkon súhlasu s poriadkom. Poriadok je zásadne **ordo amoris**.“ (Schlosserová, In Bonaventúra, 2009, s.162) Keďže telo nesie snubný význam, teda schopnosť byť darom, čo je vyjadrením dobra, tak aby mohlo vyjadrovať dobro, sa toto darovanie druhému deje podľa tohto *ordo amoris*, poriadku lásky (pozri viac v Summa o LGBTQ, s.155). V Summe o LGBTQ (od s.136) bolo venované veľa pozornosti snubnému významu tela LGBTQ a tu nadviažeme práve na ňu.

V Summe o LGBTQ sme načrtli, ako nám práve LGBTQI môžu priblížiť tento počiatok, zážitok prvotnej samoty človeka, ktorý stojí od počiatku svojho stvorenia pred tvárou Boha sám; človek, ktorý zažíva, že je „odlišný“ od všetkých iných stvorení (Gn2,20), a preto hľadá, ako by seba definoval; hľadá svoju identitu. Okrem tohto prežívania samoty, vzhľadom na svoju telesnosť, ako odlišnosti od iných tiel, LGBTQI zjavujú tiež neraz pocit hanby, studu, ktorý oddeľuje človeka od jeho určenia pre jednotu, pre ktorú sme boli stvorení ako pohlavné

osoby, ženy a muži. Jeden účastník prieskumu realizovanom Duškovou a kol. (2022, s.25) hovorí, že intersex je niečo s čím sa človek narodí, a „akonáhle sa to zistí, tak proste z toho je tiež stigma“. Iný hovorí: „Keď človek žije s týmto (intersex) tak môže mať pocity typu, že je so mnou niečo zle“ (Dušková a kol., 2022, s.55). Tieto pocity môže vytvárať naša vtelená myseľ, pretože sa porovnáva s ostatnými, ako to Siegel (2020, s.302) vysvetľuje pomocou operácií našej mysli: ‘feeling of being inadequate’ (FOBI) a ‘fear of missing out’ (FOMO). Je to teda náš *mozog saboteur*, ktorý vstupuje na scénu. A nás sa Boh pýta: „Kto ti povedal, že si....?“ (Gn3,11)

V čom spočíva táto prvotná samota? Ján Pavol II. (2015, s.40) vysvetľuje, že „prvý človek (ha-’adam), stvorený „z prachu zeme“, je definovaný ako „muž“ (’iš) až po stvorení prvej ženy. Keď potom Boh prenáša svoje slová o samote“ (nie je dobré, aby bol sám), „vzťahuje ich na samotu „človeka“ ako takého, a nielen ako muža“, ktorému chýba žena (’iššá); „sám bol teda „človek“ bez vzťahu k pohlaviu.“ Práve takáto samota označuje ‘prvotnú samotu’, ktorá je teda **spojená s uvedomením si tela** a len skrze telo si človek uvedomuje svoju prvotnú samotu (Ján Pavol II., 2015, s.47). Táto prvotná samota je to, čím by mohli LGBTQI nazvať svoje prežívanie: „som iný“, „som odlišný“. Skúsenosť LGBTQI nám preto dokáže sprítomniť tieto dve tajomstvá stvorenia, ktoré boli na počiatku, aby sme mohli oceniť dôstojnosť ľudskej osoby: tajomstvo telesnosti, ktorá predchádza pohlavnosť a význam prvotnej hanby. Tieto tajomstvá stvorenia sa samozrejme netýkajú len LGBTQI, ale každého z nás. Človek sa totiž naozaj líši od všetkých zvierat. „Možnosť uvedomiť si, čo v každom okamihu prežívame, táto naša schopnosť „objektívizovať“ svoje duševné stavy je tým, **čo nás najviac odlišuje od zvierat**. Znamená to, že nie sme absolútne viazaní k automatizmom nášho druhu.“ (Corneau, 2012, s.176)

Už vieme, že Butler kritizuje toto hľadanie počiatku pred zákonom. Tam však jej kritika nekončí. Hovorí (2003, s.85): „Príkaz, aby sa ľudia prejavovali sexuálne takými spôsobmi, ktoré predpisuje symbolické, vždy zlyháva a v niektorých prípadoch vedie dokonca k odhalienu fantazmatickej podstaty samotnej pohlavnej identity... To že sexualita teraz stelesňuje tento religiózny impulz v podobe požiadavky lásky, lásky, ktorá sa líši tak od potreby ako aj od túžby (a je istým druhom extatickej transcendencie, ktorá celkom potláča sexualitu do úzadia), prepožičiava symbolickému ďalšiu dôveryhodnosť ako niečomu, čo je pre ľudské subjekty nedosiahnuteľnou, no všetko určujúcou božskou podstatou.“ Toto nazýva štruktúrou náboženskej tragédie (ibid.). Transcendencia nepotláča sexualitu do úzadia, ale zvyšuje ju a obnovuje, ukazuje ju v jej plnom význame. Navyše, vôbec sa nejedná o nejaký symbolický ideál, ktorý je nedosiahnuteľný, ale ukazuje cestu, ako žiť plnosť lásky a svojho povolania ako jedinečnej a hodnotnej osoby.

V skutočnosti, „čím viacej sa normy, ktoré zabezpečujú poriadok (usporiadanie) v spoločnosti, rozpadajú, tým viac stúpa počet samovrážd... Keď sa stres z moderného sveta stále zvyšuje a tradície sa rozpadajú, život rýchlo stráca zmysel.“ (Corneau, 2012, s.91) Zaujímavé je, že „keď je štruktúra spoločnosti jasne definovaná, či už je čisto matriarchálna, alebo čisto patriarchálna, nájdeme v nej relatívne málo alkoholikov... My však žijeme v spoločnosti, kde sa tradičná moc mužov rozpadá a to podľa štatistiky posilňuje ich sklon k pitiu.“ (Corneau, 2012, s.96) Alkohol mužom slúži ako symbolická náhrada citov (Corneau, 2012, s.94). Nejde len o negatívne sociálne javy ako sú samovráždy a alkoholizmus, drogy, a prostitúcie, ale o celkový úpadok morálky a nedostupnosť dobra, nedostupnosť svojej vlastnej identity.

„Existujú (mužské) homosexuálne fantázie... ako potreba uznania zo strany otca, ktorá je konatminovaná sexuálnymi potrebami. Nedostatočné potvrdenie ich statusu samca otcom vytvára u týchto mužov pocit neistoty ohľadom ich sexuálnej identity. Núti ich k tomu, aby neustále **hľadali v očiach žien zrkadlo svojej mužnosti**.“ (Corneau, 2012, s.106) Preto sú tak populárne porno časopisy a prostitútky, lebo tieto ženy im toto zrkadlo poskytujú. „Práve v pornografii bude muž hľadať chýbajúce zrkadlo svojej mužnosti..., lebo ony po ňom túžia, vracajú mu odraz seba samého mocný a posilnený... Taktiež kompluzívna masturbácia býva často spojená s pocitom nedostatku citov.“ (ibid.) Avšak, „pornografia a prostitúcia sú svety ovládané tak mocnými predstavami a fascinujú nás natoľko, že zabúdame na ich často tragickú a odpudivú sociálnu realitu.“ (ibid.) Ale Slovo Božie nám dáva východisko z týchto tragických životov.

Sväté ženy dáva Peter (1Pt3,5-6) za príklad, nie preto, že je to nezrealizovateľný ideál, otrocký zákon, čo musia ženy robiť, ale skôr ako výzva – prečo by sme to nedokázali robiť? Dokáže to porno modelka za peniaze a nedokáže to manželka z lásky? Veď sama sa rozhodla k tomu byť darom svojmu mužovi, byť mu zrkadlom. „Tak sa kedysi ozdobovali aj sväté ženy, ktoré dúfali v Boha a podriaďovali sa svojim mužom; ako Sára poslúchala Abraháma a volala ho pánom. Vy ste jej dcérami, ak robíte dobré a nebojíte sa nijakého zastrašovania.“ Veru, to nie je žiaden príkaz, ideál odtrhnutý od reality, ale naopak, poznajúci realitu veľmi dobre. Práve keď toto zrkadlo muži nedostávajú, nemajú vo svojej žene zrkadlo svojej mužnosti, o to skôr sa začnú utiekať k masturbácii a pornu, a až k prostitútkam, a spoločníčkam, lebo taká spoločníčka ich mužnosť zrkadlí; preto sú omnoho „spokojnejší“ (až zabúdame na tragickú a odpudivú sociálnu realitu), muži ktorí si pestujú svoju „zlatokopku“, lebo tá im toto napĺňa. Otázka je, prečo by ale žena si nemohla svojho muža ctiť normálne?!

Toto feministické hnutie, zdá sa, prináša ako plody presný opak žiaduceho – samovraždy, alkoholizmus, muži podvádžajúci ženy, ženy mužov, všetci nespokojní, samota a smútok, a vôbec to nie je problém nerovného postavenia žien, ale buď toho, že ženy nežijú svoju ženskosť a/alebo nedávajú zrkadlo mužom, aby v ňom mohli vidieť svoju mužnosť. Plodom je „civilizácia kde je všetko na jedno použitie“ (Corneau, 2012, s.108), dokonca po partnerke muž túži len kvôli erotickým kontaktom, a namiesto sebadarovania sa dokáže hovoriť o sexe len ako o potrebe „vyprázdnenia“ (Corneau, 2012, s.110). Niektorí muži hovoria, že „to až bolí“, čím sa nemyslí nejaká medicínska príčina, ale táto „potreba“, ale keď uvažíme, že sex nie je potrebou, a naozaj nie je, hovoríme čisto o žiadostivosti, a tak silnej žiadostivosti, že nepripúšťa nenaplnenie. Takej žiadostivosti je človek otrokom, a následne vôbec nejde o sebadarovanie sa, ale naozaj len o „vyprázdnenie“, za čo sa niektorí muži aj cítia previnilo. Na vine však nie je otrocký zákon a otrocká morálka, ale to, že je otrokom svojej žiadostivosti a vnútorne vie, že je povolaný k niečomu viac, k láske. To má vtelené vo svojom tele, význam jeho tela to zjavuje. Sme stvorení pre možnosť vytvorenia jedinečného spoločenstva.

Butler (2003, s.86) však akoby vidí v mužstve a ženstve len symbolický ideál, a tvrdí, že „ak symbolické garantuje zlyhanie tých úloh, ktoré samo nariaďuje, je možné, že jeho ciele, podobne ako ciele Boha zo Starého zákona, sú naskrz neteleologické – teda nejde tu o vyplnenie nejakého cieľa, ale o poslušnosť a utrpenie, čím sa má posilniť vedomie obmedzenia „subjektu“ pred zákonom... *Vychádza najavo nemožnosť realizácie identity...* a to je inverzným vyjadrením *zotročenia pred Bohom*, pretože vyjadruje neschopnosť subjektu prekonať toto zotročenie... Boh je nedosiahnuteľný symbolický, a Boh sa ako nedosiahnuteľný prezentuje cez moc (vôľu k moci), ktorá ustavične ustanovuje svoju vlastnú bezmocnosť.“

Avšak to nie je Boh Ten, ktorý je nedostupný, vzdialený Otec, ale náš ľudský otec, ktorý mohol v niektorých rodinách (nejakým spôsobom) chýbať. Chcieť byť ako Boh, ale žiť bez Boha, veru to je v skutku nedosiahnuteľné, človek sa potom vyvyšuje na boha, ale nekoná ako On, skôr sa z neho stal nepriateľ Boha - a to je i podstata prvého (dedičného) hriechu (Gn3,5 a 22). To bola aj prvá diabľova ľstivá lož. Takže, zase môžeme vidieť, že v biblickom počiatku naozaj nejde len o teologickú prehistóriu človeka, ale niečo, čo vieme poznávať zo svojej skúsenosti.

Boh človeka nezotročuje, ale oslobodzuje z otroctva – to ukazoval na mnohých predobrazoch, aby sme to rozpoznali, keď sa to stane, a uverili v Neho. Napríklad, keď vyvádzal svoj ľud z Egypta skrze Mojžiša, tak teraz robí nám, skrze Syna. Veď už Noemova archa, na ktorej sa zachránila rodina, bola zostrojená tak, aby zjavovala Kristovo Telo, ukrižované—Jeho prebodnutý bok (Gn6,16: „...Na boku archy umiestniš vchod a urobíš v arche prvé, druhé a tretie poschodie.“). Nie je starozákonný a novozákonný Boh – Boh je len jeden a je rovnako milosrdný stále, od večnosti až na večnosť (Ž103; Mt21,33-45; Hebr1,1-2). Keby človek prijal Jeho otcovskú starostlivosť, mnohé (psychologické) dôsledky absencie otca, a nie len tie, by mohli byť uzdravené, lebo by sa človek mohol stať Božím dieťaťom (Jn1,12). Naša identita je identita Božích detí. A to si človek sám od seba neprisvojí. Dovtedy, kým človek žije len svoj telesný život, možno, sa „následkom absencie otcovej pozornosti syn s otcom nemohol identifikovať a vytvoriť si tak svoju mužskú identitu“ (Corneau, 2012, s.21), ako je možné aj to, že „jedným z hlavných následkov otcovej absencie je, že synovia zostávajú ako bez tela. **Telo však je základom všetkej identity a práve tu musí budovanie identity začínať.**“ (Corneau, 2012, s.29)

Ale keď „Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej“ (1Pt1,3), odvtedy „všetko, čo sa“—(takto)—„narodilo z Boha, premáha svet. A tým **vít'azstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera.**“ (1Jn5,4-5) A hoci je tu telesný zákon, psychologický, kde môže absencia otca urobiť z človeka otroka žiadostivosti po láske, strateného a cudzieho vlastnému telu, „Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: „Abba, Otče!“ A tak **už nie si otrok, ale syn;** a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.“ (Gal4,4-7) A máš Otca, ktorý je stále s tebou: Emanuel. Poslušnosť s utrpením vychádzajú z človeka, nie z Boha, a je to na našej voľbe, koho poslúchame, či Boha pre spravodlivosť alebo hriech na smrť (Rim6,16).

Keď Butler (2003) hovorí, že sa tento ontologický preddiskurzívny počiatok rodu používa na obhajobu súčasného zákona, čiže vzťahu mužov a žien v spoločnosti, ktoré vníma v nepriaznivom svetle, a preto túži po odnaturalizácii rodu, aby mohli vzniknúť nové konfigurácie rodu, akoby túži po onom prísľube jedinečného spoločenstva, ktoré vyplýva práve z nášho stvorenia ako pohlavných osôb, tak Noriega (2017, s.73) vyjasňuje, že „v prísľube spoločenstva nejde o zjavenie ontologickej danosti, ale o zjavenie niečoho,, čo ešte nejestvuje, ale má byť vybudované mužom a ženou.“ Je to človeku dané ako celoživotná úloha. V tomto je len inak povedané to, čo bolo diskusiou v predošlej kapitole, že to, že muži a ženy nedokážu kvôli hriechu žiť autenticky tento prísľub spoločenstva a Boží plán s ľudskou láskou, neznamená, že to nie je k dispozícii, ba naopak: poznanie významu svojho tela umožňuje uskutočňovať tento prísľub. Ak niektoré feministky spomínali lezbizovanie sveta, v skutočnosti to nie je až také neuskutočnené, ako to absurdne znie (ako to bolo ukázané

v predošlých dvoch kapitolách, zvlášť v postoji Monique Wittig). Corneau (2012, s.72) tvrdí, že „**homosexualita je produktom kultúry, ktorá oddelila telo a ducha, mužov a ženy.**“ Produktom kultúry, ktorá umelo oddelila pohlavie a rod.

Tento prísľub sa naplňa, keď žena dáva zrkadlo mužovi jeho mužnosti a aj muž dáva zrkadlo žene a jej ženskosti. Toto zrkadlo má tiež pôvod v počiatku. Keď na Počiatku muž uvidel ženu, našiel „pomoc, ktorá by mu bola podobná“ (Gn2,20). Anderson a Granados (2014, s.54) uvádzajú, že tento výraz „pomoc“ (*kenegdo*) v Gn2,20 znamená doslovne „stáť niekomu tvárou v tvár“. Corneau (2012, s.41) opisoval, ako je dôležité pre zdravú osobnosť mužov, stáť tvárou tvár svojmu nevedomiu, svojmu vnútru. Nazýval to „konfrontácia“ s nevedomím, čím chcel zdôrazniť, že duševné zdravie spočíva vo **vytvorení „vzťahu“ s naším vnútrom** (ibid.). Z Teológie tela Jána Pavla II. (2015) môžeme k tomu doplniť ďalší kúsok skladačky, ako človek hľadal svoju identitu v samote, vo vzťahu k Bohu (prvotná samota). Ukazuje sa nám obraz človeka, ktorý sa nutne potrebuje vrátiť „k spiaceru a nenávidenému, zotročenému a zanedbanému citovému svetu“ (Corneau, 2012, s.180). Táto naša zakladajúca skúsenosť prvotnej samoty vyplývajúca z našej telesnosti, teda nie zo samoty bez partnera, nás vyzýva postaviť sa tvárou v tvár sebe samému, a vytvoriť si tak vzťah s naším vnútrom podľa pravdy. Dotýka sa nášho psychického života, poznania svojho mužstva alebo ženstva, hodnôt spojených s pohlavím vo svojom vnútri. Zjednodušene povedané: opäť spojiť telo a dušu, aby následne mohli vytvoriť jednotu aj muž so ženou.

„Zraniteľnosť, city, intelekt, sila, odvaha nepatrí ani mužom, ani ženám,“—alebo by sa skôr dalo povedať, že patria obom—„sú spoločným dedičstvom ľudstva. Emócie náležia všetkým ľudským bytostiam. Ako hovorí Maurice Champagne-Gilbert: Mužské pohlavie by nemali zamestnávať ani technické pokroky, ani dobývanie vesmíru, ale získanie nového vzťahu k životu mužov, **kde sú hodnoty tradične prisudzované ženám znovu prijaté mužmi ako hodnoty bytia.** Zásadný význam získania našej mužskej identity spočíva v skutočnosti, že sa potom staneme lepšími ľuďmi. Sexuálna identita je základ, prostý spôsob, ako chápať skutočnosť. Vždy sa jedná o to dôjsť k jednote.“ (Corneau, 2012, s.180-181) Vyčleňovanie vnútorného sveta ženám, spôsobuje, „že pokiaľ sa muž cíti náhle krehký a na pokraji plaču, pripadá si automaticky „menej mužom“. Ako by bol naraz vyvrhnutý zo svojej kože a pripadal si menejcenný, pretože je *viacej „ženský“*. V tomto postoji sa skrýva hrozný odpor k ženám... Je pravda, že by muži mali prebudiť agresivitu, ktorá je pochovaná v ich tele. Avšak skutočné prebudenie tejto vitality sa nemôže odohrať bez toho, že by sa podieľali na svete citov a emócií, teda na dimenzii, ktorá sa neustále prisudzuje ženám.“ (Corneau, 2012, s.180) Kým má aj muž mozog, ktorý má limbický systém s amygdalou, bude mať aj emócie. To nie je mozgová štruktúra nachádzajúca sa iba v ženskom mozgu. Nejde o to, aby muži mali ženské maniere, ale aby mali vzťah so svojím vnútrom, kde prebýva Otec. Za čo by sa ešte mohol muž hanbiť, keď aj Boží Syn, Ježiš, zaslzil (Jn11,35) a vyjadroval svoje city (Jn11,36; Lk22,43; Jn2,15-17; Lk7,9; Mk10,21; Lk21,1-4; Mt22,17-21; Mt23,13-26; Mk1,41; Mt9,36; Lk7,12-14 a mnohé ďalšie)? A voláme Ho Učiteľ (Jn13,13-15). Ukazuje nám, ako vyjadrovať svoje city dôstojne.

Ako príklad si zoberme Matthewa Grecha (formerG) z Maltý (2023), ktorý interpretoval, alias identifikoval svoje self s homosexualitou preto, lebo si myslel, že „I wouldn't necessarily fit the male stereotype,... I loved music and I was creative, I loved spirituality and I found it hard to make friends my age and to bond with other guys... So it was easy for me to feel like I was different, like I did not belong to the world of men“, a pritom z neurologického hľadiska, je normálne, že muži majú dominantnejšiu pravú mozgovú hemisféru, tú „umeleckú“,

zjednodušene povedané (Kagan, 2010). Corneau (2012, s.32-33) by tento prípad pomohol vysvetliť nasledovne: „Výskumy homosexuálnych dospievajúcich ukázali, že sa väčšinou jedná o veľmi nadaných a citlivých chlapcov... Títo synovia si zvolili homosexualitu, pretože nenašli u svojho otca odraz vlastnej citlivosti. Pretože muži boli vedení k tomu, aby potlačovali každý otvorený prejav vlastnej citlivosti, nemôžu sa s nimi ich synovia identifikovať: nenachádzajú u nich tú podobnosť, ktorá je základom akejkoľvek identifikácie. Títo nadaní mladíci sa nedokážu vpraviť do rolí tradične vymedzených mužom a následkom toho odmietajú sociálne inštitúcie, ako je manželstvo a rodina. Homosexualita vyjadruje potrebu zakotvenia v mužskom pohlaví, v tom, čo je danému jedincovi podobné; znamená vlastne nevedomé hľadanie otca, hľadanie mužskej identity.“ Niet divu, že Matthew našiel uzdravenie práve vďaka návratu k Otcovi, v milosrdenstve Pána Ježiša.

Prečo je vlastne také časté striedanie partnerov u homosexuálov, dokonca mať aj viacero partnerov súčasne, nevera, či podvádzanie sa (Cook & McCracken, 2019)? Ako by sa to dalo vysvetliť? Corneau (2012, s.75), ktorý vysvetľuje mužskú homosexualitu v dôsledku absencie otca, hovorí, že príčina častej zmeny partnerov je, „aby ten druhý existoval len v čase túžby a fantázií a aby sa jeho realite nepodarilo získať konkrétnu tvár.“ Podobne ako keď tzv. Don Juan (zvodcovia alebo womanizeri) „tá po ktorej zo všetkých síl túži, je ideálna matka, ktorú nemal... stáva sa potom zajatcom opakovania a hľadá u žien, ktoré mu pripomínajú jeho matku, niečo, čo od nej nikdy nedostal. Ako by chcel uzdraviť nezmerateľné milostné zranenie. Takže pokiaľ má potrebu nehy, nepôjde si pre ňu k nežnej partnerke, ale skôr k žene chladnej a odtážitej, ktorú sa bude pokúšať získať a prinútiť, aby konečne odhalila svoju nežnosť.“ (Corneau, 2012, s.67) Skrátka, „poskladá si svoju „bohyňu“ z fragmentov rôznych žien. Hľadá bytosť, ktorá by bola vyrobená na mieru jeho túžby a v ktorej by sa mohol rozpustiť... Každá z jeho mileniiek predstavuje čiastočku dôležitého okamžiku, onoho magického momentu, ktorý tak horľavo hľadá.“ (ibid., s.69) Podobným spôsobom zase homosexuáli často striedajú partnerov, lebo hľadajú a snažia sa vyskladať si svojho otca, a to, čo potrebuje stelesniť, lebo zúfalo hľadá svoje mužstvo. Chcú ho prinútiť, aby im konečne prejavil to, čo im v detsve chýbalo.

Corneau (2012, s.74) sa zaoberal „Leonardom da Vincim a všimol si, že nadmerná neha matky, opustenej manželom, vyvolala u mladého génia identifikáciu so ženstvom.“ Nie jeden je prípad, kedy sa u chlapca vyvinie homosexualita v prostredí určitým spôsobom absetujúceho otca a milujúcej nežnej matky. Pokiaľ by však taká matka chcela svojmu synovi pomôcť, syn ju odmieta a chce mať od nej pokoj. Čo sa v jeho psychike udialo? Corneau (2012, s.74-75) vysvetľuje, že „dieťa si musí vybrať, či si ponechá lásku k sebe samému, alebo ju bude investovať do osoby druhého pohlavia. Freud chápe homosexualitu ako kompromis, či si jedinec uchová libido pre seba, alebo ho uvoľní pre niekoho iného. Absolútna sebaláska, „primárny narcizmus“, teda nevyhnutná fáza, počas ktorej sa cítime ako stred sveta, je silne otrasená odhalením rozdielnosti pohlaví; pravdaže toto zranenie sa môže zahojiť a láska k sebe samému sa obnoví, pokiaľ existuje obdiv k rodičovi rovnakého pohlavia, samozrejme za podmienky, že rodič reaguje podobnými citmi. Keď otec nie je prítomný, mladý chlapec tento „príbeh lásky“ nezažije, a tak v ňom zostáva neistota ohľadom vlastnej identity a inakosti, realita druhého ho desí. Mohli by sme povedať, že homosexuál používa svoju homosexualitu k tomu, aby sa pokúsil potlačiť realitu toho *druhého* a zostal v „rovnamej“, teda v tej, ktorá je mu blízka.“

Inými slovami, osoby rovnakého pohlavia sú tie, u ktorých nachádza tú rovnakú realitu, ako je tá jeho mužská, ktorá mu dáva pocit istoty. Byť s druhým pohlavím ho desí – nie ako s priateľkami, ale ako s potenciálnymi milenkami. Nedokáže uvažovať o sebe ako o dare pre druhého, a už vôbec nie o úplnom sebadarovaní sa žene, to ho desí. On nemá totiž ani istotu lásky, keď je sám so sebou, lebo nezažil svoju mužskú identitu, ktorú by si mohol potvrdiť skrze otca. A hľadá rovnaké, lebo tak sa cíti bezpečne. Podľa Junga sa identifikoval s animou (archetypom, pravzorom ženskej časti), čo u niektorých homosexuálov by mohlo vysvetľovať sklon k „ženským manierom“, a to „ho núti hľadať svoju vlastnú *mužskú personu* u osoby rovnakého pohlavia“ (Corneau, 2012, s.73). O čo ide? Ide o pokus o získanie vlády nad svojím telom. Skrátka, pravda je, že nájdenie svojej identity musí začať v tele.

Corneau (2012, s.75-76) opisuje príbeh jedného muža, ktorý „mal partnerku, ale dosiahnutie pôžitku pri sexe sa pre neho stalo skutočným duševným utrpením. Všetko vychádzalo z hlavy namiesto z tela; musel si tiež predstavovať všetko možné, aby udržal erekciu. Svoj homosexuálny vzťah popisoval úplne inak, hodnotil ho ako viac „elektrizujúci“, viac „telesný“; slasť neprechádzala hlavou, ale cítil ju priamo vo svojom tele a to posilnilo kontakt s druhým.“ V tom tiež vidí Corneau (ibid.) „jadro problému: prostredníctvom kontaktu s mužom *získava prístup k svojmu telu*. Absencia otca a zložitá povaha matky mu vtlačili akýsi stud, ktorý silne pociťuje v kontakte so ženou. Bojí sa uvoľniť a celkom sa ponoriť do fyzickej slasti... Tento muž hovoril o homosexualite, ako keby to bol určitý rituál, pri ktorom získava späť vládu nad svojím telom a svojimi emóciami... Títo partneri mu poskytovali príležitosť urobiť niečo, čo mu vo vlastných očiach zvyšovalo hodnotu. Začal hrať aktívnu rolu... Po skúsenostiach s týmito mužmi mohol tvrdiť: „Nie som ako moja matka!“ Homosexualita mu umožňovala odtrhnúť sa od matkinho tela a získať prístup ku svojej vlastnej vitalite. Opakované stretnutie s vlastným telom a jeho citlivosťou sú—podľa Corneau-a (ibid.)—základom mnohých homosexuálnych skúseností. Pokiaľ nejaký muž trpel fyzickou a citovou neprítomnosťou otca, nie je prekvapujúce, že sa snaží poznať sám seba prostredníctvom skúmania mužského tela.“

Podobný opis môžeme nájsť v Biblii (Gn2,23-24), keď Adam, ktorý mal prístup k svojmu telu, nepociťoval žiaden stud, keď uvidel ženu, naopak, on mohol poznať ju: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; preto sa bude volať mužena (iššá), lebo je vzatá z muža (iš).“ Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom.“ Nepotreboval sa poznávať pomocou iného mužského tela, aby poznal svoju vitalitu, aby sa vedel odtrhnúť od matkinho tela, ale práve preto, že pozná seba skrze telo, môže darovať seba žene, a stať sa s ňou jedno telo, môže bezpečne opustiť otca i matku; už nie je problém chýbajúci otec, ktorého hľadá a snaha odtrhnúť sa od matkinho tela. On môže bezpečne opustiť otca i matku, lebo pozná svoju identitu, a poznáva svoje mužstvo, seba, vďaka žene, a poznáva nový spôsob možnosti bytia: môže sa darovať. Adam bol prvý človek, preto môže vzniknúť otázka, prečo sa spomínajú „jeho“ rodičia v Gn2,24? Ale Slovo Božie nehovorí o Adamových rodičoch, ale skôr možno naznačuje, že skrze ‘Adamovu skúsenosť’, teda tú zakladajúcu, svojho tela v samote (sebapoznaní) a v sebadarovaní (s osobou opačného pohlavia), sa vytvára i zakladajúci vzťah aj pre syna (i dcéru) k otcovi a k matke; vďaka tomu, že človek dozrel k plnosti života, vie opustiť otca a matku v láske a vďačnosti, a stať sa darom druhej osobe.

Toto opakované stretnutie s vlastným telom, ako by sa dalo definovať homosexualitu, je práve jadrom akoby nedokonanej prvotnej samoty. Človek nedokázal poznať význam svojho tela, nedokázal objaviť jeho krásu a hodnotu, ale usilovne to hľadá, potrebuje to hľadať. Potrebuje, ako kedysi Adam, byť telom medzi telami a poznať svoju odlišnosť a poznať svoju samotu,

stát' pred Bohom a poznať, že je veľmi dobrým dielom, a nezakúsiť stud zo svojej pohlavnosti. Potrebuje sa cítiť vo svojom tele ako doma. Aby v ňom neznel vnútorný hlas, nie však Boží, ale klamlivý, ktorý mu otázkou „Kde si?“ chce vštepiť neistotu nad svojou telesnosťou, nad svojím vtelením, len aby sa necítil vo svojom tele doma. A človek hoci je telo (duša a telo sú jedno, psychosomatická jednota), má v sebe ducha – od Boha, Jeho dych (Boh v ňom prebýva substanciálne), ktorý nás chce zjednotiť s Otcom, a tak je istým vnútorným volaním, vnútornou túžbou po duchovnom živote. Mýli sa však človek, čo hľadá duchovný život v psychických zážitkoch rôznych stavov vedomia, mimo Boha. Cesta k Otcovi je skrze Syna, a ich vzájomná Láska, teda Boží Duch, nás zjednocuje s celým Trojedným Bohom – Boh je len Jeden, preto nemôže mať niekto Otca, kto nemá aj Syna (1Jn2,23 a 1Jn5,12). To náš duch túži po spoločenstve s Bohom. „Ľudia sa snažia priblížiť k otcovi ako len dokážu! Pokiaľ nie sú zaujatí dobrým otcom na nebesiach, stanú sa korisťou zla z pekiel. Sme svedkami vzostupu prastarej sily, ktorej protiklady, Dobro a Zlo, zostávajú rozdelené. Individualita spočíva v tom, ako sú tieto protiklady prepojené. Skutočný otec je zároveň dobrý i zlý, silný i slabý, a tým otvára svojmu synovi cestu k ľudstvu. Pokiaľ otec nebol pre dieťa konkrétnou osobou s konkrétnou tvárou, odsúdil ho k tomu, aby opakoval.. boj o moc...“ (Corneau, 2012, s.89)

Potom to môže vyzerat' tak, ako jeden Corneauov (2012, s.105) klient, ktorý v rámci „dynamiky potreby zrkadla v podobe ženy... Keď nemohol nájsť odraz svojej mužnosti u partnerky pri milovaní, rozvíjal homosexuálne fantázie a tiež si zvykol obliekať sa ako žena a masturbovať pri pohľade do zrkadla... Tyranský otec (alkoholik, ktorý mal doma zavedenú vojenskú disciplínu) v ňom vyvolal pochybnosti o vlastnej sexuálnej identite. Jeho homosexuálne fantázie a zženštilé správanie symbolicky vyjadrovali jeho túžbu zviest' otca a privlastniť si jeho silu.“ (ženská anima bude po mužovi túžiť, ale on bude mať nad ňou moc) V skutočnosti, „čím väčšiu máme potrebu citu, tým viac zakúšame sexuálnu túžbu, pretože to je jediná cesta k citom, ktorú poznáme.“ (Corneau, 2012, s.113) Podobne hovorí Bonaventúra (2009, s.43): „prítlačivá sila najvyššieho Dobra je taká, že tvor môže niečo milovať iba prostredníctvom túžby po tom; človek sa však klame a mýli, keď za pravdivé považuje napodobeninu a zdanie.“ A tu môžeme vidieť, ako sa to stane aj nechtiac, že sa človek klame; že je oklamáný, keď za pravdivé považuje to homosexuálne, a nazýva to láskou. Práve preto, by mal človek „vedieť, čo ho ovplyvnilo, pretože jedine tak bude môcť ako slepú násilnosť afektu, tak podstatu tohoto afektu premeniť v poznanie... To, čo sami v sebe odmietame, to, čo nechceme pripustiť, sa k nám nakoniec dostane zvonku, vo forme tragického osudu.“ (Corneau, 2012, s.135) Preto je veľmi dôležité: **nie-normalizácia, ale vysvetlenie!**

Čo je teda cieľom? „Cieľ je rozbiť scenár a stať sa reálnym.“ (Corneau, 2012, s.97) „Jazyk lásky obohacuje život a vlastne môže existovať práve vďaka rozdielnosti pohlaví. Táto rozdielnosť neznamená „nerovnosť“, naopak, je základom našej snahy o zdieľanie.“ (ibid., s.117) Naše pohlavie je realita, byť mužom a ženou je realita, „prirodzená skutočnosť, ktorej je dobré sa podriaďovať“, hovorí Corneau (ibid., s.120). Dušková a kol. (2022, s.86) píšú vo svojej právnickej štúdii, že človek má právo na telesnú integritu, na sebaurčenie, na súkromie, na informovaný súhlas, právo na kvalitnú zdravotnú starostlivosť: „deti (každý) má právo na informácie prospešné pre svoj zdravý vývoj, medzi ktoré patria tiež informácie o sexuálnom a reprodukčnom zdraví, ktoré im majú byť podávané priamo, vhodnou a zrozumiteľnou formou.“ A tu sme, s informáciami prospešnými pre zdravý vývoj každého človeka. Vysvetľujeme telesnú integritu ako jednotu tela a duše – nie je možné, aby bolo pohlavie a rod umelo rozdelené, ony sú psychosomatickou jednotou. Integrita vyžaduje integrovať všetky svoje

zložky osobnosti a poznať že „je to veľmi dobré“ (Gn1,31). Právo na sebaurčenie je právom žiť „kto som“ ako slobodný a nie ako otrok vzťahových vplyvov svojho ranného detstva, či žiadostivosti. Corneau (2012, s.185) hovorí, že „v živote muža dochádza ku trom zrodeniam. Zrodia sa zo svojej matky, zrodia sa zo svojho otca a nakoniec sa zrodia zo svojho vnútorného ja. Jedná sa o zrodenie individuality.“ Ak teda aktivisti hlásajú právo na sebaurčenie a právo na slobodu, právo na informovanosť a kvalitnú zdravotnú starostlivosť, tak to všetko je práve v tomto nie-normalizovaní, ale vo vysvetlení.

„Pátranie po ľudskej identite toho, ktorý je na počiatku “sám”, musí vždy prechádzať cez dualitu, spoločenstvo muža a ženy, lebo tieto sú „dve doplňujúce sa dimenzie *sebavedomia* a *sebaurčenia* a zároveň dve doplňujúce sa *vedomia významu tela*.” (Ján Pavol II., 2015, s.62) Prvotná samota bola zážitkom pred tým, než človek spáchal hriech, a predsa aj nám, na ktorých dedičný hriech prechádza, je dostupná táto skúsenosť, hoci poznačená hriechom – to jest, oddelením od Otca. Spôsobené možno absenciou otcov, alebo absenciou toho, čo LGBTQI potrebovali pre prijatie svojej identity a nasmerovanie svojej afekcie na osobu opačného pohlavia, nám túto prvotnú samotu pripomína neschopnosť poznať význam svojho tela, ktoré je iné od všetkých iných tiel (živočíchov) a hľadá pre seba vhodný vzťah, no nedokáže si nájsť cestu jeden k druhému: žena k mužovi a muž k žene, lebo hľadá najprv cestu k sebe v rovnakom pohlaví.

Tým, že telesnosť a pohlavnosť sa nestotožňujú úplne, ale že je skorší význam tela než jeho bytie nutne pohlavné („jeho bytie prvotnej samoty, ktorá sa proste týka človeka “pred” jeho bytím (ako) muža a ženy...”), sa nemyslí „na dve chronologické štádiá stvorenia človeka, ale skôr určujú existenciu **dvoch úrovní významu bytia ľudského tela**.” (Ján Pavol II., 2015, s.56-57) „Snubný význam tela spočíva v tom, že prezentuje človeka, muža a ženu, v celej skutočnosti a pravde jeho tela a pohlavia a zároveň ho prezentuje ako naprosto slobodného od akéhokoľvek ponúkajúceho tela alebo pohlavia... Ľudské telo... ak je chápané pohľadom „počiatku“ zahŕňa „**snubný**“ **atribút, totiž schopnosť vyjadriť lásku**: práve tú lásku, ktorou sa človek ako osoba stáva darom; následne potom práve **prostredníctvom tohto daru uskutočňuje samotný zmysel svojho bytia** a svojej existencie“ (Ján Pavol II., 2015, s.82).

Zmysel svojho bytia je otázka, ktorá sa týka oblasti *telos*, spomínanej v tretej kapitole o Abelovi Barbinovi, ktorý poznal práve toto: jeho telo má schopnosť vyjadriť lásku, význam jeho osoby (v integrite svojho pravdivého pohlavia) bolo, že sa mohol stať darom, a to naplnilo jeho život zmyslom. Takým zmyslom, že sa mu už nedalo kalkulovať pre a proti, a v akej sociálnej roli mu bude lepšie, a či to bude pre neho jednoduchšie. To je samozrejme naprosto odlišné od poňatia Wittig (In Butler, 2003, s.158), že „pohlavie“ je reálnym prejavom násilného procesu v realite.“ Keď Corneau (2012) píše o chýbajúcom otcovi a chybujúcom synovi, ponúka nám mnohé vysvetlenia ale nie preto, aby sme ostali tam, kde sme. Niekedy sa v tejto problematike homosexuality ukrýva taký tieň obviňovania rodičov a obviňovania okolností v živote, a obviňovania detstva. „Ak nás niečo otec nenaučil, alebo otec bol neprítomný... zvaľujeme vinu na reťaz udalostí, ktorý nás zavádza k rodičovskému klamu“, hovorí Hillman (2000, s.185). „Ostávame uväznení v ich vplyve (rodičov a vzťahov). Potom sme sami len akýmiisi ozvenami, dôsledkami ich príčin a ako takí sme v podstate obeťami toho, čo sa stalo v našej minulosti a zanechalo na nás nezmazateľné škvrny... Snažíme sa uzdraviť z minulého zlého zaobchádzania s nami.“ (ibid., s.79) Ale Hilman (2000) zdôrazňuje svojou teóriou práve to, že nie sme takými obeťami; kritizuje fatalizmus: „Proste taký som“.

Rezignovať na svoju heterosexuálnosť, normalizovať LGBTQI, by v skutku znamenalo rezignovať na svoju veľkosť, ako hovoril Corneau (2012, s.54). Vôbec by tu nešlo o sebaurčenie, vôbec by tu nešlo o slobodu, vôbec by tu nešlo o zdravie a plnosť, čo sú hlavné ohlasy aktivistov za práva LGBTQI. Je to, ako vidíme, presne naopak. A práve preto je veľmi dôležité a naozaj záleží na tom, či sa táto problematika znormalizuje alebo nie, a ako sa o nej bude uvažovať. Podľa toho budú totiž ľudia premýšľať aj o sebe a o svojom živote. Ponúka sa nám možnosť mať prístup k svojmu daimonovi, ako to volá Hillman (2000), môcť realizovať svoje povolanie k životu a svoju jedinečnosť. Hillman (2000, s.14) hovorí, že naša jedinečnosť je niečo, „čo musí byť znovu objavené: tušenie osobného osudového volania, že existuje nejaký dôvod, prečo žijem.“ Potom môže o sebe osoba LGBTQI uvažovať ako o jedinečnej osobe a pýtať sa na *telos* (na význam; na to, kvôli čomu sa identifikoval s opačným pohlavím, alebo kvôli čomu ho priťahuje rovnaké pohlavie, čím to je, a pod.), a aj nachádzať zmysel. Aj keď by sa neznormalizoval ani jeden *stav mysli* z LGBTQ, neznamenal by to, že tá osoba „je zlým človekom“! Naopak, prináša to možnosť hrdinských čností, rozhodnutí a skutkov, ako urobil Barbin, keď sa rozhodol pre pravdu svojho tela. Aj keď LGBTQ nie je prirodzené, osoba môže vždy robiť správne rozhodnutia aj v tejto veci a stať sa tak dobrým, priam obdivuhodným, človekom.

Je tu aj druhá možnosť, keď by sa znormalizovalo LGBTQI, tým pádom už nik nebude hľadať *telos*, a bude nutné hľadať príčiny (onú kauzalitu, nejaké obvinenie), prečo má daná osoba úzkosť alebo prežíva hanbu, prečo má nočné mory, a i. A čo je rozhodujúce, tieto príčiny bude hľadať mimo seba (mimo svojho „systému“ mozog-mysel-vzt'ahy-telo), keďže sa LGBTQI znormalizovalo. „Pokiaľ prijmem myšlienku, že som predmetom rafinovaného zápolenia vplyvu dedičnosti a spoločnosti, *redukujem sám seba na akýsi dôsledok*. Čím viac môj život závisí na tom, čo sa stalo v mojich chromozómoch, čo urobili alebo neurobili moji rodičia, a na mojom detstve, ktoré už dávno minulo, tým viac je príbehom obeti.“ (Hillman, 2000, s.15-16) A práve toto je to, čo v nás chcú sformovať feministické teórie – obeť: ženy sú utláčané, LGBTQI nemajú žiadne práva, „povinná heterosexuálnosť je režim moci a diskurzu“ (Butler, 2003, s.10), a to všetko v ich myslení, ktoré bolo vynesené na svetlo v predošlých kapitolách.

Hillman (2000, s.74) však zdôrazňuje, že aj tie zlé udalosti v našom živote, ktoré formovali naše self, a v tomto prípade naše sexuálne self, majú význam a zmysel, hovorí o nich priam ako o nevyhnutných pre nášho génia (jeho ďalší výraz pre daimona), lebo hoci boli niektoré deti „svojimi matkami zanedbávané,—alebo otcovia chýbali—neboli tieto deti opustené svojimi daimonmi⁹, ktorí, ako sa ukázalo, boli ich základom“ (ibid., s.76). Neuveriteľné? Ale plné

⁹ Kartuzián (1999, s.35) píše, že práve Biblia nás učí, že „history has a meaning... It affirms for us that there where the forces of death seem to prevail, true life announces itself.“ „In the events which led to the birth of Christ, there were not so many things that stood out clearly from ordinary life. They happened almost unnoticed. By making us to see in them the action of God, the Word of God invites us, at the same time, *to open our eyes to that action of God in the more or less simple events of each of our own lives, and thus to discover their hidden meaning*. Each one of us is caught up in a history which is the right side of something we all see only on the reverse... One of our difficulties is that we do not see the whole; we only see the minute part of history represented by our own tiny life. The place that this occupies in the great tapestry of God's global plan escapes us, as well as its true significance and its value. *We believe that all things work together for the good of those who love God, that His providence encompasses and governs all, down to the smallest detail, but we do not see it*, above all in our moments of obscurity. At best, we grasp something of *the coherence of God's providence in our life well after the event, in a backward look* at some key moment of our existence. But our faith assures us that the Lord is very near us at each moment of our journey, even if, often, we do not recognize Him... He is there, a presence of mercy, of pardon, and of grace; humbly offering us from alongside us,... his love and the gift of his life... That is the true Christmas present.“ (ibid., s.35-36) **Emanuel – Boh s nami.** Okrem obyčajného psychologického daimona, tu je

nádeje. Spomeňme si na svedectvo lásky bývalej Trans, Lex a bývalého Gaya, Nicka,— uvádzané v časti Nebo a Peklo—ako našli lásku (Knowles, 2024). Alebo na samotné svedectvo intersex v nedávnom prieskume (In Dušková a kol., 2022, s.58), keď hovorili, ako sami majú potrebu psychologického sprevádzania, aby neupadli do sebaľútosti: „...ale potom musí zasiahnuť profesionál, aby sa to nezvrtlo v to, kde sa ľudia utvrdzujú vo svojej bolesti.“

Jedna vec je, aké karty nám rozdá život a druhá, ako sa s nimi rozhodneme hrať. Hillman (2000, s.136) píše, že „môžeme získať od otca desiatku a pikového kráľa a od matky pikového chlapca, kráľovnu a eso, karty, ktoré nikdy moc neznamenali ani v jednom rodokmeni, ale ktorých kombinácia v nás môže viesť k novému olympijskému rekordu. Jedinečnosť nevytvára len rôznosť genetického materiálu, ale tiež spôsob, ako kartami, čo máme v ruke, vyplňame a dotvárame zvláštnu a úspešnú *konfiguráciu*.“ Nejde teda o to, vytvárať a rozmnožiť *kultúrne konfigurácie pohlavia a rodu*, aby sa uviedla do zmätku samotná binárnosť pohlavia a ukázala sa ako základná neprirodzenosť tejto pohlavnosti, ako uzatvára svoju knižku Butler (2003, s.203), ale o naše vlastné dielo so svojou osobou. A to bude ovplyvňovať i smer, ktorým sa ľudská kultúra bude uberať: či k zveľaďovaniu alebo k sebadeštrukcii. Ako totižto Hillman (2000, s.141) uvažuje „podľa Susan a Clyda Hendrickových sa môžeme domnievať, že západné chápanie človeka sa vyvíja paralelne s tým, aké miesto v našej kultúre zaujíma romantická láska... Podľa nich, romantická láska môže byť chápaná ako sila alebo nástroj, ktorý môže pomôcť vytvoriť alebo pozdvihnúť na vyššiu úroveň vnímanie vlastného ja a individuality.“ A to by sme chceli a verím, že to možné je, za podmienky, že hodnoty budú zodpovedať významom, keď sa subjektívne významy budú podriaďovať pravdivým hodnotám (Levi, 1982). Aj homosexualita a trans (LGBTQI) je nutné prisúdiť ich pravdivý význam, ktorý sa podriadi pravdivým hodnotám. A hodnotou je aj naše telo s jeho pohlavím.

Rôzne vysvetlenia a svedectvá boli poskytnuté naprieč všetkým štyrom predošlým časťami. Možno teda LGBTQ (zhrňujúco) chápať aj ako symptóm, ktorý keď sa utváral, zohrával pri ňom rolu zážitok lásky. Môžu to byť „symptómy duše, ktorá hľadá stratené volanie k niečomu inému a neznámemu“ (Hillman, 2000, s.84). Symptómy, o tom, „keď sme opustili ten neviditeľný zmysel, pre ktorý sme tu my“ (ibid., s.86). „Každý symptóm je kompromis, ako to chápala Freud. *Symptómy usilujú o správny cieľ, ale dosahujú ho zlým spôsobom*.“ (Hillman, 2000, s.58) Aj homosexualita usiluje o lásku, ale dosahuje ju zlým spôsobom, resp. nedosahuje ju – snaží sa naplniť vlastné potreby svojho zranenia. A tak je na nás, čo si zvolíme pre svoj život (ak som osoba LGBTQI napríklad) a čo si zvolíme pre spoločnosť, ako naše spoločné dobro. Voľba je na nás. Táto voľba bude naším dedičstvom generáciám, ktoré prídu po nás. Je to preto veľký záväzok. Budú sa rozprávať príbehy o hrdinoch či o obetiach?

A tak sa, na záver, vynárajú niektoré otázky: Kým chcem byť? Akým darom je pre mňa a akú rolu zohráva moje zranenie (historická minulosť, ktorá ma formovala)? Ako môžem vďaka nemu poznať svoje jedinečné povolanie stať sa darom a tak nájsť svoj zmysel? K čomu ma moje telo povoláva?

Boh s nami a Jeho prozreteľnosť všetko stráži, a vie spraviť, **aby nám všetko slúžilo na dobré.**“ (Rim8,28) Pokojne sa môžeme pýtať, ako Mária (Lk1,34), a nie len na toto, ale ohľadom akéhokoľvek objektívneho dobra, ktoré nám nejde: „Ako sa to stane, veď ja...“ nepoznáť lásku otca, alebo nedokážem prestať..., každý to svoje. Odpoveď je aj pre nás vždy v moci Ducha Svätého, v milosti Božej: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni.“ (Lk1,35) Lebo Boh koná v skrytosti. Je v skrytosti, v „tieni“. Nájdeme Ho v skrytosti; vo svojom srdci. Môžeme teda spokojne na Božie Slovo povedať: „Nech sa mi stane podľa Tvojho Slova.“ (Lk1,38)

ZHRNUTIE

V čom spočíval 'debunking' gender teórie a podarilo sa nám naplniť tento cieľ? Podarilo sa nám odbunkrovať územie lásky a osoby človeka? Odkryť kamufláže a zastaviť „útoky“? To najpodstatnejšie je, že už samotný vznik tejto teórie sa viaže na veľmi neúspešný experiment s jedným participantom, Davidom Reimerom. Základy, na ktorých stojí táto teória, sú prinajlepšom spochybniteľné, filozofie o ktoré sa opiera, sú otrasiteľné a navzájom odporujúce, no predovšetkým sú docela neodborné a ich výsledkom je viac zmätok a pobúrenie, než akékoľvek vysvetlenie. Celkovo, z tejto teórie sa stáva len ďalšia ideológia. A predsa sa považuje za úplnú samozrejmosť. Strastiplné zápasy o realitu pohlavia neraz končia v dualizme pohlavia a rod, ale čo je omnoho horšie, ony prinášajú až také úplné zahmlenie tejto témy, že sa v nej dá len s veľkou námahou orientovať.

Samotní zástancovia gender teórie sa nevedia zhodnúť na tom, či je rod vrodenný alebo nie, dokonca ani na tom, či súvisí s pohlavím alebo nie. Niektorí tvrdia, že je vrodenný, ale neuznávajú fakt, že ak je vrodenný, musí byť aj vtelený (v jednote s biologickým pohlavím), pretože sa nik nerodí bez tela. Potom by ale bolo poruchou, ak by rod a pohlavie „šli proti sebe“, neboli jedno. A tak sú takí, ktorí tvrdia, že rod vrodenný nie je a zastávajú názor, že je kultúrne a spoločensky podmienený, nezávislý od tela, že je to sociálny konštrukt. Paradoxne, aj tí, čo zastávajú názor, že je rod vrodenný, chápu ho stále ako sociálny konštrukt. Ako sa to dá, to neviem. Sú i takí, ktorí tvrdia, že pohlavie a rod spolu súvisia, ale je ich veľké množstvo, pretože pohlavie je vraj politická kategória, nie prírodný fakt, binarita pohlavia je fantazmatická, a existuje iba na ovládanie a donucovanie (Monique Wittig). Áno, dokonca aj okolo pohlavia, ktoré je tak očividné až ho nemožno poprieť, panujú nejasnosti. Sú takí, ktorí tvrdia, že pohlavie vôbec neexistuje, a telo nadobúda význam iba v rámci mocenských vzťahov (Foucault). Dokonca niektorí obracajú svoju teóriu tak, že pomocou rodu chcú ustanovovať pohlavie. Koniec koncov, na tom stojí celá "gender-affirming" starostlivosť. Iní tvrdia, že kultúra svojvoľne nariaďuje prírode jej zmysel, a preto chápu pohlavie len ako surovinu pre kultúru (Levi-Strauss).

Keď je to takto, že sa nevedia odborníci a filozofi ani len zhodnúť, pozreli sme sa teda na to, čo bolo skôr: kultúra formujúca a nariaďujúca binárnosť pohlavia, alebo pohlavie, ktoré utváralo kultúru? Aká je vlastne ontológia, pôvod, či počiatok pohlavia? Od kedy to tak je, že sú dve pohlavia? Kto to tak vymyslel, určil? A či to má vôbec nejaký zmysel, že sú dve? Zistili sme, že mnohí autori sa obracajú na počiatok, ktorý súvisí s biblickým opisom. Ani Kresťanstvo ho však neberie až tak romanticky, ako tieto teórie. Vďaka pápežovi Jánovi Pavlovi II. sa na tento počiatok kresťania nepozerajú len ako na nejakú teologickú prehistóriu človeka, ale skôr ako na zakladajúcu skúsenosť každého človeka. Konfrontovali sme sa so všetkými kritikami počiatku, ktoré nám boli dostupné, nezatvorili sme pred ničím oči. Aj v tejto oblasti však panuje medzi filozofmi nejasnosť, nejednohlasnosť, a navyše, mnohé skutočnosti túto ich kritiku vyvracajú, ako je napríklad existencia heterosexuálnych konvencií v rámci homosexuálnych kontextov. Aj v homosexuálnych kontextoch sú rody stále len dva.

Pozreli sme sa teda na túto binaritu a tento dualizmus pohlavia a rodu s pomocou osôb s poruchou vývinu pohlavných znakov, intersex osôb. Keďže ich telá, ich biologické pohlavie nie je jednoznačne na prvý pohľad určiteľné a niekedy si určenie pohlavia vyžaduje

rozsiahlejšie skúmanie, mohli by vnieŤ do tejto problematiky s rodom svetlo. Ako túto tému rodu vnímajú práve oni, ktorých pohlavie by si mohlo „vybrať“, čím bude? Pozreli sme sa na to z ich vlastnej perspektívy: rozobrali sme tu denník Abela Barbina, ktorého samotní intersex ľudia považujú za svoj vzor a majú ho ako patróna svojho medzinárodného dňa, a tiež sme sa pozreli na svedectvá intersex osôb, ktoré sa len nedávno zúčastnili sociologického prieskumu realizovanom v susedných Čechách. Zistili sme, že ani intersex osoby nemajú problém sa identifikovať so svojím pohlavím a s prežívaním svojho rodu, ktorý s pohlavím súvisí. Aj osoby s poruchou vývinu pohlavných znakov potvrdzujú existenciu dvoch pohlaví: mužského a ženského. Dokonca ani nechcú, aby bolo ešte nejaké tretie pohlavie.

Pohlavie a rod sú teda naozaj neoddeliteľné. Keď sa povie „žena“, tak sa myslí na pohlavnú osobu, v jej celistvosti a integrite ako aj jej jedinečnosti. Keďže participanti tohto prieskumu boli schopní pomenovať svoje potreby, ukázalo sa, že je medzi nimi aj potreba informovanosti, potreba výskumu, za ktorými stojí potreba vysvetlenia - aby vedeli porozumieť sami sebe, vedeli poznať a pochopiť svoj stav, a aby to vedeli aj komunikovať svojmu okoliu, ak by bola taká potreba. Táto *potreba vysvetlenia stojí ako pevný základ a zástanca samotného nenormalizovania LGBTQI*. V diskusii o tom, či sa jedná v týchto prípadoch LGBTQI len o prirodzenú variabilitu alebo o poruchu bolo poskytnuté porovnanie dvoch možností, keď sa bude považovať LGBTQI za normálne, a keď sa budeme pridŕžiavať pravdy a hľadať vysvetlenie opierajúce sa o pravdu, čo sa ukázalo byť nesmiernou oporou človeku, ktorá v skutočnosti prináša vytúženú úľavu a zmysel. A kde je zmysel, tam je i radosť a plnosť života. Možnosť zvoliť si, čo urobím so životom, ktorý mi bol daný ako vzácny dar.

Reimerov prípad, ktorý slúžil Money-mu na založenie gender teórie, ju vyvracia. Intersex osoby ju tiež vyvracajú. Gender teória má teda nie len pochybný pôvod vzniku, ale ani jej vyznávači sa nevedia zhodnúť na tom, ako to vlastne je s človekom, a ich stratégie obhajovania svojej teórie sú skôr založené na tom, čo by sa dalo nazvať morálnou panikou. Keď zlyhali všetky možné obvinenia, keď zlyhali v poskytnutí odborných vysvetlení, a apelujú len na filozofiu, a to ešte absurdnú, keď dokážu popierať ešte aj odborné vysvetlenia, ktorých platnosť potvrdzujú skutoční žijúci ľudia svojimi vlastnými svedectvami a životmi, v skutku sa dá dôjsť len k takému záveru, že im zdá sa nakoniec ostala len kritika kresťanstva ako argument. Podľa nich, kresťanstvo jediné stojí v ceste tomuto progresívnemu mysleniu. Viera je podľa nich jediný argument proti homosexualite, čo však je len ďalšia zúfalá lož. Je to v skutočnosti táto ich protikresťanská morálna panika, ktorá je ich jediným argumentom za homosexualitu (a LGBTQI). A celá táto téma sa presúva z odbornej diskusie do politických, pravicovo-ľavicových bojov.

Pomenovali sme mnohé dezinformácie a dezinterpretácie, o ktoré sa opierajú spomínaní autori pri zdôvodňovaní svojich stanovísk. Panuje v tejto oblasti množstvo nezrovnalostí, nezhôd, protirečení, a dokonca až absurdít. Do týchto zmätkov ich privádza ich zaslepenosť; gender totiž slúži záujmom aktivistov, a preto je to konštruk, ktorý sa prispôbuje svojmu „prostrediu“, a preto sa ľahko stane, že vie aj sám seba vyvraciať v závislosti od teórie, či filozofie. Výstižne to pomenoval jeden doktor v sociologickom prieskume: „Zmiešanie (a zámény) biomedicínskych pojmov a podstaty života so sociologickými pojmami a vnímaním sveta jednotlivcami je dôvodom k terminologickému a následne i reálnemu zmätku.“ (In Dušková a kol., 2022, s.26) Na tomto sa nedá založiť spoločnosť. Máme k dispozícii vzdelanie, už nie sme odkázaní na bájk. Bez ohľadu na to, či je niekto veriaci alebo nie, ženstvo a mužstvo je ten najdokonalejší vynález Lásky, nevytvorený človekom, ale človeku daný na to,

aby nás spájal, zjednocoval a mohli sme zakúsiť, aké to je milovať krásnou láskou prostredníctvom svojho slobodného a úplného sebadarovania sa. Od tohto už nič lepšie nevymyslíme. Bohu vďaka.

LITERATÚRA

- [1] A Carthusian (1999). *From Advent To Pentecost: Carthusian Novice Conferences* (Volume 188) (Cistercian Studies Series). Collegeville, Minnesota: Liturgical Press.
- [2] Anderson, C. & Granados, J. (2014). *Povolání milovat'*. Bratislava: Redemptoristi - Slovo medzi nami.
- [3] Bonaventúra, sv. (2009). *Putovanie mysle do Boha*. Bratislava: Serafín.
- [4] Brunsteins, P. C. (2018). Empathy and Vicarious Experience. Congruence or Identical Emotion? *Philosophies*, 3(2), 6. <https://doi.org/10.3390/philosophies3020006>.
- [5] Bullová, J. (n.d.). *Poruchy psychosexuálneho vývoja*. Dostupné online <https://www.unilabs.sk/clanky-invito/poruchy-psychosexualneho-vyvoja>.
- [6] Burnett, D. (2016). *Možek sabotér. Taky se vám někdy zdá, že vás vlastní hlava zrazuje?* Praha: BETA, s.r.o.
- [7] Butler, J. (2003). *Trampoty s rodom. Feminizmus a podryvanie identity*. Bratislava: Aspekt.
- [8] Byrne, A. (2024). *In Defence of John Money. How did this famed sexologist become reviled at both ends of the culture-war horseshoe?* Dostupné online <https://quilllette.com/2024/06/16/in-defence-of-john-money/>.
- [9] CBNews. (2020, January 5). *Former LGBTQers Testify: If You No Longer Want to Be Gay or Transgender, You Don't Have to Be*. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=v-BuHXV A70>.
- [10] Colapinto, J. (2004). *Gender Gap: What Were the Real Reasons behind David Reimer's Suicide?* In Wikipedia (n.d.). *David Reimer*. Dostupné online https://en.wikipedia.org/wiki/David_Reimer.
- [11] Cook, B., & McCracken, B. (2019). *From Gay to Gospel: The Fascinating Story of Becket Cook*. Dostupné online <https://www.thegospelcoalition.org/article/gay-gospel-becket-cook/>.
- [12] Corneau, G. (2012). *Chybějící otec, chybný syn. Jak absence otce ovlivňuje utváření mužské identity*. Praha: Portál, edice Spektrum.
- [13] Dreger, A.D. (2009). *Hermaphroditi a medicínská konstrukce pohlaví*. Praha: Triton.
- [14] Dušková, Š., Fafejta, M., & Sloboda, Z. (2022). *Trampoty s pohlavím. Sociální a právní aspekty života intersex lidí*. Praha: Wolters Kluwer ČR.
- [15] DVTV. (2023, Dec 19). *Z trans ženy opět muž: Obětoval jsem všechno, zohyždil si mužské tělo, ale žena ze mě nikdy nebyla*. Dostupné online: <https://www.youtube.com/watch?v=hPum4UuiqAc>.
- [16] Eil, C., Austin, R. M., Sesterhenn, I., Dunn, J. F., Cutler, G. B., Jr, & Johnsonbaugh, R. E. (1984). *Leydig cell hypoplasia causing male pseudohermaphroditism: diagnosis 13 years after*

prepubertal castration. The Journal of clinical endocrinology and metabolism, 58(3), 441–448. <https://doi.org/10.1210/jcem-58-3-441>.

[17] Fisher, S.F. (2014). *Neurofeedback in the treatment of developmental trauma. Calming the fear-driven brain*. New York & London: W.W. Norton & Company.

[18] Focus on the family (2021, March 23). *The Journey Back to My True Identity - Walt Heyer & Kathy Grace Duncan (Part 1)*. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=U9YExJ7dWn0&t=70s>.

[19] Foucault, M. (1980). *Herculine Barbin: Being the recently discovered memoirs of a nineteenth-century French hermaphrodite*. New York: Vintage Books.

[20] Frankl, V.E. (n.d.). *Viktor E. Frankl > Quotes*. Dostupné online https://www.goodreads.com/author/quotes/2782.Viktor_E_Frankl.

[21] Gondová, A. (2024). *Deficit 5-alfa-reduktázy*. Dostupné online [https://www.tvdoktor.sk/diagnoza/854-deficit-5-alfa-reduktazy/#:~:text=Deficit%205%2Dalfa%20redukt%C3%A1zy%20je,testoster%C3%B3nu%20na%20dihydrotestoster%C3%B3nu%20\(DHT\)](https://www.tvdoktor.sk/diagnoza/854-deficit-5-alfa-reduktazy/#:~:text=Deficit%205%2Dalfa%20redukt%C3%A1zy%20je,testoster%C3%B3nu%20na%20dihydrotestoster%C3%B3nu%20(DHT)).

[22] Grác, J. Naništová, E., a kol. (2000). *Vybrané kapitoly zo psychológie*. Trnava: Katedra psychológie Fakulty humanistiky Trnavskej univerzity v tlačiarňi Lagúna.

[23] Grech, M. (2023, July 25). *Ex-Gay Man Could Face Jail Time, Massive Fines After Sharing Journey to Jesus*. Dostupné online https://www.youtube.com/watch?v=vFs5UXKfL78&ab_channel=CBNNews.

[24] Hake, L. & O'Connor, C. (2008) *Genetic mechanisms of sex determination*. Nature Education 1(1):25. Dostupné online <https://www.nature.com/scitable/topicpage/genetic-mechanisms-of-sex-determination-314/>.

[25] Haleem, A. (2022). *Disorder of sexual development*. Dostupné online <https://www.slideshare.net/slideshow/disorder-of-sexual-development-251225830/251225830#2>.

[26] Heinze, E. (1995). *Sexual orientation: A human right*. An essay on international human rights law. Dordrecht/Boston/London. Martinus Nijhoff Publishers.

[27] Hillman, J. (2000). *Klíč k duši. Cesta za objevením individuálního životního smyslu*. Praha: Portál.

[28] Hyldig, Thomas (2023, November 10th). *Why They Hope You Never Learn About John Money*. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=zXeiheXf7FQ>.

[29] Jaye, L. (2015). *Starry, Starry Night: the short life of Herculine Barbin*. Dostupné online <https://intersexday.org/en/starry-starry-night-herculine-barbin/>.

[30] Ján Pavol II. (2015). *Teologie těla*. Katecheze Jana Pavla II. o lidské lásce podle Božího plánu. Praha: Paulínky.

[31] Jordan B Peterson Clips (2023, April 18). *The Monster Behind Gender Theory, and the Atrocious Lie He Based It On*. Dostupné online

<https://www.youtube.com/watch?v=0Zw1EdRKocI>.

[32] Kagan, J. (2010). *The temperamental thread*. New York: Dana Press.

[33] Karlík, O. (2011, Sept 13). *Muž, který sázel stromy*. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=W2oOaA2aqZQ>.

[34] Keehnen, O. (2024). *Herculine Barbin – Nominee*. Dostupné online <https://legacyprojectchicago.org/person/herculine-barbin>.

[35] Kiatrungrit, K. (n.d.). *Mastering DSM-5 Gender Dysphoria (GD)*. Dostupné online [https://www.rama.mahidol.ac.th/psych/sites/default/files/public/pdf/Conference/Mastering-DSM-5/Mastering%20DSM-5%20GD%20\(handout\).pdf](https://www.rama.mahidol.ac.th/psych/sites/default/files/public/pdf/Conference/Mastering-DSM-5/Mastering%20DSM-5%20GD%20(handout).pdf)

[36] Knowles, M. (2024, June 22). *I Was Gay, She Was Trans" | Michael & The Transformed Couple*. Dostupné online: https://www.youtube.com/watch?v=JK8FAAc_e1A.

[37] Kohva, E., Miettinen, P.J., Taskinen, S., Hero, M., A., Tarkkanen, A. & Raivio, T. (2018). *Disorders of sex development: timing of diagnosis and management in a single large tertiary center*. *Endocrine Connections*. 7:4. p.595-603.

[38] Levi, V. (1974). *Myšlení, děj neznámý*. Praha: Mladá fronta.

[39] Levi, V. (1982). *Umenie byť samým sebou*. Bratislava: Smena.

[40] MedlinePlus (2017). *5-alpha reductase deficiency*. Dostupné online <https://medlineplus.gov/genetics/condition/5-alpha-reductase-deficiency/>.

[41] Moss, C. (2017). *Intersexuality and God Through the Ages*. Dostupné online <https://www.thedailybeast.com/intersexuality-and-god-through-the-ages>.

[42] Mottier, V. & Duschinsky, R. (2015). *Introduction to the Special Section on DSM-5: Classifying Sex*. Springer Science+Business Media New York.

[43] Noriega, J. (2017). *Eros a jeho poslanie. Základy sexuálnej morálky*. Bratislava: LÚČ.

[44] Origin (2022, March 22). *The 8 Year Old With Body Dysphoria | Kids On The Edge | FULL DOCUMENTARY* | Origin. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=6ZpjgGI0V28>.

[45] Prabhakar, N. (2014). *Approach to a case of ambiguous genitalia*. Dostupné online <https://www.slideshare.net/slideshow/approach-to-a-case-of-ambiguous-genitalia/39114847>.

[46] Růžička, J. (2009). *Metodologická štúdia: Oidipus „re-loaded“*. *Psychiatria-Psychoterapia-Psychosomatika*, 16, č. 2, s. 75-93.

[47] Short, R.V. & Balaban, E. (1994). *The difference between the sexes*. New York: Cambridge University Press.

[48] Siegel, D. J. (2020). *The developing mind. How relationships and the brain interact to shape who we are*. 3rd Ed. New York, London: The Guilford Press.

[49] Sloboda, P. (2024). *Transsvet*. Zem & Vek. Geopolitický a kultúrny mesačník. Septembrové číslo. s.42-55. Bratislava: Sofian, s.r.o.

- [50] Suchý, A. & Pavuková Rušarová, L. (2023, Február 24). *Trans rodovosť* [online seminár].
- [51] Tonhajzerová, I. & Mešťaník, M. (2016). *Psychofyziológia: Od stresovej odpovede po biofeedback*. Martin: Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského.
- [52] True Crime Files (2024, December 24). *Gay Couple Raped Adopted Sons In Georgia, Gets 100 Years In Prison!!!* Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=a3w8BPGmIpY>.
- [53] Wikipedia (n.d.). *David Reimer*. Dostupné online https://en.wikipedia.org/wiki/David_Reimer.
- [54] Wikipedia 2 (n.d.). *Intersex Day of Remembrance*. Dostupné online https://en.wikipedia.org/wiki/Intersex_Day_of_Remembrance.
- [55] Wikipedia 3 (n.d.). *Disorders of sex development*. Dostupné online https://en.wikipedia.org/wiki/Disorders_of_sex_development.
- [56] Wikipedia 4 (n.d.). *Hegemonie*. Dostupné online <https://cs.wikipedia.org/wiki/Hegemonie>.
- [57] Wojtyła, K. (2003). *Láska a zodpovednosť*. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum.
- [58] Wynn, T. (2022, Jún 22). The Mystery of Alexina (1986) VHS Rip. Dostupné online <https://www.youtube.com/watch?v=CizKypcFF20>.
- [59] Qiang, S., Li, F. Y., Zhou, Y., Yuan, Y., & Li, Q. (2019). Congenital absence of the penis (aphallia): A rare case report. *Medicine*, 98(15), e15129.

PRÍLOHA

Príloha 1

Tabuľka 1: Popis niektorých porúch a ochorení, ktoré sa prejavujú anomáliami pohlavných znakov (podľa Kohva, a kol., 2018, Orphanet: Diseases, a Wikipedia 3, alebo MedlinePlus, 2017)			
	Názov	Stručný Popis	Označenie v MKCH10
1	5α-reductase deficiency (5-ARD) (Nedostatok 5-alfa reduktázy)	- genetically male, with male gonads - their bodies do not produce enough of a hormone dihydrotestosterone (DHT), which has a critical role in male sexual development, and a shortage of this hormone disrupts the formation of the external sex organs before birth. Therefore, at birth, their external genitalia do not look clearly male or clearly female. - during puberty, an increase in the levels of male sex hormones leads to the development of some secondary sex characteristics (MedlinePlus, 2017)	E29.1 – Poruchy funkcie semenníkov (Endokrinné, nutričné, metabolické poruchy)
2	17β-Hydroxysteroid dehydrogenase deficiency	A condition that affects male sexual development. People with this condition are genetically male and they have male gonads, their bodies, however, do not produce enough of testosterone. Most people are born with external genitalia that appear female, and are often raised as girls. About half of these individuals adopt a male gender role in adolescence or early adulthood. (MedlinePlus, 2017)	E29.1 Poruchy funkcie semenníkov (Endokrinné, nutričné, metabolické poruchy)
3	46,XX/46,XY – a chimeric condition where the person shows variable karyotype in the 23rd chromosome pair	It is either a chimeric or mosaic genetic condition characterized by the presence of some cells that express a 46,XX karyotype and some cells that express a 46,XY karyotype in a single human being.	Q99.0
4	Androgen insensitivity syndrome (AIS)	A condition which affects a genetic male's virilization. A person with androgen insensitivity syndrome produces androgens and testosterone but their body does not recognize it, either partially or completely. <i>Mild</i> androgen insensitivity syndrome generally causes no developmental issues and people with this form are raised as males. <i>Partial</i> androgen insensitivity syndrome results in ambiguous genitalia.. <i>Complete</i> androgen insensitivity syndrome* causes a genetic male to have a vagina (often incompletely developed, nearly always blind-ending), breasts, and a clitoris. (Wikipedia 3) *osobitný popis v bode 8	E34.5. Iné choroby žliaz s vnútorným vylučovaním
5	Aromatase deficiency	A rare disorder that disrupts the synthesis of estradiol, resulting in hirsutism of mothers during gestation of an affected child; pseudohermaphroditism and virilization in women; and tall stature, osteoporosis and obesity in men. Fewer than 20 cases have been reported to date. (www.orpha.net)	E25.8 Adrenogenitálny syndróm
6	Campomelic dysplasia	A rare skeletal dysplasia characterized by peculiar facial anomalies, Pierre Robin sequence, cleft palate, shortening and bowing of long bones. Sexual ambiguity or female external genitalia is possible in individuals with a male karyotype. (www.orpha.net)	Q87.1 Syndrómy iných špecifikovaných vrodených chýb postihujúce viaceré sústavy
7	Clitoromegaly	An abnormally large clitoris. It can be present at birth (congenital) or develop later in life. Most often, exposure to androgens (a hormone in people designated male) causes this in people designated	Q52.6 Vrodená chyba klitorisu

		female at birth. (my.clevelandclinic.org)	
8	Complete androgen insensitivity syndrome (CAIS)	Characterized by the presence of female external genitalia in a 46,XY individual with normal testis development but undescended testes and unresponsiveness to age-appropriate levels of androgens. (www.orpha.net)	E34.5 Iné choroby žliaz s vnútorným vylučovaním
9	Kongenitálna adrenálna hyperplázia (CAH)	<p>A group of genetic disorders that affect adrenal glands. These glands produce hormones the body needs to function properly. An imbalance in these hormones can cause symptoms affecting sexual development. Treatment includes various steroids to replace the hormones the body can't make. (https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/17817-congenital-adrenal-hyperplasia)</p> <p>Podľa MKCH 10 sem patrí aj:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Adrenálny pseudohermaphroditismus femininus b. Adrenogenitálny syndróm s virilizáciou alebo feminizáciou, dedičný alebo zapríčinený hyperpláziou nadobličky, s poruchou syntézy hormónov, zapríčinený vrodeným enzýmovým deficitom... d. Izosexuálna mužská predčasná pseudopuberta e. Macrogenitosomia praecox u mužského pohlavia 	E25. Vrodené adrenogenitálne poruchy spojené s enzýmovým defektom
10	Estrogen insensitivity syndrome (EIS)	A rare, genetic endocrine disease characterized by estrogen-receptor insensitivity to estrogens and the presence of elevated estrogen and gonadotropin serum levels. Clinical manifestations include absent breast development and primary amenorrhea in association with multicystic ovaries and/or hypoplastic uterus in female patients, normal or abnormal gonadal development in male patients and markedly delayed bone maturation, persistence of open epiphyses, reduced bone mineral density, and variable tall stature in both sexes. Glucose intolerance, hyperinsulinemia and lipid abnormalities may also be present. (www.orpha.net)	E30.8 Iné poruchy puberty
11	Klinefelter syndrome (47,XXY and XXY syndrome) <i>*It does not generally present with atypical genitals.</i>	<p>Boys and men are born with an extra X chromosome. Klinefelter syndrome does not usually cause any obvious symptoms early in childhood, and even the later symptoms may be difficult to spot. Possible features, which are not always present, may include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in babies and toddlers – weak muscles and very flexible (hypermobile) joints, learning to sit up, crawl, walk and talk later than usual, being quieter and more passive than usual, having undescended testicles, only one testicle, or a smaller penis - in childhood – shyness and low self-confidence, problems with reading, writing, spelling and paying attention, mild dyslexia or dyspraxia, low energy levels, and difficulty socialising or expressing feelings - in teenagers – growing taller than expected for the family (with long arms and legs), broad hips, poor muscle tone and slower than usual muscle growth, reduced facial and body hair that starts growing later than usual, small, firm testes, and enlarged breasts (gynaecomastia) - in adulthood – inability to have children naturally (infertility), low sex drive, small, firm testes, and erection problems. <p>(https://www.nhs.uk/conditions/klinefelters-syndrome/)</p>	Q98 Vrodené chyby, deformity, a chromozómové anomálie
12	Leydig cell hypoplasia	A rare 46,XY difference of sex development due to impaired androgen production characterized by impaired normal male sexual development. The severity of the disorder varies and can manifest in its severe form with complete 46,XY male pseudohermaphroditism, including low testosterone	Q56. Vrodené chyby genitálnych orgánov

		and high luteinizing hormone levels, absent development of secondary male sex characteristics and lack of breast development. Patients with the milder form can have a wider range of phenotypes, ranging from micropenis to severe hypospadias. (www.orpha.net) Kazuistika: Leydig cell hypoplasia causing male pseudohermaphroditism (Eil, Austin, Sesterhenn, Dunn, Cutler, Johnsonbaugh, 1984, J Clin Endocrinol Metab, Mar;58(3):441-8.)	
13	Mixed gonadal dysgenesis	A rare disorder/difference of sex development (DSD) associated with a numerical sex chromosome abnormality resulting from Y-chromosome mosaicism and associated to abnormal gonadal development and features of Turner-Syndrome.	Q98.7 Muž s mozaicizmom pohlavných chromozómov
14	Ovotesticular disorder (also called true hermaphroditism*) * The term "true hermaphroditism" was considered incredibly misleading... as hermaphroditism refers to a species that produces both sperm and ova, something that is impossible in humans (https://en.wikipedia.org/wiki/Ovotesticular_syndrome)	It is a rare congenital condition where an individual is born with both ovarian and testicular tissue. It is one of the rarest DSDs, with only 500 reported cases. Commonly, one or both gonads is an ovotestis containing both types of tissue. Although it is similar in some ways to mixed gonadal dysgenesis, the conditions can be distinguished histologically. (https://en.wikipedia.org/wiki/Ovotesticular_syndrome)	Q56 Neurčité pohlavie a pseudohermafroditizmus (Q56.0-Q56.4)
15	Penoscrotal transposition (PST)	A rare congenital genital anomaly in which the scrotum is positioned superior and anterior to the penis. PST may present with a broad spectrum of anomalies ranging from simple shawl scrotum (doughnut scrotum) to very complex extreme transposition with craniofacial, central nervous system, cardiac, gastrointestinal, urological, and other genital (undescended testicles, hypospadias, chordee) malformations. Growth deficiency and intellectual disability may also be noticed (60% of cases). (www.orpha.net) A group of congenital defects involving an abnormal spatial arrangement of penis and scrotum. (Wikipedia 3)	Q55.8 Iné špecifikované vrodené chyby mužských pohlavných orgánov
16	Persistent Müllerian duct syndrome (PMDS)	A rare disorder of sex development (DSD) characterized by the persistence of Müllerian derivatives, the uterus and/or fallopian tubes, in otherwise normally virilized boys. (www.orpha.net)	Q55.8
17	Pseudovaginal perineoscrotal hypospadias (PPSH)	A form of <u>male pseudohermaphroditism</u> in which 46,XY males show ambiguous genitalia at birth, including perineal hypospadias and a blind perineal pouch, and develop masculinization at puberty. The name of the disorder stems from the finding of a blind-ending perineal opening resembling a vagina and a severely hypospadiac penis with the urethra opening onto the perineum. (www.orpha.net) A form of ambiguous genitalia which results in a phallic structure that is smaller than a penis but larger than a clitoris, a chordee, hypospadias, and a shallow vagina. (Wikipedia 3)	Q54 - sú hypospádie (Q54.0-Q54.4 a Q54.8-Q54.9) Q50-Q56 - Vrodená chyba pohlavných orgánov
18	Swyer syndrome (Pure Gonadal Dysgenesis or XY gonadal dysgenesis)	A rare disorder of sex development (DSD) associated with absence in gonadal development that results in the presence of female appearing external and internal genitalia in presence of a 46,XY karyotype. Patients are born with typical female appearing external genitalia as well as the presence of a uterus and fallopian tubes. They often present during adolescence or early adulthood with lack of pubertal development although adrenarche is normal.	Q99.1 Pravý hermafrodit 46,XX (46,XY s pásavými gonádami)

		Completely undeveloped streak gonads are present and are associated with an increased risk of abdominal tumors (most commonly dysgerminoma), which may be the presenting feature in some cases. Stature is normal or above normal, and features of Turner syndrome are absent. (www.orpha.net)	
19	Turner syndrome *It does not generally present with atypical genitals.	A rare chromosomal anomaly syndrome characterized by complete or partial loss of an X chromosome in phenotypic <u>females</u> , clinically manifesting with short stature, primary ovarian insufficiency as well as cardiovascular, renal, liver, autoimmune diseases, hearing loss and neurocognitive abnormalities. (www.orpha.net)	Q96.9 Turnerov syndróm, bližšie neurčený Skupina Q96 sú Vrodené chyby, deformity, a chromozómové anomálie
20	XX testicular DSD	A rare disorder of sex development (DSD) associated with a 46, XX karyotype and characterized by male external genitalia, ranging from normal to atypical with associated testosterone deficiency. The clinical phenotype is variable, with features that include: normal male external to atypical genitalia, undescended testes with absent Müllerian structures and infertility. Presentation depends on the presence of the <i>SRY</i> gene (sex determining region of the Y chromosome). <u><i>SRY</i> positive cases</u> (80-90%) are usually otherwise normal men who present after puberty with short stature, normal pubic hair and penile size but small testes, gynecomastia and azoospermia-related sterility. Undescended testes and hypospadias are also reported. There are usually no concerns about gender role and identity. <u><i>SRY</i> negative individuals</u> (10-20%) usually present at birth with features such as penoscrotal hypospadias and undescended testes. Long-term complications due to male hypogonadism include: low libido, erectile dysfunction, decreased secondary sexual characteristics, osteopenia and depression. (www.orpha.net)	Q99.1 Pravý hermafrodit 46,XX (46,XX s pásavými gonádami)

Dôležitá poznámka: Pri svojom najlepšom svedomí som spísala túto tabuľku, ale keďže nie som lekár, neviem posúdiť, či v nej nie sú prípadne chyby. Ak by niektorý doktor chybu našiel, bezdebato to treba opraviť.

Ako vidno z Tabuľky 1, ani jedna diagnóza nie je diagnózou gender dysfórie, alebo inej diagnostickej kategórie duševných porúch a porúch správania. Tak isto sa zdá, že poruchami vývinu pohlavných znakov trpia prevažne muži. Zámerom poskytnutia týchto tabuliek bolo poskytnúť určitý sumár Intersex porúch a ich vysvetlení, iba stručných, aby sa ukázalo, že sa jedná o poruchu biologickú, fyziologickú, ktorá tak predstavuje určité výzvy pre psychologické prežívanie.

Príloha 2

Tabuľka 2: Niektoré MKCH 10 diagnózy, ktoré sa prejavujú anomáliami pohlavných znakov a diagnózy “hermafroditizmu”

(podľa MKCH 10)

E25.	Kongenitálna adrenálna hyperplázia	Patrí sem: Adrenálny pseudohermafroditizmus femininus Heterosexuálna ženská predčasná pseudopuberta Izosexuálna mužská predčasná pseudopuberta Macrogenitosomia praecox u mužského pohlavia
E25.8	Iná vrozená adrenogenitálna porucha spojená s nedostatkom enzýmov	
E29.-	Porucha funkcie semenníkov	Nepatrí sem: Syndróm rezistencie na androgény (E34.5-) Azoospermia alebo oligospermia, bližšie neurčená (N46) Izolovaný nedostatok gonadotropínu (E23.0) Klinefelterov syndróm (Q98.0 – Q98.2, Q98.4) Testikulárna feminizácia (E34.51) Hypofunkcia semenníkov po lekárskom výkone (E89.5)
E29.1	Hypofunkcia semenníkov	Nedostatok anti-Müllerovho hormónu Chybná biosyntéza semenníkových androgénov, bližšie neurčená Testikulárny hypogonadizmus, bližšie neurčený Nedostatok 5-alfa reduktázy (s mužským pseudohermafroditizmom) Na identifikovanie látky pri liekovom poškodení treba použiť prídavný kód (XX. kapitola).
E34.5-	Syndróm rezistencie na androgény	Necitlivosť na androgény Porucha periférnych hormonálnych receptorov Mužský pseudohermafroditizmus s rezistenciou na androgény
Q54	Hypospádie	
Q52.8	Iná vrozená chyba ženských pohlavných orgánov, bližšie určená	
Q55.8	Iná vrozená chyba mužských pohlavných orgánov, bližšie určená	
Q56.-	Neurčité pohlavie a pseudohermafroditizmus	Nepatrí sem: Pseudohermafroditizmus: • ženský, s adrenokortikálnou poruchou (E25.-) • mužský, s rezistenciou na androgény (E34.5) • s chromozómovou anomáliou, bližšie určenou (Q96 – Q99)
Q56.0	Hermafroditizmus, nezatriedený inde	Ovotestis
Q56.1	Mužský pseudohermafroditizmus, nezatriedený inde	Mužský pseudohermafroditizmus, bližšie neurčený
Q56.2	Ženský pseudohermafroditizmus, nezatriedený inde	Ženský pseudohermafroditizmus, bližšie neurčený
Q56.3	Pseudohermafroditizmus, bližšie neurčený	
Q56.4	Neurčité pohlavie, bližšie neurčené	Obojaké genitálie
Q96.-	Turnerov syndróm	Nepatrí sem: Noonanov syndróm (Q87.1)
Q96.0	Karyotyp 45,X	
Q96.1	Karyotyp 46,X izo (Xq)	
Q96.2	Karyotyp 46,X s patologickým pohlavným chromozómom, s výnimkou izo (Xq)	
Q96.3	Mozaicizmus, 45,X/46, XX alebo XY	
Q96.4	Mozaicizmus, 45,X /iná bunková línia (e) s patologickým pohlavným chromozómom	
Q96.8	Iný variant Turnerovho syndrómu	
Q96.9	Turnerov syndróm, bližšie neurčený	

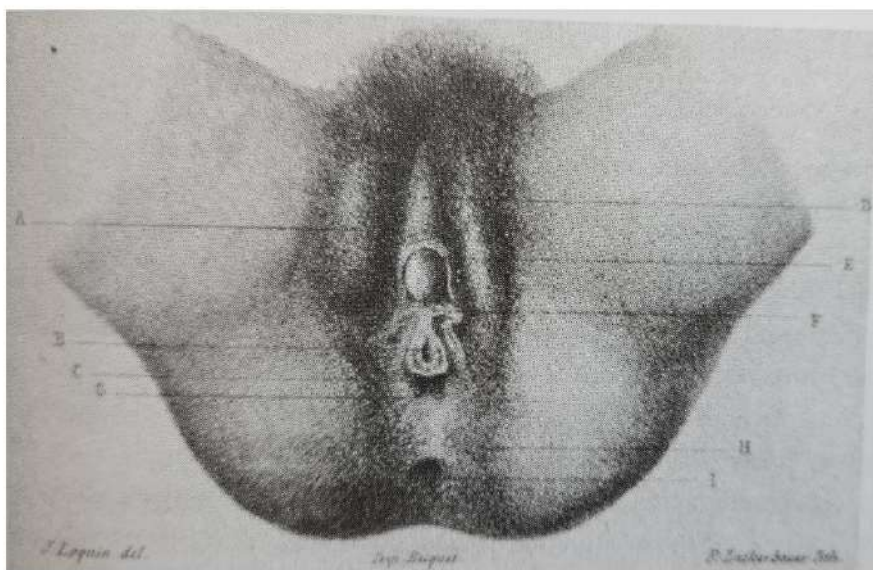
Q97.-	Iná abnormalita pohlavných chromozómov so ženským fenotypom, nezatriedená inde	Nepatrí sem: Turnerov syndróm (Q96.-)
Q97.0	Karyotyp 47,XXX	
Q97.1	Ženský fenotyp s viac ako tromi chromozómami X	
Q97.2	Mozaicizmus, línie s rozličným počtom X chromozómov	
Q97.3	Ženský fenotyp s karyotypom 46,XY	
Q97.8	Iná abnormalita pohlavných chromozómov so ženským fenotypom, bližšie určená	
Q97.9	Abnormalita pohlavných chromozómov so ženským fenotypom, bližšie neurčená	
Q98.-	Iná abnormalita pohlavných chromozómov s mužským fenotypom, nezatriedená inde	
Q98.0	Klinefelterov syndróm, karyotyp 47,XXY	
Q98.1	Klinefelterov syndróm, mužský fenotyp s viac ako dvoma chromozómami X	
Q98.2	Klinefelterov syndróm, mužský fenotyp s karyotypom 46,XX	
Q98.3	Iný mužský fenotyp s karyotypom 46,XX	
Q98.4	Klinefelterov syndróm, bližšie neurčený	
Q98.5	Karyotyp 47,XYY	
Q98.6	Mužský fenotyp so štruktúrnou abnormalitou pohlavných chromozómov	
Q98.7	Mužský fenotyp s mozaicizmom pohlavných chromozómov	
Q98.8	Iná abnormalita pohlavných chromozómov s mužským fenotypom, bližšie určená	
Q98.9	Abnormalita pohlavných chromozómov s mužským fenotypom, bližšie neurčená	
Q99.-	Iná chromozómová abnormalita, nezatriedená inde	
Q99.0	Chiméra 46,XX/46,XY	Chiméra 46,XX/46,XY s pravým hermafroditizmom
Q99.1	Pravý hermafrodit 46,XX	Cistá gonádová dysgenéza 46,XX s prúžkovými gonádami 46,XY s prúžkovými gonádami
Q99.2	Fragilný chromozóm X	Syndróm fragilného X chromozómu
Q99.8	Iná chromozómová abnormalita, bližšie určená	
Q99.9	Chromozómová abnormalita, bližšie neurčená	

Dôležitá poznámka: Pri svojom najlepšom svedomí som spísala túto tabuľku, ale keďže nie som lekár, neviem posúdiť, či v nej nie sú prípadne chyby. Ak by niektorý doktor chybu našiel, bezdebaty to treba opraviť.

Ako vidno z Tabuľky 2, ani jedna diagnóza nie je diagnózou gender dysfórie, alebo inej diagnostickej kategórie duševných porúch a porúch správania.

Príloha 3

Obr. 1: Pohlavné orgány Herculine Barbin (Dreger, 2009, s.31)

Obr. Pohlavná anatómia Alexiny/Abela Barbina, kaudálny pohľad. Písmena podľa textu Goujona označujú: A. pravý semenník (ľavý nezostúpil); B. otvor uretry; C. vagína; D. „falus alebo klitoris“; E. koža pokrývajúca žalud'; F. otvory tukových žliaz; G. otvor vylučovacích kanálikov pre spermie; H. ochlpenie; I. zadok. (Dreger, 2009, s.31)

OBSAH

1. Význam pojmu 'debunking' (s.1)
2. Gender teória (s.3)
 - 2.1. Pôvod gender teórie alebo ako sa z teórie stáva ideológia (s.5)
3. Herculine Barbin – „A template for others“ (s.8)
4. V čom má pôvod oddelenie rodu od pohlavia (s.20)
5. Dezinterpretácie a morálna panika a prínos Intersex osôb v otázke duality pohlavie-rod (s.25)
6. Psychológia Intersex – osôb s poruchou vývinu pohlavných znakov (s.32)
7. Prirodzená variabilita vs. Porucha (s.37)
8. Počiatok – ontológia rodu (s.52)
9. Telos tela a Boží zámer pre konkrétny život (Jer29,11) (s.64)

Zhrnutie (s.75)

Literatúra (s.78)

Príloha

Príloha 1 (s.82)

Príloha 2 (s.86)

Príloha 3 (s.88)